fred firea

A INTRAT O GLUMĂ PE FEREASTRĂ

CARTEA DE VACANŢĂ

fred firea

fi IfiTRfiT O GLUmfi PE FEREASTR
Ă*Coperta şi desene : II.IE VICTOR*
fred firea

EDITURA SPORT- TURISM
Bucureşti- 1980

Cs a ieşit din cuvînhil meu introductiv

Nu ţin minte să fi dus vreodată lipsă de sfaturi. Mai greu mi-a fost să-mi dau seama, înainte de a le pune în aplicare, dacă ele sînt sau nu bine intenţionate. Dar asta e altă problemă. Important este că ele, adică sfaturile, n-au întîrziat să apară nici acum, cînd cei mai apropiaţi mie (rudele de gradul unu şi doi şi prietenii de gradul zero) au aflat că intenţionez să pornesc la drumul tentant, dar deloc uşor (cum se va vedea nu peste prea mult timp) al unei scrieri pe teme sportive. Primul sfat – şi, după părerea lor şi a mea, cel mai important – a fost să nu neglijez latura ştiinţifico-documentară.

— îţi dai seama, au declamat ei intr-un frumos cor vorbit, că asta ar imprima temerarei tale încercări o tentă de oarecare elevaţie. Ce ai spune, de exemplu, de un capitol despre originea şi evoluţia sportului ?

Şi pentru că nu aveam de gînd să pierd, încă din pornire, bunăvoinţa celor mai siguri viitori cititori, m-am şi grăbit să aştern capitolul cu pricina. De fapt eu nu făceam decît să stilizez datele şi ideile ce curgeau din toate părţile.

Şi iată cam ce a rezultat :

„Stimaţi cititori. Originea sportului se pierde în negura vremurilor. Urmele tainicelor sale începuturi put fi găsite pînă şi în lumea atît ele savuroasă, deşi atît de nesigură, a legendelor de tot felul. Astfel, luîn- du-nc după una din ele, am putea susţine că prima luptă dintre doi indivizi (luptă care, ce e drept, n-a fost dusă intr-un spirit prea sportiv) a fost cea dintre Cain şi Abel. Faptul că cei doi erau, fraţi, nu face decît să adîncească dramatismul disputei. Prin intermediul lui Cain s-a pus atunci, pentru prima dată, groaznica întrebare : – „Cum ? Să-l dobor eu pe propriul meu frate ?” Şi, după cum se cunoaşte, Cain a fost primul care a reuşit să treacă de acest impas. Oricum, amintita legendă are meritul că fixează în timp apariţia loviturilor nepermise, care trebuie să aibe şi ele o origine, nu ?

Dar legenda iui Noe ? Da, da ! Să ne amintim de lunga croazieră a bătrînului care, plutind fără întrerupere timp de 40 de zile şi 40 de nopţi, a stabilit un adevărat record în materie de navigaţie solitară.

Aici ne-am oprit .pentru că am avut unele obiecţii

— Staţi puţin. Cum „navigaţie solitară" ? Doar se spune că îşi luase pe corabie cîte o pereche din fiecare specie.

— Da, nene, a replicat un nepot foarte tare la zoologie. Asta nu ia nimic din caracterul singuratic al călătoriei sale pentru că toate aceste fiinţe erau ne- cuvîntătoare.

— Cum necuvântătoare ? Doar era pe corabie şi propria lui pereche.

Aici mi-a răspuns unchiul Tase, înzestrat cu o nevastă tare vorbăreaţă, dai’ care în acel moment avea meritul să nu. fie de faţă

:— Faptul ăsta, dragul meu. poate ii considerat un handicap în plus. Nu îţi dai seama cu bietul Noe n-a avut linişte nici pe timp de potop ?

Şi cu asta am reluat lucrul.

Despre Noe s-ar putea spune, de asemenea, că a fost şi primul selecţioner do care s-a pomenit cîndva. Nu ! Nu vă miraţi. N-a urcat el, prin selecţie, pe arca lui, cîte o pereche din fiecare specie ? Gurile rele spun cu la baza selecţiei au stat tot felul de raţiuni extra-sportive, ca, de exemplu : cică leul ar fi fost ales pentru că era prea puternic ca să fie lăsat acasă, gi- rafa, pentru că, cu gîtul ei super-long, putea să ajungă la cîte o ureche la care alţii nu se puteau înălţa, 'vrăbiuţele au fost luate pentru ca, în timpul călătoriei, să mai ciripească şi ele cîte ceva despre unii, despre alţii... ; pupczcle, pentru că o pupăză işi găseşte loc oricînd şi oriunde... şi aşa mai departe. Dar, ca povestea însăşi, toate astea sînt foarte relative.

Iată însă legendele Olimpiii ui ! Orice fost corigent la istoria antică ştie cîte din aceste povestiri au cîte un subiect atletic, uneori într-o formă crudă, alteori – însă – aducînd destul de bine eu sportul modern. Să ne oprim, de pildă, la Hercule. Ce altceva putem spune despre el decît că a fost un desăvîrşit polisportiv ? Iar muncile date lui de către regele Euristeu (şi îndeplinite cu atîta succes) ce altceva însemnau ele decît o formă primară a decatlonului ? E drept că decatlonul numără zece probe, iar muncile lui au fost în număr de douăsprezece ; dar din asta reiese că, datorită unei excelente pregătiri tehnico-fizico-moral-volitivc, eroul nostru a găsit resurse să mai treacă două probe, aşa, de la el. Unii dau faptului altă interpretare : cică aşa ar fi fost obiceiul în Olimp . cu
idovedea că duce la îndeplinire tot ce i se dă. i se mai dădea încă. Şi el le făcea şi pe acestea, spre marea admiraţie a celor care nu făceau nimic.

Desigur, metodele moderne de antrenament au lăsat cu mult în urmă performanţele lui Hercule. într- adevăr, ce mai înseamnă uciderea leului din Nemeea cînd azi, cîte un sportiv, intrînd într-un local – ziua sau în nocturnă – poate să facă praf nu unul, ci câteva sute de lei.

Cît priveşte episodul cu merele de aur din grădina Hesperidelor, urmele lui nu se mai întîlnesc oare şi azi ? O, desigur, numai lipsa unei tehnici prea avansate l-a oprit pe Hercule să-şi aducă din deplasare, încă de pe atunci, nu merele ci brăţările de aur, magnetofoanele de aur, casetofoancle de aur etc. etc.

Dar păstorul Paris ? Cel care, aşa cum arată altă legendă, a trebuit să decidă cui să dea mărul de aur celei mai frumoase dintre cele trei zeiţe : Venus, Ju- nona şi Minerva. Nu este el, oare, părintele tuturor arbitrilor din lume ? Şi cît de grea ni se pare azi sarcina lui, cînd ne gîndim că fiecare dintre cele trei concurente avea zeul ei susţinător...

Iată de ce arbitrii de azi îl cinstesc ca pe un demn strămoş, dar de invidiat nu-l invidiază nici unul...

Lăsînd la o parte legendele şi mulţumindu-ne cu sursele strict ştiinţifice, constatăm că educaţia fizică a apărut încă din preistorie. Cărîndu-şi singur bolovanii, omul epocii de piatră practica – nu-i aşa ? – sportul halterelor. E drept, fără să-şi dea seama. Dar sportul cel mai răspîndit, cel mai popular şi cel mai necesar, al omului din Neanderthal, era, fără îndoială, vînătoarea. Noi ştim că acest exerciţiu era practicat ca să aibă omul (cel din Neanderthal, desigur) din ce trăi. Iată deci că vînătoarea a fost prima formă a profesionismului în sport. Vagi urme ale acestui
fenomen le găsim pînă în zilele noastre, dezvăluite de fraze ca :

— „Auzi ? Am vînat un club unde se trăieşte a-ntîia.”

Dar acestea sînt simple speculaţii. Ce putem stabili în mod ştiinţific este marea diferenţă dintre vî- nătorii de azi şi cei de atunci. Aceştia din urmă nu cunoşteau noţiunea de „exagerare". De fapt nici nu le era necesară : în acele vremuri dimensiunile vînatu- lui erau CU ADEVĂRAT impresionante. Un pui de mamut de 2 000 kg avea ÎNTR-ADEVĂR două tone ; iar un dinozaur de 16 metri lungime, avea ÎNTR-ADEVĂR 16 metri, cît povestea vînătorul. Nu deţinem date precise, dar probabil că şi cu pescarii se întîmpla cam acelaşi lucru.

Şi ce să mai spunem despre istoria antică ? Nu găsim oare şi în îndepărtatele ei pagini destule izvoare ale originii sportului ? Gladiatorii circurilor romane nu sînt aceia care, în felul lor, au deschis drumul luptelor libere şi ale boxului ? Desigur, deosebirile sînt remarcabile. De pildă, regulamentul luptei era pe atunci mult mai tăios, ca să spunem aşa. învinşii nu puteau spera – ca astăzi – într-o revanşă care să-i reabiliteze în ochii suporterilor şi ai presei sportive. O altă deosebire esenţială sta în aceea că luptătorii din antichitate nu ştiau nimic despre dreptul şi binefacerile transferului. Cererea de legitimare la alt stă- pîn era pentru ei o noţiune total necunoscută. Eventualele schimburi se făceau prin înţelegerea directă a stăpînilor care tratau treaba cam aşa :

— Iau gladiator de 100 kg în bună stare contra doi a cîte 80, dintre care la unul se scad o ureche şi două degete, pierdute în activitatea competiţională.

— Dau trei luptători rutinaţi, cu 35% grad uzură pentru doi luptători începători.

În felul acesta ne închipuim că se întăreau loturile prin împrospătarea lor la începutul fiecărui sezon de jocuri.

Murgind mai departe prin vreme şi ajungînd.în Evul Mediu e obligatoriu să ne oprim la tumiruri. Acel concurs de ..care pe care-l dă jos de pe cal’*, nu este şi e] un sport în devenire ? Nu este el strămoşul palpitantului joc de-a „care pe care-l dă jos din fotoliu”, practicat azi între mai toţi colegii ?

Aici m-am întrerupt şi i-am privit ca unul trezit din transă :

— Un moment ! Nu exagerăm cu aluziile ?

Cei apropiată mie s-au privit cu uimire între ci şi cu compătimire pe mine :

— Dar ce, tu vroiai să scrii ÎNTR-ADEVĂR un capitol ştiinţific şi documentar? Tu ai luat-o ÎN SERIOS ?... Acum ţi-ai găsit să te lepezi de eticheta de umorist ? !

— Mă rog... am bîiguil eu... să spunem că latura satirică... desigur... dar orişicât... N-aş vrea să supăr pe nimeni... pentru că în sfîrşit... sport, sport, dar aluziile astea...

Ca răspuns la bîlbîiala mea s-a aşternut o linişte în care dispreţul din privirile lor atîrna parcă şi mai greu. Apoi, în numele celor prezenţi, a luat cuvîntul un fel de nepot:

— Auzi, tăticii[5] ? Pentru sport îţi trebuie curaj. Dacă n-ai. lasă-i pe alţii !

Şi au plecat.

Iar eu. ambiţionat, am luat hotărîrea să merg mai departe. Fie ca hotărîn-a a.ca să nu-mi devină fatală 1..

.

După patruzeci de ani

Cit de ciudat şi de neaşteptat ne regăsim câteodată în vreunul sau altul din eroii aceia care ne-au legănat copilăria !

Iată, de exemplu, cunoaşteţi povestea Contelui de Monte Cristo ? Cel care reapare la suprafaţă după ce. timp do douăzeci de ani, din motive oarecum independente de voinţa lui, se retrăsese cu totul din viaţa publică. Ei bine, cu am revenit în sport după o întrerupere do patruzeci de ani. Si ? Ce spuneţi de asta ? Aţi fi crezut că, cel puţin din punctul ăsta de vedere, sînt de două ori mai tare decît eroul lui Dumas-tatăl ?

Acum, ce e drept e drept, întoarcerea mea s-a făcut în condiţii ceva mai puţin senzaţionale, dar nu şi mai puţin spectaculoase, aşa cum veţi deduce singuri din cele ce urmează.

într-o bună zi, Maladie, bravul nostru Maladie, cel care şi-a plimbat zelul prin toate muncile sindicalo şi acum e responsabilul sportiv, vine la mine şi îmi spune : – Ştii, m-am gîndit să te angrenez şi pe matale în activitatea sportivă de maso.

L-am privit fix, încercînd să-mi dau seama dacă vorbeşte serios. Pentru orice eventualitate am căutat să mă sustrag tactic, aducînd în discuţie un argument dealtfel foarte solid :

— Pe mine ? Dar eu. ca să mă exprim astfel, sînt cam trecut, nea Matache. Şi unde pui că n-am mai făcut nici un fel de sport de vreo patruzeci de anişori.

Dar nu este Matache al nostru omul care să dezarmeze cu una, cu două. El s-a străduit întotdeauna să se achite în mod conştiincios de orice sarcină, aşa că a replicat pe loc (mă bate gîndul că prevăzuse poziţia mea şovăielnică şi avea răspunsul gata pregătit) :

— Tocmai de aceea. Nu cred că trebuie să te prelucrez în legătură cu binefacerile sportului şi ale mişcării în aer liber, pentru că matale eşti un element destul de ridicat. (Spunînd asta, mi s-a părut că privirile lui s-au îndreptat, în treacăt, spre unele rotunjimi pe care le cîştigasem în ultimul timp). Hai, zău aşa, vrem să te cuprindem în acţiune. Doar n-o să spui „nu”.

Vorbele lui, pornite din inimă şi din dorinţa de a-şi îndeplini sarcina în bune condiţiuni, şi-au atins din plin ţinta în sensul că nu mai ştiam cum să-l refuz. La drept vorbind, o veche şi sfîntă comoditate mă cam oprea să răspund chemării sale, dar la fel de adevărat e că nici nu vroiam să-l dezamăgesc. Aşa că am mormăit un „mm”, care putea să însemne orice. Şi-a dat seama că e pe cale să cîştige partida şi a continuat, operativ :

— ţa ce să le trecem ?

— Ştiu şi cu ? (Cc era să aleg ? După o retragere de patruzeci de ani. îmi ora cam indiferent pe ce cale voi reintra).

— Ce ai spune, pentru început, să te cuprindem în cercul de tenis ?

Timp de o clipă m-am lăsat fermecat de propria mea imagine zburdînd prin eleganţa sportului alb. Mi-am revenit, însă, destul de repede :

— Se aleargă prea mult la tenisul ăsta, nea Ma- tache. Poate găseşti ceva mai uşor.

— Tenis de masă.

— Nu-i rău, dar eu sînt cam miop. Mi-e teamă că mingiulica aia e mai greu s-o văd. Poate ai ceva mai mare.

— Nişte munţi.

Am rîs. Omul însă vorbea foarte serios :

— Da, da. Ce ai spune să te cuprindem în cercul nostru de alpinism ?

Nu puteam să-l lin numai în refuzuri. Totuşi, prevederea fiind mama înţelepciunii, n-am vrut să spun „da”, pînă nu aflu ce face acest cerc.

— Alpinism, vezi bine.

— Cu autobuzul ?

— Pînă la staţiune.

— Şi de acolo, probabil, cu telefericul.

— A, nu ! Se urcă pe jos, pînă sus.

Am trecut peste caracterul de calambur al replicii, ca să-mi apăr interesele imediate :

— Nu-i cam greu ?

— Uşor nu e, sigur că nu. Dar nu ţi-ar fi drag să vezi de aproape frumuseţile munţilor ?

— Ba da, nea Matache.

:— Şi atunci ?

— Mi-aş cumpăra nişte ilustrate. Le-aş pune prin kată casa.

— Nu se compară.

L-am luat la sentiment : – Ştiu, nea Matache, dar mă vezi matale căţărîndu-mă pe stînci ? Zău aşa, poate ai ceva mai la nivelul mării.

A scos din buzunar o listă cu discipline sportive şi a început s-o consulte. Deodată, ochii i s-au luminat şi şi-a îndreptat degetul arătător, cu un gest victorios, spre un punct anume : – Asta e ! O să te cuprindem în echipa noastră de fotbal. Nu trebuie să joci cine ştie ce, că doar nu sîntem cuprinşi, încă, în nici o competiţie.

Şi adăugă, bătîndu-mă amical pe umăr, ca într-o muncă de lămurire de la om la om (ce c drept, Matache, are mînă grea, convingătoare) :

— Hai, hai, nu mai face nazuri. Nu cred cu că n-ai bătut niciodată mingea, în viaţa dumitale.

Omul avea dreptate, aşa că, vorba lui, m-am lăsat cuprins. Ideea îmi şi sui'îdea, pe ici, pe colo.

— Vii poimîine la antrenament. O să jucăm la două porţi, între noi. Nu uita să-ţi aduci tenişi, tricou şi chiloţi de sport.

în ziua aceea am intrat în casă cu un pas vioi şi cu pieptul bombat, lucruri care n-au scăpat atenţiei nc- vesti-mii. Cînd am informat-o şi despre echipamentul pe care trebuia să mi-l procur, şi în ce scop anume, m-a privit în tăcere. Cred că a analizat faptele, cău- tînd să vadă dacă noua mea orientare sportivă nu ar putea să zdruncine cumva universul familiei. Pesemne că rezultatul analizei a fost mulţumitor, fiindcă s-a declarat gata să mă sprijine, adăugind la pregătirile de rigoare şi cunoscutul ei simţ gospodăresc.

lată-mă deci, după două zile de la discuţia crucială de mai sus, păşind voinicește spre teren, purtînd în
-tr-o geantă de sport un tricou, un şort, o pereche ele şosete, alt tricou de schimb, toate spălate şi călcate proaspăt, o pereche de bascheţi noi-nouţi, un săpun, un prosop, o jumătate de lămîie şi o mică sticluţă cu cafea.

Mergeam la reîntâlnirea cu sportul, cu acel sport- mişcarc, de caro mă despărţisem clc... da, oare de cit timp mă despărţisem de el ? Cile decenii sau cîte clipe să fie de cinci am alergat, ultima oară, după o minge ? Cit a trecut do cinci mă îndreptam, ca şi acum, spre locul acela viran, pe care noi, puştii cartierului, ne clădeam hărmălaia şi iluziile ?

Şi m-am trezit deodată că încep să-mi caut amintirile. Mintea mea a început să galopeze ca şi în alte rînduri, încercând să prindă din urmă acele imagini pe caro, vai, le descoperim adesea atît de îndepărtate şi de fluide, încât cu greu le strîngem în palmele noastre trcmurînd de lăcomie şi de emoţia reîntîlnirii cu trecutul. Cu chiu, cu vai, răsare din penumbre de mult neumblate imaginea noastră cea clc altădată, estompată de perdelele vremii şi înfrumuseţată do duioşia şi bunăvoinţa cu caro o privim astăzi.

Prin aceleaşi filtre călduţe, înduioşate şi cam subiective, încercam să-mi revăd şi cu imaginea mea cea „de atunci" ! Răsărea în faţa mea silueta cam deşirată şi cam fără sare a unui băiat cu vederea cam precară şi, prin compensaţie, cu două urechi cam prea dezvoltate, care opreau ca o barieră naturală lunecarea peste ochi a şepcii de licean, cîncl, o dată sau de două ori pe trimestru, numita şapcă devenea deodată cu două numere mai marc. Era atunci cînd, epuizîn- du-se toate pretextele clasice („Să vedeţi, era închis la frizer", sau „să vedeţi, am fost răcit", sau „să **ve**deţi, n-am avut bani"), nimeni şi nimic nu mai putea opri atacul nemilos al maşinii de tuns, „numărul

unu", asupra bietei freze rămasă fără apărare. Urmau atunci trei sau patru săptămîni dramatice, pline de complexe, faţă de fetele de la şcoala de peste drum.

Eu să fiu băiatul acela care-şi face loc prin amin- tin, purtînd în mersul şi în toată atitudinea lui, un fel de jenă pentru creşterea lui prea rapidă ? Oh, creşterea aceea de cîţiva centimetri pe an, care făcea ca, de sub manşetele pantalonilor ce păreau să se scurteze treptat şi miraculos, să apară în permanenţă două fragmente de picioare ciolănoase, ca două tampoane caricaturale şi nefireşti, între manşete şi pantofi.

— Eu să fiu acela ? O, da, mă tem că eu sînt !

Mergeam, mergeam şi priveam înapoi, peste vreme. Cît de clar... o, cît de clar revedeam orele de joacă ; joaca aceea în care uitam de necazurile de mai sus. Şi de altele mai mici. Sau mai mari.

Era vremea cînd noi, cei de-o seamă, ofeream lumii (ca şi atîţia alţii înaintea noastră, ca şi a tifla alţii după noi) adevărate demonstraţii de imaginaţie înaripată : strada de mahala liniştită şi ferită din calea mijloacelor de transport în comun, devenea, în închipuirea noastră ce nu cunoştea oprelişti, un stadion uriaş şi clocotitor, noi înşine crezîndu-ne marile vedete ale vremii, fugărind o minge de cîrpă.

Ce hărmălaie, ce goană nebună şi ingenuă, ce freamăt pasionat şi pur, ce goluri pe care a doua zi le comentau ziare imaginare, ce de spectatori din care, din cînd în cînd, cîte unul îşi manifesta entuziasmul într-un fel mai ciudat, cu un glas baritonul şi adesea somnoros :

— Tocmai sub fereastra mea v-aţi găsit ? Ia du- ccţi-vă pe la casele voastre, că vă rup urechile.

Şi cu toate că nu se pomenise niciodată (cel puţin în mahalaua noastră) ca promisiunea de mai sus să
fi fost pusă în practică (toţi care îşi făcuseră debutul fotbalistic pe acolo, aveau urechile la locurile lor) noi consideram incidentul ca un fel de fluier final. Ne răspîndeam tăcuţi şi aparent conştienţi de vina noastră, pentru ca, după douăzeci şi patru de ore, strada să redevină stadionul nostru col de toate zilele.

Şi iată-mă acum, mergînd să sorb din nou, din cupa generoasă a sportului, elixirul unei tinereţi de care mă apropiam cu fiecare pas ce-l făceam spre terenul pe care era fixată convocarea.

La poartă, nea Matache (fusese, ca să zic aşa, primul la datorie, vreau să spun, în ordinea sosirii) mi-a bifat numele pe o listă (întotdeauna are la el cîte una sau două liste). Asta îmi proba punctualitatea cu care am ştiut să răspund chemării şi, mai cu seamă, consemna actul meu de re-naştere sportivă.

Pe teren, bătînd mingea şi de pe acum încălziţi de efort (vezi bine, fuseseră mai punctuali sau poate chiar mai nerăbdători) cîţiva colegi de toate vîrstele, unii subalterni şi vreo doi-trei din cei cu munci de răspundere. M-am apropiat de oi cu pas şovăitor. Din toată fiinţa mea părea să se înalţe un strigăt : – Mă iertaţi că eu, om serios, aproape bătrîn, sînt gata să mă dedau la asemenea lucruri !

Faptul că ei se dedau la aceleaşi lucruri nu-mi dădea mai mult curaj.

Pe colegi i-am salutat cu cîte un „Hai noroc”, iar pe cei doi-trei şefi cu un „Vă salut cu respect". Nu puteam să jur că formula
asta era cea mai potrivită, avînd în vedere ţinuta lor cam sumară. M-am gîndit însă că şeful e şef chiar şi în chiloţi de sport.
Pesemne că ei nu prea gîndeau la fel, căci mi-au răspuns ca de la egal la egal, ca de la sportiv la sportiv. Dacă aş fi avut timp
de filozofie aş fi meditat la rolul pe car
eui ciuda ailor păreri. îl joacă Unuia şi cadrul. în relaţiile dintre oameni. Dar, v-am spus : asta, dacă ar fi fost timp ele filozofie.

M-au trimis la cabine (terenul era înzestrat şi cu aşa ceva). Am pus pe mine micul echipament din geantă şi am revenit pe teren, oarecum stînjenit. Păs- trînd proporţiile, aveam ceva din jena celui care face pentru prima oară plajă la solarul de nudişti. Senzaţia aceasta (desigur, nu cea mai plăcută) a dispărut însă destul de repede.

•După o încălzire ele la caro mi-am propus să mă abţin (mă gîndcam să nu rămîn fără suflu tocmai cmd începea treaba propriu-zisă) a urmat jocul la două perji. S-a procedat întîi la alegerea echipelor (jucam nouă la nouă, căci. în ciuda eforturilor de altminteri lăudabile, nea Matache n-a reuşit să mobilizeze fix douăzeci şi doi de oameni). S-au stabilit doi căpitani care şi-au ales apoi echipele, după sistemul unul tu, unul eu. Asta m-a purtat din nou, pentru o clipă, spre îndepărtatele meciuri ale copilăriei. Procedeul era, acum ca şi atunci, acelaşi. Doar criteriile selecţiei mi s-au părut oarecum altele : cei doi căpitani de echipe s-au grăbit să aleagă, în primul rînd, unul pe directorul adjunct, altul pe inginerul şef. Dar poate că asta era o simplă impresie, pentru că după aceea au intrat în joc criteriile strict sportive (adică cei mai tineri şi mai puţin graşi).

Cam pe la nivelul şapte sau opt mi-a venit rindul şi-mie. Asta înseamnă că o gradaţie trebuie să fi existat, totuşi. Ce e drept, mă aşteptam ca Tufănescu ‘(căpitanul echipei în care am nimerit) să mă aleagă al treilea, sau, cel mult, al patrulea jucător al său. Ştia doar că după cîteva zile trebuia să dau o caracterizare profesională despre-el. Asta m-a derutat, dai’ n-am avut timp să mă mir : după înjghebarea echipelor s-a.
pus problema alegerii urnii arbitru. Desigur, dintre cei care veniseră doar aşa, ca să privească.

Aici, altă poveste. Unii l-au propus po Mitriţă de la Contabilitate, care a fost însă recuzat de ceilalţi : într-una din echipe, cum bănuiesc că aţi reţinut, juca directorul adjunct şi Mitriţă e cunoscut ea periuţă. (Iată ce urmări poate să aibă o deprindere ca asta a lui, exact cînd nu te aştepţi 1). Au mai fost recuzaţi: lonescu de la Planificare, pentru că nu vede bine, (— Dar cîţi arbitri „adevăraţi" văd bine ? a întrebat cineva şi nimeni nu i-a răspuns), lonescu de la Registratură, pentru că nu ştie să fluiere (Cineva a pus o întrebare asemănătoare celei de mai sus, dar, iarăşi, n-a răspuns nimeni, nimic) şi Georgescu, şef. de serviciu, pe motiv că are ton de comandă. (Ciudat cum, pe terenul de sport, sînt scoase la iveală, fără menajamente, tarele care în viaţa de toate zilele sînt uneori trecute sub tăcere !)

Pînă la urmă am convenit asupra unui arbitraj colectiv : o să veghem noi toţi, împreună, asupra bunei desfăşurări a jocului. Şi am început.

Prima fază în care am primit, ca să zic aşa, botezul focului, a fost una mai mult decît banală : un adversar înainta pe partea mea, cu mingea La picior. Era însuşi directorul adjunct.

— Atacă ! ! mi-au strigat coechipierii, intr-un glas.

M-am făcut că nu aud sau că nu înţeleg.

— A-ta-căăă ! 1 ! au insistat ei.

I-am privit ca pe nişte astenici avansaţi. Cum era să „a-taaac” ?! Ei nu vedeau pe cine trebuia să „a-taaac” ? ! Şi, aşa cum ar fi făcut mulţi în locul meu, m-am lăsat driblat fără remuşcări. După doua minute, colegul meu din linia de fundaşi (pe ăştia mai graşi ne-au pus în apărare) a intrat fără reticienţe la acelaşi director adjunct, lucru care m-a lăsm; s
ăîngheţ : o asemenea manifestare de indisciplină, eram sigur, va fi sancţionată pe loc. Pe urmă însă, privind mai atent la ce se petrece în jurul meu şi lămurim- du-mă cam cum stau lucrurile, am început să-mi atac şi eu adversarii, indiferent de funcţie. Ce e drept, mai întîi spunîndu-le „scuzaţi”, iar mai apoi renunţînd şi la asta. Şi eram bătut pe umăr, a laudă, chiar de aceştia. (Cine a spus prima dată că sportul înfrăţeşte oamenii nu a fost un fitecine, chiar dacă nu s-a gîn- dit la situaţii cum ar fi cea de mai sus).

Iar în rest, ce goană, ce exuberanţă, ce pasiune şi, n-o să credeţi, ce tinereţe renăscută’ din cine ştie ce energie ascunsă, undeva, în adîncul sufletelor. (Nici cel care a spus că încă nu cunoaştem limitele puterii omeneşti n-a fost un fitecine). E drept că, la un moment dat, aşa, din senin, unul dintre noi, mi se pare că era Todiraş de la Financiar, a strigat cît l-a ţinut gura : – Heeenţ ! ! Şi, fiindcă n-a fost henţ, nimeni n-a fost de acord cu decizia lui. Atunci Todiraş s-a supărat, a părăsit terenul şi s-a dus la vestiar, să se îmbrace.

După cinci minute a fost rîndul unuia de la Contabilitate să strige : – Faaault ! ! Cînd de fapt nimeni nu-l atinsese cu un deget. Nici decizia lui nu a fost omologată, drept care s-a supărat, a părăsit şi el terenul şi s-a dus la vestiar să se îmbrace. încă trei sau patru au părăsit terenul, cu pas hotărît şi priviri dîrze. Rîndurile noastre se răreau considerabil. La al optulea care a ieşit din joc supărat, am socotit că e momentul să mă mir cu glas tare. Motivele lor erau vizibil imaginare. Atunci mi s-a explicat că e cazul să fiu liniştit :

— N-ai priceput ? Ei nu sînt supăraţi. Ştiu şi ei foarte bine că henţul n-a fost henţ, că faultul n-a fost
fault şi golul n-a fost gol. Dar pentru că sînt obosiţi, pentru că nu mai pot să alerge, inventează şi ei nişte pretexte, ca să abandoneze în mod demn. Nu înţelegi ? Sîntem la o viratâ a complexelor.

Apoi cel care mi-a dat informaţia asta m-a privit mai atent (gîfîiam din greu iar tricoul îmi era ud) şi mi-a şoptit cu bunăvoinţă : – Dacă vrei, fă la feL Nu te jena.

I-am mulţumit şi am strigat din tot sufletul (mă rog, cit îmi mai rămăsese din el) :

— Heeenţ! !

După care m-am îndreptat spre vestiar. N-a Încercat nimeni să mă oprească. Ba inginerul şef m-a şi lăudat (era prima, sau, cel mult, a doua oară cînd făcea asta) : – Bravo ! Ai rezistat destul de frumos.

M-am întors acasă mîndru de mine şi, cînd nevasta a încercat să afle cum a fost, i-am spus cu aerul unui căpitan care-şi povesteşte naufragiul : – Ştii, am părăsit terenul ultimul. Află, draga mea, că mă ţin încă foarte bine.

Nu ştiu dacă m-a crezut sau nu, dar mi s-a părut că îmi aruncă o scurtă privire admirativă. (Dacă nu cumva mă înşelam, era prima privire de acest fel, după aproximativ opt sau nouă ani).

Am tras un şut în ghemul de aţă cu care se joacă de obicei pisica şi m-am dus la culcare. Toată noaptea m-am visat Pele. A doua zi, dimineaţa, am vrut să sar sprinten din pat, dar exerciţiul acesta, destul de simplu faţă de isprava din ajun, m-a făcut să scot un strigăt care, într-o clipă, i-a strâns în jurul meu pe toţi ai casei. De mult nu mai reuşisem să mă impun în asemenea grad...

S-au interesat ce e cu mine. Printre vaiete, gemete şi monosilabe în toate tonalităţile şi intensită
-ţiie, le-am spus că simt o groaznică durere în muşchii picioarelor. Nevastă-mea a vrut să localizeze :

— Unde ? Aici ? şi m-ar li atins cu degetul, dacă nu aş fi urlat preventiv. Am încercat să fac câţiva paşi. Mergeam de parcă atunci făceam primii paşi în. viaţa.

Au început presupunerile :

— Te-oi fi lovit.

— Aşi. Nu se vede nici o vînăiaie.

— Ai o criză de reumatism.

— Aşa, deodată ?

— Ai făcut o entorsă.

— Cind ? Noaptea, în pat ?

— Atunci ce e ? !

Puştiul a ridicat două degete, ca la şcoală, semn că vrea să spună şi el ceva : – Tată, cred că ai făcut o febră musculară.

După o clipă de tăcere apăsătoare, nevastă-mea m-a privit de parcă ochii i-ar fi fost două mici aruncătoare de flăcări :

— Să ştii că băiatul are dreptate. Şi a continuat, căutînd să dea greutate fiecărei silabe : – Hm ! Fotbal ţi-a trebuit ? ! După patruzeci de ani de cînd, în afară de şah şi table, n-ai mai făcut nici un alt sport nici o altă mişcare, fot-bal ţi-a tre-bu-it ? ! înţeleg, s-o fi luat şi tu mai uşor... treptat... cu gimnastica, să spunem... ca să te obişnuieşti... dai- tu, FOT-BAL ! I Auzi-dumneata : FOT-BAL ! !

Da, asta înţelegeam şi cu. Eram la o răscruce : sau renunţ, sau reintru în sport cu paşi mai mici şi mai modeşti. Şi am ales cea de a doua cale. Astfel a început marea mea aventură sportivă, care poate fi şi a-dumitale sau a oricui

.în. orice caz, de pe acum cer iertare cititorului pentru timpul ce-l va consuma ascultînd confesiunile care urmează. în ce mă priveşte sint animat de cele mai bune intenţii. Plănuiesc să transcriu întocmai, sau aproape întocmai, această aventură, cu toate fazele ei mai mult sau mai puţin reale, mai mult sau mai puţin sportive.

în sfîrşit. Să vedem ce o ieşi

.Gimnastica mea

de dimineaţă

Acum cîteva săptămîni nevastă-mea m-a studiat cu atenţie, de parcă nu m-ar fi văzut de mult timp, şi a decretat : – „Te-ai cam rotunjit. De mîine vei face, în fiecare dimineaţă, cîte cinci minute de gimnastică. Ne-am înţeles ?” întrebare oarecum formală ; de cîte ori ea spune „Ne-am înţeles" înseamnă că se va petrece (dacă nu s-a şi petrecut) un lucru asupra căruia – ce ciudat ! – tocmai a uitat să-mi ceară, părerea. De-a lungul anilor s-au adunat cîteva exemple grăitoare : în baza acestui „ne-am înţeles" i-am cumpărat cîteva rochii, i-am făcut cadou unele produse ale industriei noastre cosmetice, am ales apartamentul în care locuim, am plecat în concediu în staţiunile alese de ea şi – dacă nu mă înşeală memoria – pornind de la aceeaşi formulă, m-am şi trezit însurat; deşi n-aş spune că am regretat vreodată ceva din cele de mai sus. Această ultimă „înţelegere" însă, cea cu gimnastica de dimineaţă, mi s-a părut mai incomodă decît toate celelalte ; drept care am căutat obişnuitele portiţe de ieşire :

— Sigur că ne-am înţeles. Dar cu programul meu de lucru mă întreb dacă am timp să...

— Ai timp, dacă te scoli cu cinci minute mai devreme.

— Mda. Dar ştii... nu prea am echipament.

— Pe naiba ! Doar nu te trimit pe stadion. O faci aici, în cadru restrîns, aşa că un maiou şi o pereche de chiloţi e mai mult decît suficient.

— N-am nici aparate ajutătoare...

— Ba ai : scaunul de birou şi scăunelul mic de bucătărie.

Contra-loviturile mele fiind parate una după alta, iată-mă a doua zi, în zori, încercînd să traduc în viaţă comenzile venite pe calea undelor, prin intermediul unei voci în aparenţă nevinovată, dar care mie mi se părea într-o tainică înţelegere cu nevastă-mea, în scopul epuizării mele fizice. După atîţia ani de întrerupere (ultimele încercări de acest gen datau din vremea şcolii) mă puteam considera începător ; iar exerciţiile dictate mi se păreau pentru ciclul doi, avansaţi. Da, da ! Puneţi-vă şi dvs. întrebarea dacă un om aşezat (vreau să spun aşezat pe covor, dar şi aşezat din punct de vedere social, care a început să se gîndească la pensie) poate să-şi apuce, cu uşurinţă degetele de la picioare, în timp ce respectivele picioare (aici e-aici !) trebuie să-şi

păstreze o linie cît mai dreaptă. Ei bine, după atîtea alte încercări ale vieţii, iată-mă înfruntînd-o şi pe aceasta.

Şi totul în sunetele melodiosului : „acum-aple- caţi – şi : un-doi-trei-patru... reveniţi-un-doi-trei- patru... nu ! Nu îndoiţi picioarele. Aşa – foarte bine – un-doi-etc.”

Mijloacele de apărare ale omului sînt inepuizabile : de la un timp, cînd nevastă-mea se ducea la bucătărie să pregătească micul dejun, întrerupeam fără pic de remuşcare orice fel de „aplecaţi-reveniţi-şi : un-
doi-trei-patru*‘ şi aţipeam acolo, pe covor, trei sau patru minute, pînă o auzeam revenind.

Treaba asta a mers un timp, dar se pare că, în- tr-adevăr, nu există crimă perfectă : la întoarcerea ei, uitam să răsuflu din greu, ca după cinci minute de „aplecaţi-un-doi-trei-patru, reveniţi-un-doi-trei- patru”. Şi ei nu i-a scăpat acest amănunt demascator ; drept care, următoarele lecţii le-am făcut în prezenţa ei. A fost primul meu public.

Dar, în paralel cu eternul „aplecaţi-revcniţi-cu muzică şi !", mintea mea, în acelaşi ritm de „un-doi- trei-patru”, căuta metode noi de sustragere de la aceste demonstraţii. Şi iată că ce căutam a venit de la sine : exact peste drum, o echipă de constructor? înălţa o clădire ale cărei lucrări înaintau cu predilecţie la aripa de unde se vedea în camera mea. Evoluţiile melc la sol şi la scaune inegale constituiau un spectacol de care constructorii nu vroiau să se lipsească. Normal, am invocat jena faţă de aceşti privitori ocazionali.

— Nu-i nimic, a găsit nevastă-mea soluţia, n-ai decît să laşi perdeaua.

— Dar atunci degeaba toată gimnastica, dacă n-o fac în faţa ferestrei larg deschise, aşa cum spuneai.

— Mda. Bine. O să caut o perdea cu găurele. Asta mi-a oferit cîteva zile de întrerupere. La reluare (cînd a apărut şi acea perdea) lucrurile au mers şi mai greu : suta de grame dată jos în cele cîteva dimineţi active s-a reaşezat sub forma unui kilogram întreg. Şi iar am căutat portiţe de scăpare. Eram pe rînd grăbit, răcit, somnoros, iar altădată nu-mi găseam fie maioul, fie chiar radioul la care să ascult lecţia. Şi ea, credincioasa, neabătuta mea antrenoare trebuia (şi cum reuşea de bine !) să pareze toate aceste încercări. Se ducea între noi doi o luptă surdă..
nemărturisilă, purtată cu mijloace nu totdeauna cinstite. Dar .şi Napoleon spunea că în dragoste, ca şi în război, orice mijloace sînt permise.

Cred că .şi ea citise undeva panseul lui Napoleon pentru că, intr-o zi, m-a anunţat jubîlind :

— Dragul meu, am făcut rost de un metru de croitorie. Pentru că nu avem în casă cîntar, o dată pe săptămînă îţi voi măsura talia, ca să văd dacă te ţii în mod serios de această prăpădită de gimnastică, fără să te urmăresc zilnic.

E inutil să spun că am făcut tot posibilul ca metrul acela de croitorie să dispară în chip misterios. L-a înlocuit cu o sfoară, căreia-i făcea cîte un nod acolo unde îmi arăta circumferinţa. Nu ! Nu puteam să fur .şi sfoara. Trebuia găsit altceva. Şi am găsit. Nodurile începură să arate o talie din ce în ce mai zveltă. Cîteva zile a domnit între noi o atmosferă .plină de dulceaţă .şi de poezie. Pur şi simplu stră- băteam amîndoi o a doua lună de miere. Pînă cînd a descoperit că, după ce ca făcea nodurile, eu le desfăceam şi le mutam pe ascuns unde-mi plăcea mie.

Şi atunci, cu tonul unui general care se predă, m-a anunţat :

— Gata ! Am renunţat. Te las în pace. Şi dacă-mi faci cadou şi pantofii pe care i-am admirat ieri, o să uit de toate supărările pe care mi le-a pricinuit blestemata asta de gimnastică. Ne-am înţeles ?

— Ne-am înţeles, draga mea ! Sigur că ne-am înţeles.

Naivul de mine ! De unde să ştiu că în felul acesta îşi juca ultima şi cea mai abilă carte ?
Nu ştiu cînd m-am îmbrăcat, nu ştiu cînd am cobo- rit cîte trei trepte odată, nu ştiu cînd am alergat la .magazin, nu ştiu cînd am alergat înapoi spre casă cu pantofii, nu .ştiu cînd am urcat scara cîte dou
ătrepte o dată. Ştiu numai cmd am căzut lat pe stu- diou, după atîta atletism involuntar.

Am găsit totuşi resurse să-i gîfîi :

— Uf... nu ştiu ce-i cu mine... n-am pic de suflu... Cred că m-am îngrăşat, totuşi, prea tare. Poate că n-ar fi rău să fac de mîine dimineaţă cite cinci minute de gimnastică.

Ce mai ! Nevastă-mea a pierdut o bătălie, dar a cişligat războiul. Şi s-a ales şi cu o pereche de pantofi noi.
Iar eu care crezusem că într-adevăr „ne-am înţeles’
\

Cînd nevastă-mea a socotit că obiceiul do a tace gimnastică a devenit (ca orice obicei) a doua mea natură, a decis ca următoarea etapă în combaterea vieţii sedentare să fie incursiunile în prima natură. în natura propriu-zisă : excursiile de sfîrşit de săptămînă. Pregătirile pentru prima încercare de acest fel au arătat însă că nici pentru mine şi, ce e mai curios, nici pentru ea. unele noţiuni nu erau prea clare. Asta a reieşit din felul cum a atacat problema :

— Tu cum spui să mă îmbrac ?

— Ştiu şi cu ? Poate cu o jachetă şi o pereche de blugi.

— Hm. Cred că ar fi cam neserios. Şi banal pe .deasupra. Eu mă gîndeam la rochia pe care am purtat-o acum trei ani la revelion.

-— Nu e cam de seară pentru o excursie ?

— O mai scurtez, ii scot garnitura de paiete şi cred că merge. Nu uita că am îmbrăcat-o o singură dată. într-un fel trebuie amortizată, nu ?

Argumentele economice mă conving întotdeaima, aşa că am admis fără tocmeală.

— Şi ce pantofi spui să-mi pun ?

— Poate că nişte bascheţi...

— Bascheţi la rochie de seară ?

— Atunci poate nişte sandale. Alea, albe, de exemplu.

— Sint prea albe. Se murdăresc uşor. Dar mi-ai dat o idee. (Eram mindru că i-am dat o idee, deşi nu-mi prea dădeam seama cind anume am reuşit treaba asta). O să-mi iau pantofii aceia cu toc cui. Tot nu-i mai port. Dar tu ? Tu cum te îmbraci ?

— Mă gîndesc la nişte pantaloni scurţi.

— La vîrsta ta ? (Alt argument care mă dă gata). Pane şi tu un costum ca toată lumea. Şi o cămaşă albă. Şi o cravată. Şi pantofii aceia noi. Că doar n-o să fim singuri, acolo.

Şi iată-ne în autobuzul care demara spre frumuseţile naturii, îmbrăcaţi aproape ca pentru o serată. Mă linişteam însă, gîndindu-mă că, de fapt, nimeni din grupul de excursionişti nu avea de unde să ştie – pînă una alta – unde mergem noi.

La punctul de destinaţie, iată şi prima problemă : distanţa de la scara autobuzului pînă la nivelul fru- m)sului drum şerpuind printre munţi era cam de 60 de centimetri. Cum să faci un pas de 60 centimetri cu locuri cui şi rochie fostă de seară ? N-am avut încotro : am luat-o în braţe ca un mire care-şi trece mireasa peste pragul viitoarei lor fericiri. Dar adevăratele probleme, exact ca în exemplul ales mai sus, **au** început să apară abia de aici încolo.

— Cum trecem pîrîiaşul ăsta, dragul meu
?— Cum să-l trecem, mamă ? Sărind din piatră în piatră.

— Nu mai spune ! Dacă-mi rămîne un pantof în prundiş ?

— Atunci scoate-i...

— Desculţă ? ! Ce ţinută ar fi asta ?

— Ţinută cu mina. mamă. îi ţii pînă trecem dincolo.

— Imposibil ! Cum o să mă dau în spectacol în halul ăsta ?

— Atunci poale ramh tu pe malul ăsta şi merg ou mai departe*.

— Alia ! Singur în excursie ? ! Ţi-ar conveni, ştrengarule !

Pînă la urmă am trecut-o peste pîrîu, aşa cum o coborîsem şi din autobuz, ceea ce cred că a trezit invidia celorlalte femei din grup. Dincolo, printre copaci, poteca era cam umedă.

— Fii atent să nu-ţi pătezi pantalonii.

— Ar fi trebuit să alegem o pădure mai asfaltată, am observat cu, cu o ironic bine ascunsă.

— Nu te enerva, dragul meu. Sintem în excursie, doar. Hai ! Păşeşte mai voios.

După o jumătate do oră de păşit voios, am făcut-o atentă :

— Uite, grupul s-a oprit să se odihnească. Of ? lală-i cum se întind pe jos, în iarbă !...

— Vai de mine ! Doar n-ai avea de gînd să faci la fel ! ? Nu uita că tot eu trebuie să-ţi calc costumuL

— Şi atunci cum ne odihnim ?
— în picioare. E mai sănătos. E odihnă activi Asta o să-ţi dea timpului o linie mai dreaptă.
—'.^å e> am ^marcat cu pe linia aceleiaşi fine ironii. Stînd de atîţia ani în picioare, pînă şi stejarii ăştia suit drepţi ca nişte brazi.
— Ce comparaţie fără rost !
Am oftat cu nostalgie :
— Ai dreptate. La ei tot mai vine cîtc un muncitor forestier de-i mai culcă din cind în cinci.
— Nu te lăsa doborît. Dacă eşti obosit, te învăţ eu ce să faci : sprijină-te pe un picior şi numără pînă la o sută. Pe urmă schimbă centrul de greutate şi numără iar pînă la o sută. Şi aşa mai departe. Ia încearcă.
— 1... 2... 3... 4... 5... Ce bine era dacă aş fi fost un miriapod... 6... 7... 8.
— De ce ?
— Dacă eram miriapod, venea rîndul unui picior o dată la două ore... 9... 10... 11...
— Lasă. Uite, ca să treacă timpul mai uşor, am adus un joc.
— Ce joc ?
— De cuvinte încrucişate. Hai să-l dezlegăm. Fii atent : „Element ţeapăn în pădure, două litere, ver- tical". Ce-o fi ?
— EU.
— Tu ? !
— Păi nu ? Ţeapăn sînt, în pădure sînt, vertical sînt...
Mi-a smuls Rebusul din mînă.
— Să lăsăm asta. Aici în pădure e atît de romantic ! Profită : spune-mi şi tu un cuvînt frumos.
— Şort.
— „Şort" e frumos ? !
— Putea să fie şi urît ; dar dacă l-aş fi avut... ehe ! Ce m-aş fi aşezat jos, în iarbă... sau aş fi bătut mingea.
— Ce prozaic eşti ! Văd că natura nu te înalţă deloc
.— Ba da, dar as vrea să ma şi coboare. Măcar pentru un minut... pe trunchiul acela...
— Pe trunchiul acela, cu costum bleumarin ? !
— Poate găsesc altul, asortat la culoare.
— Termină ! Pătrundc-te de atmosfera do aici. Fă puţină poezie.
— Poezie ?... M-am gîndit o clipă, apoi am declamat : „Căţeluş cu părul creţ, n-ai un scaun în coteţ ?u
— Asta-i poezie ?
— Am şi alta : „Păsărică albă-n cioc, n-ai pe ră- murea un loc ?*'
— Bravo ! în loc să fii mulţumit că eşti cel mai elegant dintre toţi, tu faci poezie abstracţionistă.
Pînă seara nu ne-am mai vorbit. Acasă ne-am tiîntit în fotolii, ne-am scos pantofii şi, după un „ufff" prelung, pe două voci, am îndrăznit să rup tăcerea :
— Excursiile astea sînt totuşi foarte obositoare.
— Cînd se ia omul după tine şi se îmbracă aşa, ca pentru serată.
Credeţi că n-aş fi avut replică ? Cum să nu am ? Dar mă întreb dacă mi-ar fi folosit la ceva.
5 – A intrat <> glumă pe fereasc
ăDespre discul de ambreiaj, bujii şî akde ., □
Ei bine, dacii n-aţi afiat-o pînă acum, să ştiţi că trăim în plină epocii a automobilismului. Mai mult deoît atît, există, omologat dc mult, sportul cu motor, avînd eroii şi microbiştii lui, din ce în ce mai mulţi, drept care cred că a sosit timpul ca pînă şi fotbalul să fie pus pe gînduri.
Deci, pînă aici totul o în regulă şi o povestire „auto" nu e cu totul nelalocul ei. Faptul că, clin punct de vedere automobilistic, eu sini pieton, nu are nici o importanţă : ca or ice om modern, privesc – în general – cu simpatie aceste fructe mecanice ale civilizaţiei.
Ce e drept, de la un timp cerul acestei simpatii a început să fie întunecat de oarecari nori care însă mi s-au părut uşor de înlăturat. (Cum, de fapt, se în- tîmplă şi cu norii iviţi între oameni. Că altfel ce ne-am face ; nu ?) Primul nor a fost Costache. Coleg de serviciu. Bun băiat Costache, dar posesor de autoturism. L-am rugat într-o bună zi (ceasul rău) să mă ducă şi pe mine pînă acasă. M-a dus. M-a dus clar 20 de minute mi-a vorbit despre discul de ambreiaj. Drumul – cu maşina – durează 25 de minute. Ultimele 5 minute mi-a vorbit despre bujii. Nu ştiţi ce a
discul de ambreiaj ? Nici bujiile ? îmi paie iau ; nici eu nu ştiu. Aşa că tăceam. Tăceam şi mă făceam că-J ascult cu atenţie. Cu pasiune chiar. Probabil că am simulat cu măiestrie, aşa că a doua zi m-a căutat el pe mine :
— Nu vrei să te duc pînă acasă ? Hai, că şi azi sini, cu maşina.
Normal, pentru el reprezentam auditoriul mult visat.
Şi iarăşi, timp de 25 de minute, discul de ambreiaj şi bujiile mi s-au invirtit cu frenezie în cap. Şi eu iarăşi a trebuit să mă arăt captivat. Adică te duce omul acasă cu maşina şi tu nu-i faci această micii plăcere ? A treia zi, la plecare, am încercat să mă strecor neobservat (ah, ce dor mi-era de un. drum eu autobuzul !...) dar el m-a prins la timp :
— Unde pleci ? Hai, că sînt cu maşina.
De data asta (probabil că mă considera la ciclul doi, avansaţi) a aruncat în înflăcăratul său monolog şi alte taine ale autoturismului. Din gura lui, ca din jobenul unui iluzionist, ieşeau caroserii, bare de direcţie, frînc de mînă, frîne de picior şi iarăşi discuri de ambreiaj şi iarăşi bujii, intr-o sarabandă ameţitoare la care asistam neputincios. Nu arareori simţeam o amarnică nevoie să pun cîte o frînă de mînă sau chiar de picior acestui subiect şi să-l mai schimb cu altul, la fel cum schimba el viteza a doua într-a-ntiia. Odată am şi încercat cu o temă ce mi se părea gene- ral-valabilă :
— Ce părere ai de formaţia ABBA ?
— Grozave ! Ce voci ! Ce ţinută 1 Ce maşină 1 Am auzit că fetele au un Porsche decapotabil, cu motor în patru timpi, frînă automată şi...
Şi am cerut să fiu mutat într-un birou fără şoferi. Mişcarea mi-a reuşit şi, un timp, în oiţele de lucru ci
tşi după aceea, am trăit şi am activat în linişte. Pînă cînd imul clin noua secţie (Gribincea, pe numele lui, dacă vreţi să ştiţi) mi-a făcut figura şi a devenit deponent la CEC. în vederea cumpărării unui autoturism. Avea Gribincea ăsta un sistem năstruşnic de a se pregăti pentru viitoarea calitate de conducător auto : în afara lecţiilor de conducere. îl chema, de cîte ori avea prilejul, pe şoferul întreprinderii şi îi cerea consultaţii în vederea unor teme şi accidente de circulaţie, ce e drept teoretice. Dar cînd eram mai afundat în lucru, auzeam despre blocări de motoare, despre ruperea barelor de direcţie, despre derapări, probabil spectaculoase dar – în orice caz – înspăimântătoare, la viteze de 80 pe oră şi alte asemenea exhibiţii care, luîndu-mă prin surprindere, îmi provocau unele leşinuri, ce e drept trecătoare. Iar am cerut să fiu mutat. Pretutindeni însă găseam cel puţin doi microbişti auto (uneori era suficient şi unui singur) care mă ameţeau cu problemele lor mecano- aulomobilistice. Subiectul începuse să capete puteri de obsesie. Dimineaţa, la sosire, în loc de ,,vă saluP, spuneam „vă bujie" iar nevestei i-am spus de vreo două ori că mi-e dragă ca un volan şi că dintotdeauna glasul ei îmi amintea de un disc de ambreiaj. Se pare, însă, că ea nu cunoştea valoarea acestui preţios component al mecanismului-auto, aşa că m-a declarat astenic. De fapt nici nu era prea departe de adevăr. Numai că ca este omul măsurilor practico. Drept care într-o bună zi m-a anunţat :
— Ştii, am aranjat cu Mişu să mergem mîino în excursie cu oi.
— Care Mişu ?
— Col cu Dacia 1100. Grozav, nu ?
— Mda. am făcut cu evaziv, cu vagi, dar negre presimţiri în ce priveşte fericirea care mă aştepta. Da
rea nu-şi pierde prea des vremea cu descifrarea nuanţelor diverselor mele exclamaţii. Şi cred că bine face.
lată-ne, aşadar, a doua zi, în zori, instalaţi în respectivul autoturism, defilînd cu viteză reglementară prin faţa peisajului încă urban dar presimţind apropierea cîmpului, a pomilor care înşiraţi se pierd în zare şi a arhaicului dar mereu proaspătului parfum de brazdă, clemente mai mult decît suficiente pentru refacerea mea psihică (să nu uităm că, de fapt, acesta era obiectivul major şi final al excursiei). Numai că o drumeţie auto nu poate începe fără momentul alimentării cu combustibil. Această operaţiune de rutină se face, de obicei, la cîte o staţie PECO. Aici, tot de obicei, mai aşteaptă încă col puţin un autoturism. Asta înseamnă încă un conducător auto. Care, vai, s-a şi nimerit să fie acolo, confirmînd în acelaşi timp şi regula şi temerile mele.

Acesta (o să-l numim şoferul B, ca să-l deosebim de amicul Mişu) cu aerul inofensiv al celui care nu vrea decît să treacă mai uşor timpul pînă-i vine rîndul la alimentare, a făcut o uşoară remarcă despre cum bate motorul amicului meu. MLşu a replicat cu toba (sau ceva în genul ăsta) la care şoferul B a adus în discuţie ţeava de eşapament. Cam atît a fost de ajuns ca să se ambaleze amîndoi într-o discuţie pasionantă de 60 de minute (cu ochii pe ceas) timp în care păreau să fi uitat cu totul de existenţa noastră pe această lume. în minutul 61, cînd credeam că discuţia începe să lînce- zească (vai, deşartă iluzie !) a apărut şoferul C., care a relansat-o, pomenind ceva despre bujii (of, bujiile ! Aceste invenţii folositoare, în egală măsură, la bunul mers al maşinilor ca şi al discuţiilor). După încă o oră am scos din sacoşă gustările pentru drum, iar peste alte două am făcut cale întoarsă spre casă căci oricum se făcuse prea tîrziu pentru o excursie ca acee
aplănuită de noi. în noaptea care a urmat am avut un coşmar pe teme auto ; pasămite, se făcea că înghiţi- sem un disc de ambre iaj. M-am trezit strigind : /Duceţi-mă repede la Ciclop !”

Am fost declarat astenic şi oficial trimis în concediu undeva la munte. Colegul de cameră era un tînăr care, în ciuda privirilor sale visătoare, suferea totuşi de insomnie.

— Şi cînd nu puteţi dormi, vă place, probabil, să vorbiţi cu cineva, nu ? l-am întrebat, plin de sumbre presimţiri.

— Da !

— Despre ce ? Care vă o subiectul preferat ? Am îngustat cu, cu sufletul la gură.

— Muzica.

Am respirat uşurat.

— Da. Muzica, a continuat el. Oh. de ce n-am ajuns şi eu un solist renumit, un violonist, un pianist, oH.cc. să dau concerte, să fac turnee cu autoturismul meu pe care l-aş fi vrui cu patru cilindri, iar schimbătorul de viteze* să fie...

N-aş putea spune CIUTI îşi visa schimbătorul de viteze, fiindcă l-am lăsat şi am fugit în viteza a doua piuă la biroul de repartizări : – Ştiu că există în staţiune o tabără de copii. Rog să fiu mutat acolo. Caca sînt şi preşcolari, cu atît mai bine.

Puştii m-au primit cu bucurie : – Ce bine că ai venit la noi, nene ! Matale o să fii -arbitru.

— Perfect ! Ce jucaţi ? Fotbal, volei, şah, ţintar ?

— Nu, nene ! Arbitru între noi şi cei din tabăra cealaltă. Noi spunem că sînt mai uşor de condus turismele cu motor în doi timpi, iar ei spun că...

Nici despre preferinţele ^celorlalţi*’ nu pot să dau amănunte, pentru că am luat-o la goană prin pădure

.făcînd ea automobilul. în ciuda faptului că tăceam destul de bine, am fost mutat într-o rezervă a unui sanatoriu pentru astenici, avansaţi. Un timp n-am primit aici pe nimeni. Nici rude, nici prieteni şi nici cu medicii nu prea întindeam discuţia, ca să nu dea cumva şi ei în niscaiva bujii.

După o săptămînă a venit să mă vadă nevastă-mea. Pe ea am primit-o. De ea nu mă temeam. O ştiam o pietonă sută la sută. Naivul de mine ! Ce credeţi ? A intrat în cameră fluturind libretul nostru de economii!

— N-o să crezi, dragul meu ! Am câştigat un autoturism !

Şi a început să-l descrie cu lux de amănunte şi cu o înflăcărare crescândă. Abia după o oră şi-a amintit să mă întrebe :

— Dar tu cum te mai simţi ?

Ca să vezi : când intervine automobilul, nici în propria ta soţie nu mai poţi să ai încredere..

.

Trei şi cu balonul, patru

Acum o săptămînă familia noastră s-a mărit : a apărut printre noi o minge de fotbal. Cel care şi-a asumat rolul de barză a fost puştiul meu. A adus-o în braţe de la magazin, însoţită, în locul actului de naştere, de bonul de plată. Se dezlega astfel misterul de ce, timp de nouă luni, nu ştia să povestească filmele pentru care eu îi dădeam bani de cinema. Dar la ora aceea eram de mult şi definitiv cucerit de ideea de sport, aşa că am considerat-o ca pe o achiziţie mai mult decît firească. Drept care am instalat-o eu însumi, în cel mai cultural loc al apartamentului : sus, pe bibliotecă. Locul l-am ales nu tocmai la întîmplare: în felul acesta exemplificam şi eu dictonul cu mens sana în corpore sano. Nici faptul că din prima clipă am socotit mingea ca pe un membru al familiei nu mi

se parc o exagerare. Pentru că nu e doar o minge. Nu e doar obiectul rotund, alb, cu petice negre. Mai presus de toate ea e un simbol. Ea vorbeşte despre prezenţa, abstractă şi atit de concretă, printre noi, a noţiunii de sport în general şi a sportului-regc în special. Şi se ştie bine cît influenţează sportul viaţa unei familii. Nu mă gîndesc doar la binefacerile lui pe linie de oţelire fizico-psihică sau la alte avantaje care apar mereu la „sfatul medicului". Mă gîndesc şi la influenţa ce o exercită balonul rotund asupra programului cotidian al unei familii. Iată, de pildă, o mostră a acelor mici şi – vai – atît de cunoscute discuţii care apar în zi de meci :

— Ce faci, dragă ? Nu vii să mîncăm ?

— Da, dar repede că la 15,30 Începe transmisia.

— Nu mai e timp : e 15 şi 20.

— Atunci serveşti acum felul unu, între 16 şi 15 şi 16,30 cînd e pauza, felul doi şi desertul la 17 şi 15, după fluierul final.

Iar în pauză, dacă echipa cu care simpatizează vreunul din membrii familiei e condusă cu 0—1 sau 0—2, cel în cauză nu mai arc chef de felul doi, pe care-l preferă după egalare. Şi aşa mai departe se decalează programul de masă şi se decalează orele de vizite şi se decalează o mulţime de alte lucruri, în funcţie de acest balon, adesea mai răsfăţat şi mai capricios decît un copil care e singur la părinţi. Acest balon rotund care nu se mulţumeşte să ne dea peste cap programul zilei ci, de multe ori, şi starea de spirit. Pentru că fotbalul (în primul rînd el) nu te lasă prea mult timp să te păstrezi indiferent. Vreau să spun că, mai devreme sau mai tîrziu, întîi fără să-ţi dai seama, apoi din ce în ce mai tare, începi să simpatizezi cu o echipă sau alta, pentru care te bucuri şi suferi alter

-nativ. Din acel moment, în funcţie de rezultatele etapei, umbli, a doua zi, fie cu fruntea sus, viaţa părindu-ţi-sc mai frumoasă şi cerul mai senin, nevasta mai frumoasă şi şeful o bomboană de băiat ; fie că, dimpotrivă, stai cu privirile în pămînt, pofta de mincare îţi scade aproape de „zero", nevestei îi descoperi noi riduri iar subalternii îţi par deodată nişte incapabili. Victoriile echipei favorite readuc în căsnicie luna de miere, iar înfrîngerile zîzania, mai ceva ca o soacră de lip vechi. Intr-un cuvînt, treptat-trep- tat, balonul rotund devine un fel de rudă căreia codul familiei îi garantează dreptul de a se amesteca în toate treburile, inclusiv cele mai importante şi mai delicate.

Pare de necrezut dar am auzit odată o poveste despre doi taţi. Unul avînd un băiat, celălalt o fată. Tinerii, iubindu-se cum nu se poate mai temeinic, au hotărit întemeierea unei familii. Totul ar fi mers bine şi firesc, dacă o nefericită coincidenţă n-ar fi făcut ca cei doi taţi să fie preşedinţi de cluburi sportive (fiecare la alt club, desigur) angrenate, ambele, într-o luptă acerbă pentru promovarea în nu ştiu care divizie. Cum se întîmplă adesea în astfel de cazuri, lupta era dusă pe toate căile, terenurile şi birourile unde se pot da asemenea bătălii, deschise sau de guerillă, cu desfăşurări de forţe şi strategii de mari generali care, în locul aviaţiei şi artileriei, manevrau ca jucători, antrenori şi uneori chiar cu arbitri. Şi cînd lupta era în toi, al răgind în iureşul ci şi forţe din alte sectoare, a căzut deodată, ca un trăsnet, vestea despre hotărîren celor doi tineri. în acea clipă, în două case diferite, doi taţi diferiţi au izbit cu pumnul în două mese diferite, strigînd în acelaşi timp

:— Cum ? ! Tocmai cu EL (EA) ţi-ai gi^iî. să te măriţi ? ! Nu ştii ce c între noi ?

Desigur, tinerii ştiau ce c între taţi, clar ştiau ce e şi între oi doi. Şi atunci nesocotind exemplul unor nefericite cupluri de îndrăgostiţi din literatura universală, ncabandonînd lupta, au depus eforturi susţinute ca să-şi idealizeze visul. Pentru că, feţi moderni, cei doi tineri, păstrau şi o rămăşiţă a modei vechi : vroiau să aibă încuviinţarea părinţilor. Numai că nu le-au ajutat nici insistenţele, nici lacrimile, nici ameninţările. I-a ajutat norocul : din cele două echipe angajate în luptă, ii promovat a treia. Şi lucrurile s-au liniştit de la sine. Astfel cine ştie dacă n-am fi asistat la **o** variantă modernă a dramei lui Romeo şi a Julietei sale, generate de o rivalitate a unor noi Montagu şi Capuleţi, versiune sportivă. Balonul rotund ora să-i despartă, balonul rotund le-a adus fericirea. Ce altă rudă e în stare să facă asta ? Numai el şi simpatiile pc caro le declanşează.

Simpatiile acestea (ca să vorbim puţin şi despre ele), au. do obicei, o motivaţie mai mult sau mai puţin **lo**gică. E nevoie ca între tine, microbist, şi echipa cu care „ţii” să existe o cît de mică legătură sufletească sau de alt gen. Există şi excepţii, cînd legătura **se** creează din te miri ce. Am cunoscut, de exemplu, pe unul care, coafor fiind, simpatiza cu echipa unei întreprinderi miniere. O să întrebaţi, desigur, ce are una cu alta. Ei bine, coaforii, neavînd echipă nici în divizia A, nici în B, iar omul nostru

vrînd cu tot dinadinsul să-şi lege speranţele, bucuriile şi necazurile, de o formaţie, oricare ar fi ea (totala imparţialitate fiind incompatibilă cu calitatea de microbist) şi-a -amintit că iubeşte o fată pe care o admira pentru pletele ei negre precum cărbunele. (Se spune că el, datorită profesiei, a avut oarecare contribuţie în prtvinţa

F

acelui amănunt). Asociaţia de idei „Cărbune – mină – mineri" fiind stabilită, omul a decis că simpatizează cu formaţia acestora. Ce e drept, la un moment dat a avut o clipă de derută, cînd iubita cea brună a apărut într-o zi. blondă ca spicul griului. Tipul nu a descurajat (în general, sportul oţelcşte). A căutat repede în nomenclatura diviziilor do fotbal şi a găsit undeva, în campionatul sătesc, o echipă care se numea „F. C. Spicul". Băiatul şi-a transferat imediat afecţiunea spre această din urmă formaţie, nutrind în acelaşi timp speranţa că fata nu va căuta prea curînd alte nuanţe, împingîndu-l astfel spre inconstanţă. Dar, cum spuneam, acesta a fost un caz de excepţie, absolut ne-tipic. Aşa că noi vom rămîne la cauzele MAJORE care duc sufletul omului spre culorile unui club. Eu am încercat să centralizez, să sistematizez aceste cauze, pentru ca să găsesc eu însumi drumul spre o echipă cu care „să ţin". Iată, deci, care sînt, după părerea şi observaţiile mele, aceste criterii :

1. CRITERIUL LOCULUI DE ORIGINE. Se aplică dacă în localitatea (cartierul) în care am văzut lumina zilei, activează vreun club sportiv. Dacă în prezent locuim în altă localitate (cartier), rămînerea la prima dragoste prezintă avantajul că ne aureolează cu o lumină sentimentală. Dacă localitatea (cartierul) are. sau a căpătat, între timp, o rezonanţă specială, e cu atît mai bine (uneori chiar pentru dosar) să ne păstrăm simpatia pentru echipa „aceea", simpatie pe care în acest caz, vom avea grijă să o amintim de ci te ori se iveşte prilejul (eventual, prilejurile pot fi căutate).

CRITERIUL TERITORIAL. Asemănător cu cel de mai sus, doar că e vorba de localitatea (cartierul) în care domiciliem în prezent. E, totuşi, un criteriu cev

amai elastic : cu fiecare mutare ne putem schimba şi simpatia pentru echipa din noua localitate (cartier) aşa că avem de-a face cu o dragoste oarecum flotantă.

2. CRITERIUL PROFESIONAL. E vorba de culorile clubului apar(inînd locului do muncă. în linii mari sînt valabile şi aici caracteristicile punctelor 1 şi 2. în plus faţă de ele, acest criteriu prezintă avantajul că unele rămîneri în urmă în producţie ne pot fi trecute cu vederea dacă ne arătăm în toate felurile dragostea pentru echipa unităţii (frămîntînd problema ci în şedinţe, încurajind-o pînă la răguşeală la meciuri şi luîndu-ţi angajamentul să aduci, dintre vecini, încă trei membri cotizanţi).

3. CRITERIUL TIFLEI. E, poate, mai greu de explicat dai- e uşor de înţeles. Despre ce c vorba ? Să presupunem că ai un coleg care, de cînd lucraţi împreună, îţi face numai bucurii şi servicii de genul : chiulul pe spinarea ta, şoapte la urechea şefului la adresa ta etc. etc. Dacă nu ai cum să-l răsplăteşti pentru toate aceste binefaceri (şi nu c de mirare ; în general asemenea binefăcători nu se prea lasă răsplătiţi), atunci cauţi să afli care e echipa cu care simpatizează. Şi, chiar dacă întîmplarea face să ţii cu aceeaşi, îţi îndrepţi simpatiile spre alta ; după care începi să aştepţi eşecurile echipei ,.lui". De cîte ori se în- tîmplă asta, îi dai imediat după meci un telefon acasă (nu-l laşi pînă a doua zi ca să nu-i dai timp să-şi revină) şi îi spui cu năduf şi cu ipocrizie : – „Vai, prietene, ce rău îmi pare. Crede-mă, regret din suflet bătaia care aţi luat-o !"

Desigur, el trebuie să priceapă că nu regreţi deloc, ba chiar că te îngraşi de bucurie. Bineînţeles, trebuie să le aştepţi la un val de represalii de genul binefa-

cerilor ce ţi le făcea şi pînă atunci. Dar socotesc că, oricum, numai ai ce pierde...

4. CRITERIUL IERARHIC. Uşor de aplicat şi cu perspective din cele mai bune. Constă în transformarea şefului direct în busolă sportivă ; ghidarea simpatiilor personale după cele ale lui. Asupra avantajelor acestui sistem socotesc că nu c nevoie să insist.

După o matură chibzuinţă m-am hotărît să mă opresc, pentru început, la criteriul numărul 5. Am făcut imediat unele sondaje şi am aflat, fără greutate, că şeful e trup şi suflet alături de Steaua (probabil, în virtutea criteriului numărul 2). Dar asta era problema lui. Problema mea era să fiu şi eu la fel de stelist. Alegerea nu a fost însă lipsită de unele greutăţi : fără să ştiu, nevastă-mea se decisese pentru F.C. Argeş (probabil în virtutea Criteriului numărul. 1). Pe de alţii parte băiatul mi se dezvălui ca un credincios şi fierbinte susţinător moral al echipelor cu numele de „Politehnica" (pasămite, spre o astfel de facultate 11 duceau visele şi ambiţiile lui. Aşa că dragostea pentru „Poli" o considera ca o primă pregătire pentru viitorul examen de admitere. Prevăzător, nu s-a fixat la o „Poli" din vreun oraş anume, pentru că nu ştie nici el. de pe acum, la care din aceste facultăţi o să reuşească).

Iată-mă, deci, aflat, chiar la mine în casă, în faţa a două Curente, a două pasiuni contrarii, însoţite şi subliniate de toate atributele sonore. Nu lipseau nici clasicele luări peste picior : – „Asta-i echipă ? Ţi-ai găsit să ţii cu nişte mazete !" şi nici celebra arie : – „Aţi mîncat bâ-ta-ic ! Aţi mîncat bă-ta-ie !". într-un cuvînt, cu ocazia transmisiunilor sportive, mica noastră colectivitate se transforma într-o tribună de format redus, respectînd toate caracteristicile unei mari tribune. Asta nu mă neliniştea absolut deloc : după ce

ecourile meciurilor se stingeau, eram din nou ceea ee se cheamă o familie unită. Ba mai mult, observasem între timp că fără simpatii contrarii şi fără oarecare certuri, fotbalul nu prea are gust. Aşa că totul părea să fie în cea mai deplină ordine. Dar într-o zi l-am invitat la masă pe şeful meu, stelistul. Am socotit că, pentru a asigura o ambianţă plăcută, e bine să fac şi unele pregătiri psihologice (imediat după masă se transmitea la televizor un meci în care juca echipa lui favorită). Am rugat-o mai întîi pe nevastă-mea, ca, în ziua aceea, dacă vrea să fie o gazdă bună, să lase pentru cîteva ore „Argeşul" şi să se prefacă stelistă. Ca şi în alte cîteva probleme ea s-a arătat de neclintit. Am încercat atunci să-l atrag de partea mea pe băiat :

— Bagă de seamă ! Azi o să ţii cu Steaua. S-a înţeles ?

Sigur că a înţeles. Minimalizasem, desigur, puterea lui de înţelegere*. Dar minimalizasem, în acelaşi timp, personalitatea copiilor do azi. M-a privit printre gene :

— De ce aş trăda-o pe Poli a mea ? Şi de ce tocmai pentru Steaua ?

Am venit repede cu motivaţia, pe caro, dealtfel, o aveam pregătită :

— Fiindcă c echipa militarilor. Şi nu uita că, student, nu se ştie foarte sigur dacă o să fii, dar la Armată reuşeşti să intri, în orice caz.

— Mda, desigur, a admis puştiul. Dar pînă atunci mai sini vreo şapte ani. Şi, pe urmă, cînd mi-o veni vremea, se poate întâmpla să mă dea la marină şi atunci voi ţine eu F.C. Constanţa, sau să mă dea la pompieri şi atunci voi ţine cu Dinamo, sau să mă amine pentru studii şi atunci voi ţine în continuare cu Poli a mea.

Cînd am văzut că viitorul nu-mi asigură alianţa lui dar simţind. în acelaşi timp, că e dispus, totuşi, să ducă tratative, mi-am îndulcit glasul, mi-am compus o figură nostalgică şi am evocat trecutul :

— Ţii minte ? Cind erai mic ţi-am cumpărat o puşcă şi o tobă şi toată ziua te jucai de-a soldaţii.

— Bine, tăticu', mă întrerupse ol cu mărinimie, azi o să mă joc de-a stelistul, ca să nu spui că din cauza mea strici relaţiile cu şeful dumitale. (Teribil cum ştiu puştii de azi, şi cu precădere al meu, să meargă la rădăcina problemelor).

Am crezut că lucrurile erau, barem în parte, aranjate, dar vizita s-a desfăşurat sub semnul unei mari surprize, ceea ce n-ar fi trebuit să mă mire (se ştie doar că balonul e rotund). Surpriza a stat în aceea că şeful, soţia şi puştiul său s-au arătat toţi trei înfocaţi suporteri ai Rapidului. N-am înţeles ce e cu acest transfer de afecţiune dar, pentru orice eventualitate, am oprit orice osanale pentru orice altă echipă (le-am făcut semn şi nevestei şi băiatului să facă la fel) după care, timp de trei ore m-am străduit să-i cînt în strună. Timp de trei ore am ridicat Rapidul în slăvi, improvizând chiar şi unele povestiră despre cum îmi însoţesc eu echipa, cînd aceasta joacă în deplasare. Nevasta şi băiatul s-au comportai şi ei destul de bine, ea păstrîndu-se într-o diplomatică tăcere, iar el ţi- nîndu-mi isonul. Mă felicitam în gînd pentru bunele rezultate ce le obţinusem cu tactica mea abilă, cînd la plecare, şeful mi-a mulţumit pentru primire, după care, în loc de „la revedere^, mi-a şuierat la ureche :

— M-am lămurit ! Eşti un tip prefăcut ! Mai mare ruşinea !

Am făcut ochii mari :

— Cum adică ? ! De ce ?

!— Mai îndrăzneşti să întrebi ? Am crezut că eşti cu adevărat stelist. Stelist sincer. Ca mine. Jucai teatru. Dar azi te-ai demascat. Şi dacă eşti prefăcut cînd e vorba de fotbal, probabil că la fel eşti, şi la serviciu. Dai' nu-i nimic. De mîine încolo o să fiu mai atent.

Am bolborosit cu greu :

— Bine, dar... nu înţeleg... Toată după amiaza v-aţi ai'ătat rapidist.

A tăcut o clipă, apoi a adăugat cu glasul şi mai scăzut :

— Ce era să fac ? Nevastă-mea şi băiatul sînt ra- pidişti convinşi. Ce-ai fi vrut ? Să le strict seara ? Dumneata ai fi avut curajul ăsta ?

Şi a ieşit fără să mă privească.

Reîntors în casă, puştiul m-a întrebat cu o lăudabilă supunere filială, sub cai’e se putea citi, însă, o ironie precoce : – Acum ne putem întoarce fiecare la echipa cu care ţinem ?

Pi’ima pornire a fost să-l iau de urechi. Dar m-am abţinut. Nu doar pentru că nu ar fi fost prea pedagogic ci şi pentru că de sus de pe bibliotecă, mă privea mingea de fotbal, al patrulea, sau, după caz, al cincilea sau al şaselea membru al fiecărei familii mo-

Vii rog să mă credeţi că, intr-o zi senină, ele odihnă, ara surprins, pe aleea unui parc, următoarea discuţie :
— Sculaţi. Locul acesta ele pe bancă c liber ?
— Poftim.
— Mulţumesc. Văd că aveţi ziarul „Sporturi
— Da îmi place să stau aici, pe bancă. în parc, şi să-l citesc,
— Mi-l împrumutaţi şi mie ?
•— Numai pentru cîteva minute.
— Mai aveţi nevoie **de el ?**
— O, desigur.
— Aha, încă nil l-aţi citit.
— O, ba da.
— Atunci ?
— Vreau să-mi copiez rozul Latele de ieri.
•— Să le copiaţi ?
— Da. Am nişte dosare speciale
.•— Oooo ! ! Ţineţi statistici ? !
*— Bineînţeles.
•— Mă bucur. E- şi pasiunea mea.
— Da ? De cînd le ţineţi ?
— Din ’32. Aprilie ’32.
— Aha ! Deci aveţi şi dv. în evidenţă, acea neuitată partidă clin 20 a patra, ’32.
— O, da. Cînd s-a marcat golul aceia de neuitat, din minutul 36.
— Mă iertaţi. Era minutul 37.
•— Imposibil. 37 a fost în meciul cu CefereuL
— Mă dezamăgiţi. Cu Ccfercul s-a marcat în minutele 48 şi 69 ! ! Ce joc, ce joc !
— Da ! Cînd au aliniat formaţia...
— Nu mă îndoiesc că o cunoaşteţi, că doar o ştie şi un copil.
— Caro copil ?
— Copilul meu. Ştiţi... încerc să-i insuflu pasiunea pentru sport.
— Cu băiatul meu am discuţii. Susţine că sportul înseamnă mişcare, nu contabilitate.
— Eh ! Tineretul de azi...
— Da. Ei nu cunosc plăcerea de a păstra vie, în scripte, o fază de acum 40 de ani. Cum este, de exemplu, acel minut 18 din 27 a cincea [5]34, cînd extrema dreaptă a centrat cu... o, doamne, cu ce a centrat ?
— Cu stîngul. Cum de aţi uitat un lucru atît de esenţial ?
— Aveţi dreptate : cu stîngul.
— Cu un minut şi zece secunde după ce i s-a desfăcut şiretul de la bocanc.
— O ! ! Spre cinstea dv., constat că deţineţi o «'vj- denţă mai completă decît însăşi a mea.
— Mă măguliţi.
— Nu. nu. E purul adevăr. Dealtfel aş avea o rugăminte.
— îndrăzniţi.
— Ştiţi... evidenţa mea are intr-un loc o pată albă, care nu-mi dă linişte.
— Şi anume ?
— Fundaşul Carcalete de la F. C. Zmeul, în jocul acela din 5 a opta '52, la ce deget s-a accidentat în minutul 71 ?
— N-aţi fost acolo, pe teren ?
— Pe vreun teren n-am fost în viaţa mea. Toate datele sînt culese numai din presă.
— Atunci cum aţi putut să fiţi dus în eroare în halul acesta ? Nu era minutul 71, ci 72. Şi nu a fost vorba de un deget, ci de molarul din dreapta.
— O, vă mulţumesc. Cum aş putea să-mi iau revanşa ?
— De ce ? Dv. sin toţi Carcalete, cel accidentat ?
— A, nu. Nu aţi reţinut ? Nu am fost în viaţa mea pe un teren. Nici măcar ca jucător. Vroiam să spun : cum mă pot revanşa faţă de serviciul pe care mi l-aţi făcut ?
— Să procedăm ca la un schimb de fanioane : cu vă dau toate meciurile lui F.C. Zmeul, daţi-mi dv., în ’ schimb, meciurile lui F. C. Turcaleţul, dintre 10 a şasea ’35 şi 10 a şasea ’37. Şi eu vi-i mai dau, aşa, de la mine, pe toţi arbitrii din ultimii 35 de ani. Asta, fiindcă îmi sînteţi simpatic.
— S-a făcut. Ne vedem miinc. Acum mă grăbesc.
— încotro ?
— La Poştă. Vreau să scriu la „Poşta redacţiei", pcnl.ru lămurirea unei probleme.
— Caro, dacă nu sînt indiscret ?
— Vreau să întreb în ce minut începe ploaia la meciul Dinamo-Steaua
.— Aha. Vreţi să ştiţi dacă să vă luaţi umbrela.
— A, nu. E vorba de meciul jucat acum zece ani;
— O ! Atunci – desigur – e foarte important.
— Păi nu ? Aşa că, la revedere. Mă duc să... au ! ! 1
— Ce s-a întîmplat ?
— Nu mai pot să mă ridic de pe bancă. Mi-a amor-i ţit un picior.
— În ce minut ?
— Nu-mi dau seama, fiindcă stau aici de patru ore,' Cii să-mi revăd statisticile. Mă întreb dacă, din cauza asta, nu am cam anchilozat.
— Nu-i nimic. Se întîmplă oricărui sportiv. Daţi-mi voie să vă ajut.
— Au ! !
— Uşor... aşaaaa.... gata ! Acum ajutaţi-mă dum* neavoastră pe mine. Aşa. Mulţumesc.
— Deci, pe mîine.
— Pe mîine.
— Vă salut !
— Succes !
Am plecat şi eu mai pe urmă, încercînd să nu uit dialogul de mai sus, pentru ca să vi-l redau, la rîndul meu, cu primul prilej
.

Cu. unu, C – alta, a venit şi iarna. Cu acest prilej şi, mai ales, prin intermediul nevcsti-mi mi-am amintit ca, odată pornit pe ispititorul tobogan al sportului, nu e bine să te opreşti niciodată, indiferent de vîrstă sau de anotimp. Numai că ea mi-a spus-o cu vorbe mult mai simple, pe înţelesul tuturor şi, mai cu scamă, pe înţelesul meu. într-o scară, înainte de culcare, mi-a aruncat aşa, ca din întîmplare :

'— De duminică începem să ne ocupăm şi do patinaj.

Am înghiţit de două ori în sec, după care am răspuns cu glas tărăgănat :

— Da, am auzit şi cu că duminică televiziunea transmite un concurs de patinaj artistic.

S

4O anumită privire pe care, vai, o cunoşteam foarte * bine, m-a făcut să înţeleg că greşisem alegînd tactica tragerii ele timp, prin răspunsuri naive. M-am grăbii să mă reabilitez cît de cît :

— Da, da, sigur. Ar fi bine. Deşi... n-am mai făcut treaba asta de cînd eram elev. Şi... după atîţia ani,, nu cred că mai ştiu să patinez.

— Păi la început nici n-o să prea patinezi. Mai mult o să cazi.

După care a adormit (aşa face întotdeauna după ce aruncă o astfel de piatră), iar eu am rămas treaz ca să mă frămînt. Mă rog, pînă atunci mă arătasem gata să discut despre orice disciplină sportivă, pentru că în fiecare dintre ele trăiam, ca să zic aşa, pe propriile melc picioare, sub care simţeam, prin contact direct, parchetul unei săli, zgura unei piste, gazonul unui, teren... Dar să aluneci (şi încă după o întrerupere de N. ani) pe luciul gheţii, avînd, între ea şi 'tine, acele obiecte care mi s-au părut dintotdeauna şi prea subţiri şi prea înalte, asta mi se părea că prevesteşte clipe grele. E drept : auzisem că cine a patinat, fie chiar şi în copilărie, îşi păstrează, pentru tot restul vieţii, simţul echilibrului, col puţin pe gheaţă. Cică asta ar fi o regulă a firii. Mă rog, o fi. Dar dacă intervin şi aici acele excepţii care au diabolica plăcere de a întări regulile ? Şi dacă una din excepţiile astea a pus ochii tocmai pe mine ? Presimţind noile aventuri care mă aşteptau (cel puţin în privinţa asta nu-mi făceam nici **o** iluzie) m-am dat jos tiptil din pat şi am căutat, prin întuneric, patinele băiatului meu. La primele două- trei ,,şedinţe" urma să le folosesc pe acestea : puştiul poartă cam acelaşi număr cu mine (teribil cum cresc copiii ăştia). Le-am pipăit. Mi s-au părut mai subţiri ca niciodată. Adevărate lame de cuţit. Ce e drept, mi

s-a mai întîmplat uneori, în viaţa, să mă aflu în acele situaţii numite „pe muche de cuţit" ; situaţii din care, dacă azi mai stăm de vorbă, înseamnă că am ieşit onorabil. Dar puteam – oare – să mă bazez pe această întîmplătoare asemănare dintre viaţă şi patinaj ? Cu aceste gînduri m-am furişat la loc în pat şi m-am făcut că dorm.

A doua zi am început pregătirea fizică şi moral-vo- litivă. Pe primul plan, echilibrul. M-am hotăi'ît la un antrenament de interior. Mi-am pus patinele şi m-am dus pînă în mijlocul odăii. Era un mister pentru mine cum am ajuns pînă acolo, fiindcă înapoi nu mai reuşeam să vin. Aş fi vrut să mă sprijin de vreunul din pereţi dar niciodată ei nu mi s-au părut atît de depărtaţi unul de altul şi toţi la un loe, de mine. Am rămas aşa, în echilibru forţat, pînă cînd a venit puştiul de la şcoală. M-a studiat din prag.

— Unde e sculptorul, bătrîne ?

? ¡ ? î •___• • •

— Credeam că pozezi pentru un monument al patinatorilor.

— Nu fi obraznic, că te iau de urechi.

Puştiul a zîmbit liniştit. Cred şi cu. Ameninţarea . era cam greu de tradus în fapt : eram, unul faţă de celălalt, la o distanţă de cinci paşi, din care eu, cu patinele acelea, nu puteam să fac decît unul ; la al doilea probabil că aş fi fost pe jos. Şi n-ar fi fost bine : ne vesti-mi nu-i place să găsească pe covor nici o scamă, darămite un soţ. Aşa că am proferat să mi-l fac aliat :

— Dă-mi mîna şi ajută-mă.

M-am lăsat sprijinit, fără jenă. La urma urmei mă dădeam în spectacol faţă de un public rcstrîns. în raport cu ce mă aştepta la patinoar.

Şi, în sfîrşit, iată-mă şi acolo. I-aţi privit vreodată cu atenţie pe cei caro evoluează pe gheată ? Spuneţi .şi dumneavoastră dacă nu e o întreagă desfăşurare de caractere. lată-i, de exemplu, pe cei siguri de ei, gonind cu aplomb şi cu nepăsare printre începătorii care se dau – sau sînt daţi – la o parte. lată-i pe timizii care patinează cu discreţie pe la margini. lată-i pe solitarii care patinează de unii singuri ca nişte adevărate mostre de individualişti pe patine. lată-i pe romanticii care patinează doi cîte doi. lată-i pe cei care patinează în grup, pătrunşi pînă şi pe gheaţă de importanţa colectivului. lată-i, în sfîrşit, pe cei care fac şi imposibilul numai ca să obţină admiraţia publică. Ce mai încolo-încoace, o adevărată lume în miniatură. Dar nu pentru observaţii filozofice venisem acolo (precizarea a făcut-o, desigur, tot nevastă-mea) aşa că, mai repede decît plănuiam, a venit şi clipa lansării pe gheaţă. S-ar putea ca termenul „lansare^ să fie oarecum pretenţios dar, oricum, n-aş vrea să ne oprim la termenii tehnici. Aici şi-a luat rolul în serios veteranul familiei (veteran într-ale patinajului, bineînţeles). M-a luat de mînă, dînd peste cap, cu acest simplu gest multimilenara teorie caro spune că părinţii îndrumă primii paşi ai copiilor. Dar, desigur, nu merita să-mi fac complexe din cauza asta. La urma-urmei de ce nu s-ar revanşa, din cînd în cînd, în felul ăsta sau în alt fel, cîte un copil ? Aşa că l-am ascultat cu atenţie :

— în primul rînd, bătrîne, nu-ţi fie frică. (Şi eu care speram că îmi ascunsesem destul de bine acest discutabil sentiment). Pe urmă fii atent : înaintezi cu stîngul şi îţi faci elan cu dreptul.

M-am concentrat îndelung. Şi poate că aş mai fi stat aşa, în reculegere, pînă la ora închiderii, dacă familia, reunită dincolo de mantinelă, n-ar fi intervenit cu energie, atrăgînd privările întregului patinoar :

— Hai dragi odată ! Nu mai tragi? de timp !

Drept care am recapitulai în gînd recomandarea fiului : „îţi faci elan cu dreptul şi porneşti cu stîngul”. Dai r.-a fost să fie aşa. E posibil ca stîngul să nu fi aştepta; comanda şi s-o fi pornit prea devreme. Dar nu-mi cereţi amănunte pentru că nu sînt sigur cum s-a întîmplat. Cert este că, din neînţelegerea dintre stîngul şi dreptul, m-am trezit cu amîndouă în sus. Oricum, după" efectul produs de căzătură, cred că la „impresia artistică*[7] ani luai o notă mulţumitoare. Merita să repet, figura, ceea ce m-am şi grăbit să fac. Pe la a treia căzătură n-am mai simţit nici regrete nici dureri. Probabil că începusem să mă oţelesc. Dar nu aceasta este. în definitiv, una din menirile sportului ? Să ne oţelim, începînd indiferent de unde...

În sfîrşil, în linii mari, cam acesta a fost programul primelor trei duminici de patinaj. în a patra duminică puştiul a intervenit din nou, hotărî tor :

— Tăticu, gata cu figurile libere ! (Socotesc căi prin „figuri libere*' înţelegea primele căzături). Vom trece la figurile impuse.

Am încercat o vagă răzvrătire a demnităţii :

— Cine poate să-mi impună MIE ce figuri să fac ?

— Eu* " ’

Am renunţat ia obişnuita reflecţie : „Hei, copiii de azi" şi am încercat să-l ascult.

— Vei încerca un „3”.

Mi-a explicat cam cum se execută ..opiul*[4], drept care am încercat să mă tocmesc, argumentînd că poate ar fi bine să încep cu o cifră mai mică ; cum ar fî, de exemplu, un „unu**.

— Imposibil, tăticu. Acum eşti la „avansaţi[47].

Am încercat „opiul** şi am căzut. Normal : aşa păţeşti dacă avansezi fără merite (patinajul ăsta e plin d

easemănări cu viaţa). Dar fiindcă singurul mijloc era calificarea la locul de cădere, am perseverat. Succesele n-au întârziat să apară : azi ştiu tabla înmulţirii cu 8, adică execut fără greutate de 2X8. de 3X8, de 8X8... M-am bucurat. Naivul de mine ! De unde să ştiu că strădania de pînă atunci nu ora decît pregătirea elementară, baza de pornire, ca să zic aşa. pentru ce avea să urmeze. Asupra viitoarelor şi tainicelor obiective m-a informat acelaşi specialist al familiei.

— Gata, tăticu. Acum trebuie să ne gîndim la treburi mai dificile.

— Mai dificile ? !

— Te cred, a continuat el. nesocotind nuanţa întrebării. Va trebui, de exemplu, să faci cunoştinţă cu Axell.
— Cine-i tipul ?
— E o figură.
— Nu mă mir. Fiecare din cunoştinţele mele, c în felul lui. o figură.
— Toi n-ai înţeles. E vorbei de simplu Axeii, dublu Axell, triplu Axell.

Numai că pînă să fac cunoştinţă cu această familie Axell, aţii do numeroasă, s-a terminat iarna. Mărturisesc că, după primul meu sezon de patinator, sosirea primăverii a avut un farmec în plus. Asta nu m-a împiedicat să agăţ patinele în cui, cu un oarecare regret. Cînd m-am simţit iar pe pămînt solid şi nealu- necos, nu m-am putut opri să parafrazez în gînd o veche şi cunoscută exclamaţie :

— Ehe ! Unde sini căzăturile de altădată ?

Ciudat amestec de sentimente iţi dă şi patinajul ăsta !..

.

•În ajutorul
schiorilor începători

Nu pot să mă plîng ; dintr-un punct de vedere am fost toată viaţa un tip norocos, în sensul că nici un necaz n-a zăbovit prea mult timp la mine. De cîte ori aveam cîte o supărare, imediat, slavă domnului (cum ai* spune unii) apărea alta mai mare, aşa că prima trecea pe planul doi. Pe urmă, ca s-o uit pe a doua, apărea a treia, şi aşa mai departe. într-un cuvînt nici ele (necazurile, vreau să spun) nu se plictiseau de mine dar nici eu nu apucam să mă plictisesc de ele.

Am auzit că la unii treaba asta se întîmplă cu bucuriile. N-ar fi exclus, pentru că, de la un timp, aşa se întîmplă şi cu bucuriile mele. (Cititorul va înţelege că vorbesc despre bucuriile, necunoscutele bucurii ce mi Ic-a adus sportul, cu toate stufoasele lui ramuri
,spre al căror farmec m-am avântat CAI atît renăscut elan). Mecanismul prin caro ele au început să se succeadă în viaţa mea, e cam acelaşi : abia m-am re- obişnuit cu fotbalul şi a dat peste mine gimnastica de dimineaţă. Cînd să mă aclimatizez şi cu ea, am cunoscut excursiile, automobilismul, a urmat patinajul şi la un moment dat. ci bine, la un moment dat a venit schiul. Cum a venit schiul ? Cam aşa cum au venit şi celelalte.

într-o seară de iama (una din acele seri calme şi pline de o casnică poezie, într-un cuvînt una din acele seri care justifică întru totul instituţia numită Căsnicie) o aud pe nevastă-mea (tocmai răsfoia o publicaţie oarecare) scoţând un mic oftat plin de extaz. Sursa care declanşase extazul, mi-am dat seama numaidecît, era o poză înfăţişînd un schior aflat tocmai atunci într-o superbă şi aproape ireală plutire, pe deasupra vîrfurilor unor brazi pudraţi cu zăpadă uşor albăstrie. A mai admirat cîtva timp performanţa subiectului din fotografie, după caro mi-a aruncat, în treacăt :

— Dacă tot ai ajuns să te ţii pe patine, de ce n-ai încerca să şi schiezi ? Adică ăsta poate şi tu nu ?

Cum ştiam de mult că, din punctul de vedere al soţului, astfel de comparaţii sînt cel puţin riscante», iată-mă a doua zi începînd pregătirile pentru abordarea acestui spectaculos şi temerar sport.

De data asta trec peste întimplările care au pigmentat începutul.

De data asta, încredinţat fiind că cititorul mă va lua, în sfîrsit, în serios şi că va înţelege că tot ce urmează nu e decît esenţa micii mele experienţe, voi îndrăzni să-i dau, la rîndul meu, cîteva sfaturi practico, pe caro zadarnic le va căuta în manualele de spo
-ciaJitate (asta, desigur, în cazul că intenţionează să abordeze aceeaşi spectaculoasă şi temerară ramură).

Înainte de orice, pentru a risipi anumite temeri, vreau să atrag atenţia asupra faptului că schiul nu e mai greu decit patinajul, decît cu diferenţa de kilograme dintre patine .şi schiuri.

Veţi avea timp suficient să sesizaţi această diferenţă. pentru că schiurile trebuie cărate pe umerii proprii, pînă la locul iniţierii în taina schiatului.

Dacă locul cu pricina e undeva, sus, la munte, veţi avea .şi mai mult timp să sesizaţi diferenţa. în treacăt fie spus, veţi sesiza .şi o uşoară amorţire a lunarului susţinător. Nu daţi atenţie.

Dacă pînă acolo, la munte, mergeţi cu trenul, aveţi de ales între următoarele variante :

1. La urcarea în vagon puteţi păstra schiurile pe ‘umeri. Asta vă conferă un aer sută la sută sportiv. Prestigiul c asigurat. (Nimeni nu are de unde să .ştie că mergeţi la schi pentru prima dată).
2. Puteţi duce schiurile în braţe. E mai comod, dai* acru] sportiv e asigurat doar în proporţie de 30—40 la sută. („Cred că le cară pentru altcineva"...)
3. Dacă alegeţi prima variantă (aceea cu schiurile duse pe umăr) nu încercaţi să feriţi pe cei din faţă, căci atunci, fatal, îi veţi izbi cu aceste materiale sportive pe cei din spate. Şi invers. Aceeaşi soartă o vor avea cei din dreapta, dacă încercaţi să-i feriţi pe cei din stînga. Şi invers.

Oricum, vociferările, protestele şi toate celelalte manifestări vocale provocate de aceste manevre, vor dea în vagon (cu precădere în jurul dumneavoastră
)o atrnosle.ru de marc animaţie, ce se va menţine picta la coborîrca dumneavoastră din tren.

în felul acesta veţi ajunge în gara staţiunii. Nu vă grăbiţi, însă ! N-aţi străbătut decît prima jumătate a primei etape : cea introductivă dacă-i putem spune astfel. Cea de a doua jumătate a primei etape are un traseu precis şi, în bună măsură, obligatoriu : de la gară pînă sus, acolo uncie c sau unde ar trebui să fie zăpadă. (Citcodată nu e ; şi atunci vă întoarceţi acasă cu cugetul împăcat : dumneavoastră aţi avut cele mai bune intenţii, dai’ dacă n-a fost, n-a fost...)

Să revenim, însă. Drumul pînă sus îl puteţi face :

1. PE JOS. E mai obositor, dar prezintă marele avantaj ca, în această postură atletică, veţi fi văzut de mai mulţi trecători. (Unii abuzează : înlocuiesc schiatul propriu-zis, cu două-trei turc prin centru, cu schiurile şi beţele pe umăr. Nu vă recomand) Varianta mai prezintă un avantaj : mergînd pe jos trecătorii vă vor putea admira atît pe dv., cît şi cos- tumul (tinerele şi chiar mai puţin tinerele schioare începătoare sînt îndemnate să nu se lase copleşite de peste brazi, cabane şi chiar prăpăstii, cere, din partea variantă).
2. CU TELE-SCAUNUL. E un mijloc rapid, comod, dar, prin însăşi natura lui, cam sedentar. în plus, să recunoaştem, ascensiunea cu tele-scaunul, la înălţime, peste brazi, cabane şi chiar prăpăstii, cere, din partea unora, mai mult curaj decît schiatul însuşi.

în felul acesta, adică intr-un fel sau altul, veţi ajunge pe micul platou unde instructorii do schi vă stau la dispoziţie. Alegeţi un instructor care are în lotul său, cît mai puţine fete. Dacă se poate, să aibă doar băieţi. O să mă întrebaţi dacă asta are vreo im- portanţă. Are. Nu ştiu dacă aţi băgat de scamă : cîn
dO ÎNCEPĂTOARE alunecă şi cade în zăpadă, privitorii exclamă : – Vai, ce drăguţ a căzut ! Cînd cade un ÎNCEPĂTOR, se spune : – la te uită ! Ditamai bărbatul şi a căzut ca un butuc !

Nu ! Nu vom analiza aici de ce. pentru aceeaşi că- zătură, EA e drăguţă şi EL e butuc. Nu face obiectul discuţiei. Aşa că memoraţi sfatul de mai sus, fără alte comentarii.

Trecem mai departe.

Oricît de emoţionaţi aţi fi căutaţi să nu confundaţi noţiunile şi comenzile date de instructor. Astfel, prin „Avansaţi[44] nu înţelegeţi „Staţi pe loc‘\ De asemenea „Lunecaţi[41] nu înseamnă „Cădeţi[44], iar piciorul sting nu il luaţi niciodată drept piciorul drept. O asemenea confuzie poate duce la situaţii din care dumneavoastră, ca începător, veţi ieşi destul de greu.

Odată terminată prima lecţie, prezentaţi-vă şi la a doua. Prezenţă nefiind obligatorie, n-are nici un haz să absentaţi.

La prima lansare propriu-zisă, n-o luaţi în viteză direct spre brazi. Pretextul că vreţi să vă aprovizionaţi cu un pom de iarnă, nu stă întotdeauna în picioare. Mai ales dacă sărbătorile de iarnă au trecut, iar pînă la cele viitoare mai este un an.

— Dacă, totuşi, întâmplarea vă duce spre brazi, nu uitaţi că aceştia nu au proprietatea de a se desface în două, pentru a vă lăsa să treceţi. (Dacă aţi văzut, totuşi, ceva asemănător şi nu vă amintiţi unde, vă spun eu : în desenele animate. Nu e cazul dumneavoastră).

De asemenea, cînd luaţi viteză, nu exageraţi. Ce ţineţi în mîini sînt nişte beţe, nu un volan. Şi, mai ales, în astfel de momente

nu angajaţi discuţii cu privitorii do pe margine. Mie n-a avut cine să-mi de
aacest sfat şi m-am trezit că am, cu un puşti de şase ani. următorul dialog-fulger :

— Nene, unde are loc Olimpiada de iarnă ?

— Nu ştiu. Cred că kt Sapporo, în Japonia.

— Atunci de ce te grăbeşti aşa, none că pînă acolo cred că tot nu te mai opreşti.

Desigur, v-aş mai putea face şi alte recomandări, dar vreau să ajung cit mai repede, la ultima, şi, poale, cea mai importantă şi anume : nu da0 prea maro importanţă celor înşirate mai sus. S-ar putea (îmi dau abia acum seama de lucrul ăsta) ca, în cazul firilor mai slabe, rîndurile mele să arunce asupra schiului cine ştie ce umbră. Şi nu e cazul. Pe cuvînt că nu e cazul. Dacă nu mă credeţi, întrebai l-i pe cei ce-l practică.

5 – A intrat o glumă pe fereastr
ă

Trebuie să recunoaştem cu toţii : nu întotdeauna e uşor să găseşti acel drum de mijloc, care, încă din c<<e mai vechi timpuri, şerpuieşte cu impetuozitate şi înţelepciune de-a lungul celor două vaste şi minunate domenii, unul pe care-l putem numi MENS SANA iar pe celălalt CORPORE SANO, drum care înseamnă, deopotrivă, şi hotarul şi întrepătrunderea lor.

Uite, nu mai departe, puştiul meu : bietul băiat, în- cercînd să meargă pe acest înţelept drum, i se în- bmplă uneori să greşească direcţia. Ce e drept, mai rar greşeşte intrînd prea adine pe teritoriul lui MENS SANA ; ci, dimpotrivă, ignorînd indicatoarele atît de precise şi de cunoscute, ca : SPRE LECŢII... SPRE GEOGRAFIE... SPRE FIZICĂ... SPRE TEZE... etc., ele., rătăceşte adesea cîte o după-amiază întreagă prin
îmbietorul CORPORE SANO, respectînd cu sfinţenie indicate a rele de pe aici : SPRE MINGE... SPRE MIUŢA... SPRE MECI... probabil mult mai vizibile.

Iată de ce, din cînd în cînd. încerc să controlez prin caro din aceste două domenii şi-a purtat paşii în ziua aceea. Şi cum să controlez asta decît după vechea şi binecuvîntata metodă a ascultatului după carte.

în astfel de momente stăm, eu şi băiatul, faţă în faţă, ca două mici oşti, despărţite de cartea care pare atunci o adevărată cazemată : eu, pe poziţia demnă de invidiat a părţii interioare ; el, în partea din afară, de unde se vede numai coperta, zid crenelat şi atît de greu de străpuns, după cum îmi amintesc din vremea cînd eu însumi eram asediatorul, iar tatăl meu stătea, cum stau eu acum, adăpostit, de cealaltă parte a copertei.

— începem cu matematica ? întreb eu, dacă ce ţin în mină se întîmplă să fie respectiva carte.

— începem cu ce vrei, răspunde el cu acea indiferenţă care din totdeauna i-a derutat pe părinţi : nu se ştie niciodată dacă îi este indiferent cu ce începe pentru că este egal de bine sau, dimpotrivă, egal de prost pregătit la toate materiile. îmi dau seama că nu trebuie să intru în jocul micului adversar din faţa mea, aşa că îmi văd de treburile mele :

— Vrei să-mi spui cum extragi rădăcina pătrată dintr-un numai' ?

— Din ce număr ?

înţeleg că m-a întrebat asta ca să întîrzie propriul răspuns, dar tactica nu îmi este necunoscută, aşa că îl servesc prompt cu numărul dorit :

— Să spunem... din 1.326.

Puştiul îmi aruncă mai întîi o privire plină do uimire. Apoi ochii lui se umplu de o adîncă durere. E o privire din caro, dacă aş fi mai slab de înger, aş putea
înţelege că sînt gata să comit o mare cruzime, lipsin- du-l pe bietul 1.326 de bunătate de rădăcină pătrată. Şi, ca să sublinieze asta, puştiul aşterne peste întrebarea mea o lungă tăcere îndoliată. Numai că eu, care am trecut prin numeroase asemenea momente, ştiu să-i interpretez tăcerCci aşa cum se cuvine ; drept care îi privesc necruţător :

— De ce nu ţi-ai pregătit lecţia ? Ce o să faci mi ine ?

Apoi, ca să dau greutate cuvintelor, încerc să-l fac să privească în fată o sumbră perspectivă :

— Doar nu te gîndeşti că o să poţi trece prin viaţă fără să cunoşti atîta lucuru ! ? (Deşi, la drept vorbind, n-aş putea să jur că eu însumi sînt convins de asta : după cîto îmi amintesc, n-am prea fost pus, de-a lungul vieţii, în situaţia de a extrage chiar în fiecare zi cîte o rădăcină pătrată şi totuşi am fost, în tot acest timp, un om respectat. Numai că băiatul nu trebuie încurajat, spunîndu-i-se asta. Drept care, cu obişnuitul „să mai înveţi", trec mai departe.)

— Ce mai aveţi mîine ?

— Geometria.

— Şi ce ai la geometrie ? încerc eu să intru în amănunte, deşi observ că indiscreţia mea îi provoacă o vădită nemulţumire.

— Despre cerc.

— Aha ! Foarte bine. Cum afli suprafaţa cercului ?

După tăcerea lui, înţeleg că treaba cu ,,pi er pătrar' este pentru el, cel puţin în momentul de faţă, o taină pe care nu e dispus s-o dezvăluie nimănui. Mai înţeleg că orice insistenţă ar fi de-a dreptul inutilă, aşa că trec mai departe :

— Geografia ai ?

— Am.

— Şi care-i lecţia ?

— Trebuie să facem harta Europei.

— Şi ? Ai desenat-o ?

Nici dacă i-aş fi dat două palme nu s-ar fi arătat atit de ofensat :

— Sigur. Cum era să n-o desenez ?

— Aş putea s-o văd şi eu ?

El încuviinţează din cap dar nu se mişcă din faţa mea, ceea ce nu prevesteşte nimic bun. Şi iar se aşterne între noi o linişte ca o prăpastie.

— Ei bine, spun eu intr-un tîrziu, mă gîndesc că ţi-aş admira, totuşi, opera.

Se ridică de pe scaun şi, cu mişcări greoaie, de parcă ar căra Europa însăşi, aduce harta pe care o desfăşoară pe masă, în faţa mea.

La prima vedere s-ar zice că bănuielile mele au fost exagerate : conturul vechiului continent pare destul de bine executat, deşi peninsulele din sud sînt cam teşite iar cele din nord, prin compensaţie, cam ţuguiate. Scandinavia, de exemplu, trece, în viziunea lui, peste Polul Nord şi se prelungeşte cu îndrăzneală, dincolo, în cealaltă jumătate a globului. Dar azi, cînd impresionismul are atîţi adepţi, asta se poate trece cu vederea, din moment ce aşa o văzuse pictorul. Numai că, la o examinare mai atentă, încep adevăratele nedumeriri : lanţurile de munţi sînt mutate între ele cam la voia întîmplării, iar vîrfurile au de-venit unele mai înalte, altele mai mărunte şi doar unul sau două, pare-sc numai datorită norocului, s-au păstrat aşa cum sînt (presupun că înălţimile lor au fost cerute de profesor, altfel nu văd de ce băiatul ar fi luat asupra lui un asemenea risc). Dar fluviile şi rîurile ? Oh, biete cursuri de apă, scăldind năucite cu
totul alte cîmpuri şi izvorînd din cu totul alte locuri decît cele ştiute de ele, toate acestea intr-un amestec haotic şi absolut derutant.

Hotărît lucru, puştiul jucase în ziua aceea rolul unui adevărat cataclism care schimbase structural forma şi relieful bătrînei Europe. Dar asta o o joacă fată de cataclismul ce-i prevesteşte glasul meu, în timp ce-i flutură bătrînul Continent prin dreptul nasului :

— Ce-i asta ? !

Puştiul ghiceşte primejdia ; ştiind că, în faţa păcatului mărturisit, există şansa să mă moi, îşi mlige privirile în pămînt şi spune, spăşit :

— M-am grăbit şi eu.

— Dar ce treabă aveai ?

— Mă chemaseră băieţii la un meci de fotbal.

Şi adaugă cu vioiciune : – Patru goluri am marcat !

Ştie năzdrăvanul că meritele sportive compensează lipsa celor profesionale şi la case mai mari. Dar eu nu trebuie să-l încurajez de mic pe această linie, aşa că continui, neabătut :

— Aveţi şi fizica ?
— Avem, geme el.
— Şi ce lecţie aveţi la fizică ?
Se codeşte o clipă :
— Un principiu.
— Ce principiu ?
Insistenţa mea îl supără vizibil, dar pînă una ăl ta n-are încotro !
— Ceva cu un corp cufundat într-un lichid.
— Al cui e principiul ?
Privirile lui se adîncesc din ce în ce în pămînt, de parcă ar vrea să foreze globul şi să iasă din nou l
asuprafaţă, la antipod. Vreau să-l smulg din muţenie. Schimb tactica. Atac cu o întrebare-surpriză, pentru care imi îndulcesc, brusc, şi glasul :
— Ascultă-mă, ştii cumva ce formaţie a aliniat echipa Cutare (numesc prima echipă care-mi vine în minte) în anul Cutare, În meciul Cutare ? (şi numesc a doua echipă care-mi vine în minte)
— Cum să nu ştiu ? Şi mi-o spune dintr-o suflare.
Profit că s-a prins în joc şi merg mai departe.
— Dar ai idee cine şi în ce minute au marcat golurile ?
Puştiul e surprins, dar mai mult bucuros de turnura pe care a luat-o discuţia. E, ca să zic aşa, pe un teren care îi convine. îmi dă amănuntele cerute, îmi dă şi altele suplimentare (fazele mai palpitante, dalele personale ale jucătorilor, înălţimea, greutatea, şi starea lor civilă) şi cînd o în toiul detaliilor, vin cu acea întrebare-şoc, pe care mi-o pregătisem ca un şahist. cu multe mutări înainte :
— Dar Arhimede cînd a marcat primul său gol ?
— Arhimede ? ! Puştiul începe să-şi frămînte mintea, cu toată seriozitatea, căutînd, în formaţiile du pe toate meridianele, un jucător cu numele acesta.
După o clipă, însă, sesizează încotro îmi îndrept ascuţişul ascuns, ascuns dar virulent, al satirei şi lă- sind din nou privirile în jos, reîncepe forarea Pă- mîntului.
— Ar fi cazul să mai vezi şi de pregătirea intelectuală, nu doar de sport. înţelegi ? Nu poţi să-ţi ocupi mintea doar cu performanţele campionilor. Şi nici să-ţi fortifici doar biccpşii, lăsîndu-ţi intelectul în- tr-o stare de subdezvoltare. (îmi place termenul şi îl folosesc de cîte ori am prilejul)
.Apoi, ca să fac şi o mică demonstraţie de fantezie (pusă, desigur, şi ea, în slujba binelui său) îmi compun o figură visătoare, fixez, cu o privire pierdută, un trecut îndepărtat şi declam :
— la imaginează-ţi ce s-ar fi întîmplat dacă toţi marii descoperitori şi inventatori din istoria omenirii ar fi luat din acel MENS SANA IN CORPORE SANO numai partea a doua, neglijînd-o cu totul pe prima, îţi dai seama ce urmări ar fi avut asta ?
Desigur, dacă aş fi fost mai atent, aş fi observat că, după părerea lui, o asemenea situaţie n-ar fi avut urmări prea rele : cel mult, acei oameni iluştri i-ar fi dat astăzi mult mai puţină bătaie de cap cu invenţiile şi descoperirile lor, altfel extrem de folositoare şi bine venite, dar, vai, ar spune ci, nu sub formă de lecţii.
Numai că puştiul e prea diplomat ca să dea glas unor astfel de gînduri, aşa că recurge la drumul, bătătorit dar sigur, al angajamentelor :
— „Mîine nu mă mişc din casă. Stau toată ziua şi învăţ. Şi de acum înainte tot aşa. O să vczf\
Poate că altul în locul meu ar fi intrat în panică : o asemenea declaraţie ar fi putut fi interpretată în sensul că, de azi încolo, băiatul va renega cu desă- vîrşire partea cu CORPORE SANO, devenind un tocilar de tip vechi, din cei care stau toată ziua, ba chiar viaţa întreagă cu nasul în cărţi, cu desăvîrşire absenţi la tot ce e sport şi mişcare. Numai că eu îmi cunosc progenitura. Ştiu bine că un asemenea pericol e puţin probabil să se întindă pe o durată mai mare ele 24 ore. Iată de ce socotesc că e bine să-i repet ideea care se pare, totuşi, că a fost cea mai convingătoare
:— Te întrebi ce s-ar fi ales clin marile invenţii şi descoperiri ale omenirii clacă autorii lor s-ar fi pregătit aşa cum te-ai pregătit tu, azi ?
— Da. Mă întreb (dacă se întreabă sau nu, n-am de unde să ştiu, aşa că n-am altceva mai bun de făcut clocit să-l cred).
Şi poate că totul s-ar fi terminat aici. Dar, puţin timp după discuţia de mai sus, îmi trece deodată prin minte că situaţia imaginară expusă puştiului (adică ci? s-ar fi întîmplat cu invenţiile şi descoperirile acelor oameni iluştri dacă ei aşa şi pe dincolo) este, ca însăşi, o bună idee pentru o povestire ştiin- ţifico-fantastică ; adică exact genul de capitol care lipseşte? cărţii pe care vreau s-o scriu. Şi atunci ele ce să nu profit ? La urma-urmei viaţa însăşi mi-a pus la indemînă un asemenea subiect şi nu ar fi elegant să o refuz.
Iată-mă deci la masa de lucru, încercând să aştern pe colile de hîrtic, albe şi primitoare, povestirea despre care vorbesc. Sus, cu majuscule frumos desenate, scriu titlul pe care-l consider col mai potrivit faţă de caracterul absolut fantezist al povestirii : DACĂ ACEI OAMENI MINUNAŢI (îmi parc că a existat un film cu un titlu care începe cam aşa, dar faţă de împrumuturi similare chiar (şi mai grave) semnalate în literatură, nu cred că e cazul să-mi fac procese de conştiinţei pentru atîta lucru. Mai important este ca. înainte de a mă lăsa condus de condei pe cărările întîmplărilor care urmează, să închid o clipă ochii şi, cu adîncă smerenie, să cer în gînd iertare acelor nume ilustre, pentru situaţiile nu întotdeauna lăudabile în carc-i voi pune. Mă liniştesc însă la gîndul că, în ciuda prestigiului de care au fost şi sînt aureolaţi, au avut la viaţa lor suficient simţ al umorului pentru ca, d
eacolo, din eternitate, să zîmbească cu îngăduinţă şi, mai cu seamă, să înţeleagă pe deplin bunele intenţii care m-au îndemnat să imaginez povestirea de mai jos.
..Totul a început într-o clădire cu aer auster, situată într-un cartier liniştit al unui oraş clin Franţa anului 1772—73.
În atelierul mecanic, improvizat la etaj, trebăluia un individ nu tocmai tînăr, care se ţinea însă foarte bine. Aceasta, datorită ţinutei sale milităreşti. Deodată, uşa atelierului se deschise brusc şi în încăpere năvăli un tînăr cu o înfăţişare tare ciudată : de la picioare pînă la gît era vîrît cu totul într-un soi de combinezon, iar pe cap îşi înfundase o cască de protecţie care-i ascundea cea mai mare parte din obraz. în loc de ,,bon jour" sau orice alt gen de salut, se mulţumi să întrebe scurt :
— Cine-i domnul Cougnot ? îl caut pe domnul Nicolas Cougnot.
Cel interpelat se îndreptă do şale (era aplecat în acelaşi timp asupra unor şuruburi şi a unei hărţi strategice : ca hoby, omul era mecanic iar ca meserie de bază, ofiţer) şi spuse, ferm :
— Eu sînt. Cu cine am onoarea şi ce doriţi ?
— Cine sînt ? ! Hm ! ! (De sub cască se auzi cum tînărul scrîşneşte din dinţii săi sănătoşi). Cine sînt ? Mai bine aţi întreba cine AR FI TREBUIT să fiu !
Numitul Cougnot îi făcu pe plac : – Mă rog. Cine ar fi trebuit să fiţi ?
— Un as. Un as al volanului. Ar fi trebuit să particip la zeci, la sute de curse automobilistice, şi să le cîştig pe rînd.
— Şi cine vă împiedică ? se interesă bătrînul
.— Cine ? ! Cum, cine ? Chiar dumneavoastră. Cougnot îşi privi interlocutorul, printre gene ^ – Eu ?
— Ei bine, da ! Nu sînteţi dumneavoastră... adică NU TREBUIA să fiţi dumneavoastră unul din primii inventatori ai automobilului ? Şi, iată, aţi neglijat să-l inventaţi.
Cu puterea de deducţie proprie mecanicilor amatori, bătrînul realiză imediat despre ce e vorba. Da, într-un fel, ti naiul acesta avea dreptate : neglijase să construiască una din primele trăsuri fără cai. Pe naiba, nu chiar neglijase. Memoria nu-l înşela. îşi aducea foarte bine aminte că odată, de mult, pe cînd era elev, chiulise de la şcoală pentru ca să-şi oţe- lească trupul sărind şi alergînd cu cîţiva colegi, într-un îmbietor şi tăinuit spaţiu verde din marginea oraşului. În ziua aceea avea fizica (se preda o lecţie despre forţa aburilor, ceva care ar fi putut veni în ajutorul constructorilor primelor automobile).
Surprins asupra delictului de chiul, îl liniştise pe Cougnot-tatăl, şi îşi linişti şi propria-i conştiinţă, cu vechiul argument al şcolarilor clin toate timpurile, şi anume că n-o să aibă el ghinionul să se lovească, în viaţă, tocmai de lecţia aceea. Şi, iată, acum se lovea de ea. Socoti totuşi că nu-i un motiv să se necăjească, în definitiv tînărul acesta era singurul care îi amintea de această unică pată din trecutul său. Deci cazul nu era tipic. Dar asul ratat al volanului păru să-i fi ghicit gîndul :

— Cum ? Credeţi că sînt singurul frămîntat de această problemă ? Atunci veniţi, vă rog, să vedeţi !

Şi, mai mult împingîndu-l, îl duse la fereastră. De aici se putea zări o nesfîrşită masă de oameni caro începea din faţa casei şi se pierdea undeva, dincolo de orizont. Erau acolo oameni de toate vîrstele şi
neamurile, bărbati şi femei care, la apariţia lui, începură să strige, ca la un semn :

— A-u-to-mo-bi-lul ! ! De ce nu ne-aţi inventat automobilul ?

Cougnot nu stătu pe gînduri dccît o clipă, căci imediat îsi aminti de vechea metodă folosită de cei care sînt traşi la răspundere pentru o lipsă oarecare, îşi drese glasul şi strigă, patetic :

— Inutil, oameni buni ! ! Inutil m-aş fi străduit să construiesc primul automobil, dacă alţii nu s-au învrednicit încă să descopere arborele de cauciuc.

Se făcu deodată linişte. Mulţimea părea să fie în derută. Se auziră totuşi cîteva glasuri răzleţe :

— Ce legătură are una cu alta ?

— Cum ce legătură, oameni buni ? Dar roţile ? Roţile automobilului nu ar fi trebuit să aibă anvelope de cauciuc ? Ei bine, pînă la inventarea cauciucului fabricat, întrebat i-i pe marii călători ai omenirii de ce nu pornesc în lungile şi celebrele lor drumuri în care, pe lîngă altele, vor descoperi şi arborele de cauciuc veritabil.

Oamenii pricepură imediat încotro bate Nicolas Cougnot şi, îndemnîndu-se unii pe alţii, porniră, unii pe jos, alţii călări (aţi reţinut că de autoturisme nu putea fi vorba), în căutarea vreunui călător celebru. După oarecari peregrinări avură noroc să găsească nu unul, ci patru la un loc : Columb, Magellan, America Vespucci şi Marco Polo. (Ar fi greşit şi ele prost gust ca cineva să ridice problema că aceştia patru n-au fost prea contemporani între ei : e vorba de o povestire absolut fantezistă care, deci, îşi poate permite unele nepotriviri).

Locul, fireşte, era un colţ de plajă, la malul unei mări (dealtfel nu departe de ţărm se vedeau cara- velele lor) iar mulţimea, apropiindu-se, observă c
uuimire că celebrii călători, la care se adăugascră cîţiva dintre mateloţi, băieţi sprinteni, cu dribling derutant şi şut puternic cu ambele picioare, alergau după o minge, între două porţi marcate cu colaci de salvare.

— Ce se întîmplă aici ? întrebă mulţimea, contrariată.

Fără să se oprească, Magellan răspunse peste umăr :

— Nu se vede ? Am încins şi noi o miuţă.

— Cum, de ASTA vă arde ? ! Ehei, de cînd trebuia să porniţi în celebrele voastre călătorii ! Iată, inventatorul automobilului aşteaptă să descoperiti, în cine ştie ce regiune necunoscută, arborele de cauciuc.

— A, nu ! Nu putem pleca.

— De ce ? Cine vă opreşte ?

Abia atunci Marco Polo opri balonul (tocmai ajunsese la el) şi, transpirat, dar cu anume licărire în priviri, se apropie de ei :

— Cine ne opreşte ? Prudenţa. Caravelele sînt supraîncărcate şi nu ştiu dacă vor pluti. Pur şi simplu, nu ştim ce se petrece cu un corp cufundat într-un lichid, cît pierde şi cît nu pierde clin greutatea sa. Vă dati seama, oameni buni ? Pînă nu o stabilit acest principiu, nu ne putem încumeta la asemenea drumuri.

Marco Polo spusese toate acestea ca pe apă. Se vedea bine că e o frază pe care şi-o ticluise din timp şi pe care, probabil, o spusese şi în alte împrejurări. O ureche atentă mai putea percepe şi o oarecare nuanţă de mulţumire că arc la îndemînă această scuză infailibilă. Oamenii, însă, nu renunţară cu una cu două

:— Cine trebuia să descopere acest principiu ?

Marco Polo tăcu îngîndurat. Era limpede că lipsise de la această lecţie, aşa cum Cougnot lipsise de la aceea cu aburii. Dar între timp Columb se apropiase de el şi-i suflă, discret :

— Arhimede.

— Exact : Arhimede !

Fără să mai stea la tocmeală, mulţimea (între timp, imensului grup i se adăugară şi altele) o porni înapoi, prin spaţiu şi prin timp, spre antica Syracuza. în urma lor se auziră strigătele navigatorilor celebri care, eliberaţi de răspundere, îşi reluară pasionanta lor miuţă.

Drumul pînă la Syracuza era lung. Lipsiti de trenuri (se pare că şi George Stcphenson, sacrificând orele de studiu şi de experienţe pe altarul sportului, lăsase omenirea fără acel bun care s-ar fi putut numi locomotivă) oamenilor le veni ideea să facă iest barem de biciclete. Cu acest prilej aflară, spre disperarea lor, că nici tînărul Michaud nu fusese mai vrednic. Preferase să-şi dezvolte biccpsii în detrimentul minţii, dăruind istoriei eîteva recorduri dar lipsind-o în schimb de acel simplu şi minunat mijloc de deplasare pe două roţi.

O porniră deci, pe jos. Cînd ajunseră la casa lui Arhimede, îl găsiră pe acesta în baie. Fredona (mai toţi oamenii cîntă cînd sînt în baie) un vechi şlagăr caro, cu totul întâmplător, se chema ,,Eviika[u].

— Ce faci aici, maestre ?

— Recuperare fizică. Tocmai vin de la antrenament şi, poate ştiţi, după efort baia te reface grozav.

— Dar cu principiul cc faci ?

— Care principiu ?

— Al lui Arhimede. Acela caro spune cc se în- tîmplă cu un corp cufundat într-un lichid

.Celebrul fizician tăcu, încurcat. Era totuşi greu de presupus că maestrul chiulise şi el, de la propria lui lecţie. Pesemne că el gîndea la fel, pentru că o întoarse ca la Syracuza (întoarcerea ca la Ploieşti încă nu fusese inventată) :

— A, da. Păi tocmai de aceea stau în apă, ca să^-mi descopăr principiul.

— Şi de cît timp reflectezi asupra lui ?

Arhimede găsi imediat răspuns şi la asta (că, ce e drept, inventiv era) :

— Nu ştiu. N-am cum să măsor timpul din moment ce încă nu există roata dinţată ; aceea care, se ştie, stă la baza oricărui ceasornic.

Mulţimea, care între timp se obişnuise cu alergătura, porni în goană spre cel care ar fi trebuit să fie părintele roţii dinţate, adică spre... adică spre... adică spre...

Ajuns aici, condeiul rămîne încremenit pe acest „adică spre", aşa cum rămîne acul de patefon pe o placă defectă.

Pe naiba ! Cine o fi părintele roţii dinţate ?

Fie ce o fi, o să-l întreb pe puşti, deşi, după scena de adineaori, nu prea îmi vino la îndemînă.

îl întreb cu nepăsare, ca şi cum n-ar fi vorba decît do un lapsus de moment. Puştiul mă priveşte cu o satisfacţie pe care nu încearcă să şi-o ascundă. Nici el nu spera să-şi ia revanşa atît de repede :

— Cine a gîndit prima roată dinţată ?

— Arhimede, tăticule. Cum de nu ştii ?

Ia te uită ! Tot Arhimede ! într-adevăr, cum de nu ştiam ? Ce am făcut la lecţia asta ?

Mă întorc cu gîndul înapoi, peste ani. Ah, da
!Exact ! în ziua aceea am plecat mai devreme de la şcoală ca să mă duc la fotbal. Făcusem asta cu liniştitorul gînd al şcolarilor din toate timpurile şi anume că n-o să am ghinionul să mă lovesc vreodată, în viat ă, tocmai de roata dinţată.

Puştiul insistă, angelic ca formă şi diabolic ca fond :

— Cum de nu ştiai, tăticule ?

L-am repezit :

— Hai, hai, du-te la lecţii şi lasă-mă în pace !

Normal: copiii nu trebuie să cunoască absolut toate secretele părinţilor

.^ n Qн q | !J 3 v
ăpwKW as ecmpa

Printre deprinderile pe care le capeţi prin sport, :spiritul de echipă este la loc de frunte. Primul semn • că ţi-ai însuşit susnumitul spirit îl ai cînd simţi că te poţi bizui, în orice împrejurare, pe sprijinul coechipierilor şi, prin compensaţie, cînd vezi că ei, coechipierii, simt că se pot sprijini, la propriu sau barem la figurat, pe umerii tăi. Din cele de mai sus, s-ar putea crede că e suficient să foloseşti umerii tăi sau ai altora ca să se cheme că eşti pătruns de numitul spirit. Bineînţeles, nu-i chiar aşa. Desigur, dacă se urcă unul pe umerii tăi ca să ajungă la tabloul din perete, să spunem că asta tot se mai apropie de tema

discutată. Dar dacă unul îţi foloseşte umerii (şi încă fără ştirea ta) ca să ajungă la o situaţie avantajoasă, cum ar fi, de exemplu, un post mai înalt în schemă, e discutabil că ăsta ar fi spirit de echipă, deşi cel care-l practică ar putea pretinde aceasta.

Dar toate astea sînt generalităţi şi dacă cineva îmi cere un exemplu concret, gîndul meu se îndreaptă, cu admiraţie, spre Griguţă. De fapt îl cheamă altfel, dar e un tip modest care fuge de publicitate şi înţeleg să-i respect această trăsătură. Ei bine, spre acest Griguţă (dacă am convenit asupra pseudonimului) mă
poartă amintirile vaporoase şi călduţe ale anilor de şcoală, perioada în care şi-a dezvăluit pentru prima dată însuşirea de care vorbim,. .,.11

Iată, revăd pasionantele şi interminabilele noastre meciuri de fotbal, încheiate de obicei cu scoruri ca gg—75 ₅au 93—91, atunci cînd întunericul juca rolul fluierului final. Din toate aceste suave partide nu-mi amintesc să fi lăsat el, măcar o dată, vreunui coechipier, strădania marcării golurilor. în toate partidele el era golgeter absolut al echipei din care se nimerea să facă parte. Golurile marcate de coechipieri le anula pe motive care-i uimeau pînă şi pe adversari (că ar fi fost henţ, ofsaid, fault sau – pur şi simplu – că n-a fost gol). Iar noi admiteam să-l lăsăm, ba chiar îl ajutam, să guste numai el din clipa înălţătoare şi explozivă a marcării golului ; şi admiteam asta pentru că... ah, da, uitasem să vă spun de ce : mingea era a lui. Se crea astfel un fel de înţelegere mutuală şi dinamică : el ne dădea mingea ca să jucăm, iar noi i-o pasam ca să marcheze. Simplu şi firesc : toţi pentru unul, unul pentru toţi. Nu stă asta la baza adevăratului spirit de echipă ?

Cum era şi normal, odată însuşit acest spirit, am început, noi şi el, să-l transplantăm în disciplinele strict şcolare. De pildă, cînd, la geografie, desenînd o hartă, se rătăcea prin hăţişurile tainice ale vreunui ţinut de pe bătrînul nostru glob, noi îl scoteam de acolo cu ajutorul gumei şi creionului, ducîndu-l pe drumul cel bun care să-l poarte barem spre nota 7 sau chiar 8 ; iar el, în astfel de împrejurări, îşi îndrepta spre noi o privire caldă, plină de recunoştinţă, (întotdeauna se întîmpla să vină fie de la joacă, fie de la plimbare), privire în care se puteau citi cuvintele : „Bravo, băieţi ! Ăsta zic şi eu spirit de echipă !”.
Ceea ce pentru noi, pe vremea aceea, era o răsplată mai mult decît suficientă. Mai cu seamă că, din cînd în cînd. ne spunea : „Hei, băieţi, o să vă ajut şi eu pe voi odată, cînd o să aveţi nevoie".

Pe urmă am crescut. Desigur, faptul că am crescut nu are în el nimic senzaţional. I se poate întîmplă oricui. Dar pe noi. cînd am crescut, viaţa ne-a reunit în chip de colegi de serviciu. După două săptămîni, timp suficient pentru readaptare şi reîncălzire a relaţiilor, într-o zi m-a rugat în treacăt :

— N-ai vrea să-mi termini şi mie lucrarea asta ? Eu am o treabă personală. O să te ajut şi eu pe tine odată, cînd o să ai nevoie.

Apoi bătîndu-mă pe umăr : ,,— Hei, bătrîne, ai şi uitat de vechiul nostru spirit de echipă ?"

Nu. Nu-l uitasem. Ba, mai mult, aducerile aminte, trezite brusc, m-au emoţionat suficient pentru ca să-i termin imediat lucrarea aceea.

Nu peste mult timp s-a ivit o fază asemănătoare şi a venit iar : – „N-ai vrea să întocmeşti pentru mine darea de seamă ? Hai, nu ezita ! Doar ştii bine că o să te ajut şi eu pe tine odată, cînd o să ai nevoie". Şi pentru că am stat, totuşi, o clipă pe gînduri, a urmat argumentul cu spiritul de echipă, care, şi de data aceasta, s-a dovedit decisiv.

Treptat a cuprins şi pe ceilalţi colegi în acest spirit de echipă, nelăsînd pe nici unul din noi în afara jocului său colectiv. S-ar putea spune că, în afara sarcinilor precise ce le aveam fiecare în cadrul echipei Griguţă căuta să ne păstreze mereu proaspătă acea pornire de sinceră, neprecupeţită şi, mai cu seamă, sportivă pornire de întrajutorare a coechipierului. în acest scop găsea întotdeauna ceva să ne traseze : (Căci, un amănunt : de la rugăminţi trecuse acum la
tonul hotărît al unui antrenor care nu admite compromisuri şi tocmeală în pregătire) :

___ „Tu fă-mi cutare lucrare, ia tu cuvîntul în locul meu la şedinţa ele analiza muncii, critică-l tu în locul meu pe inginerul şef, că eu, în schimb, îl critic pe portar, dă-mi tu biletul tău de odihnă la mare şi ia-l pe al meu de la Olăneşti, pasează-mi reumatismul tău şi ia tu gastrita mea. Pentru astăzi cam atît. Dacă se vor ivi situaţii noi, vă anunţ eu. N-aveţi grijă că nu vă uit. Hai. băieţi, nu ezitaţi. O să vă ajut şi eu pe voi odată şi odată, cînd o să aveţi nevoie^.

Această dată, pe care ne-o promitea încă din şcoală, nu ştiu cum se face că nu venise încă. Dar în vederea sosirii ei continua să se sprijine pe umerii noştri. Şi nu numai pe ai noştri. într-un timp am aflat că făcuse şi clin nevastă-sa o coechipieră de nădejde. Dar pentru că nu avea întotdeauna la îndemînă o minge sau alt material sportiv, o punea să-i care sifoancle şi sacoşele cu diverse încărcături. Şi pentru că şi tenisul c un joc de echipă (vezi partidele de dublu-mixt) o punea să bată, în locul lui, covoarele, mai cu seamă că bătătorul are pronunţate asemănări cu racheta. Spre lauda lui, n-o lăsa nici în afara rugbiului. E drept că, în locul mingii ovale, o trimitea la cile o grămadă ordonată la rînd, la bilete sau la produse de larg consum. Iar în vremea asta, el... a, nu 1 Nici să nu vă ginditi că stătea degeaba. în vremea asta, după fiecare acţiune a ei, el îi striga :

— ..Bine ! Bravo ! Merge ! Hai că o să te ajut şi cu pe tine odată, cînd o să ai nevoie^.

Desigur, nici ea nu mai punea mare preţ pe aceste promisiuni, dar nici nu le nesocotea complet, ştiut fiind că şi încurajările coechipierului cel mai apropiat atîrnă în balanţă cînd e vorba de bunul mers al formaţiei.

în sfîrşit, Griguţă al nostru a mers atît de departe cu spiritul de echipă. îneît se spune că şi l-a mani- ! festat în împrejurări deosebite ; cu mult mai deosebite decît cele descrise pînă acum. Astfel, se povesteşte despre el că odată, naufragiind el pe o insulă pustie şi trăind un timp acolo ca un al doilea Robin- son Crusoe, a aplicat şi în această împrejurare specială, vechiul său spirit de echipă. Astfel, pe la ora prînzului se deplasa pe plaja acelei insule şi aştepta ca valurile mării (dacă n-o fi fost de-a dreptul un ocean) să-i vină în ajutor, adueîndu-i niscaiva lădiţe cu provizii, resturi ale altor neştiute naufragii. Iar la felul doi aştepta ca vreun peşte zburător, pătruns şi acesta de spiritul de echipă, să se arunce de bună voie în tigaia salvată în chip miraculos. Pentru felul trei, pomii fructiferi (ca orice insulă de naufragiaţi, şi aceasta se bucura de o bogată vegetaţie) urmau să se auto-scuture, eventual sub acţiunea vîntului, care nu era, tocmai el, să stea degeaba ; nu ?

Se părea că într-o zi meniul putea să fie îmbogăţit : a trecut pe lîngă el un cerb. Dar ca acesta să de- ! vină friptură – sau poate alte specialităţi – trebuia mai înth să fie vînat. Dar cine s-o facă ? Timp de o clipă fiinţa îi fu străbătută de un adine regret că tocmai acum nu era cu el Alecu, un vechi prieten, vînă- tor şi pescar încercat, care, în multe rînduri, l-a ajutat nu doar ochind şi pescuind pentru el, ci împrumu- tîndu-i şi cîte un guvid, cînd îi prisosea. Numai că simplul regret, oricît ar fi de adînc, nu e în stare să-ţi aducă lîngă tine fiinţa după care oftezi. Şi atunci ce era de făcut ? S-a gîndit să-i arunce cerbului puşca (salvată şi ea tot printr-un miracol) că poate cine ştie, cerbului i-ar fi venit ideea. să se împuşte singur. Numai că patrupedul îl privi cu dispreţ şi se depărtă calm, vrînd să spună că, deşi purta coarne,

nu socotea asta un motiv ele sinucidere. Dar (era sigur) cauza era alta : cerbul habar n-avea ce este acela spirit de echipă. Aşa că Griguţă a renunţat la diversificarea meniului.
Pe urmă a venit momentul să părăsească insula (căci pe o insulă, cît ar fi ea de pustie şi de ospitalieră nu-i frumos să stai mai mult de zece – douăzeci de ani). S-a pus. deci, problema confecţionării unei plute. Dar cine să-i taie butucii, cine să-i cioplească, cine să-i lege între ei, cine să-i confecţioneze o cîrmă şi cine să-i facă rost de provizii pentru o plutire pe valuri, plutire care nu se ştie cît putea să dureze. Căci plutele nu au un orar precis ; ca dealtfel majoritatea mijloacelor de transport. S-a uitat el de jiir- împrejur : nici ţipenie de om ; şi atunci cine ? Pe ai cui umeri să se sprijine ? Avu un moment de mare nostalgie şi se surprinse oftînd : unde erau acum foştii lui colegi de clasă ? Unde erau colegii de serviciu ? Şi, în ultimă instanţă, unde era buna lui soţie, cea pe ai cărei umeri se putea sprijini în probleme de aprovizionare ? Cum l-ar fi descurcat această mare echipă, din împrejurarea mai mult decît precară în care se găsea ! Dar toţi aceştia erau departe. (Proastă idee să nu naufragieze împreună cu ei). Să-şi confecţioneze singur toate cele trebuincioase ? Nici pomeneală ! Dacă fusese toată viaţa credincios spiritului de echipă, de ce să devină individualist tocmai acum ? A respins cu tărie acest gînd nefast şi s-a hotărît să aştepte ca elementele naturii să se constituie într-o formaţie omogenă care, nu se îndoia de asta, avea să-l sprijine pînă la urmă. Şi pentru că, totuşi, îşi dădea seama că trebuie să participe şi el cu ceva, a îmbrăţişat cu o privire caldă frumosul peisaj înconjurător şi a început să strige ca în vremurile de glorie

:— , Hai, mamă Natură, nu mă lăsa ! Hai, că o să te ajut şi eu pc tine, odată şi odată, cînd o să ai nevoie !”...

« — - * ~ ~ — —

Cu tot regretul, nu pot să vă spun care e sfîrşitul • întîmplării. Pentru că, pur şi simplu, povestea încă nu s-a terminat : Griguţă mai strigă şi acum. Dar şi j natura asta, uită că sîntem fiii ei : cînd ai nevoie de ea, atunci se face că nu aude... ,,Şi atunci cui să-i mai ₍ ceri spirit de echipă ?...”

o'
e’
s
IV
R-
I
V

Nu-l mai văzusem de mult. Ştiam că, între timp, se. însurase cu o cunoscută sportivă. Iată de ce, primul lucru pe care l-am întrebat, în timp ce ne îmbrăţişăm cu avînt, a fost :

— Ei, bătrîne, ce face nevastă-ta, campioana ?

S-a desprins atunci din îmbrăţişarea mea, m-a privit îndelung şi m-a întrebat : – Şi tu ? Cu un ton la, fel de sfîşietor ca şi col folosit de Cezar cînd l-a chestionat pe Brutus : – Şi tu, fiul meu ?

Tonul ăsta, ca şi brusca lui întunecare m-au cam* descumpănit. M-am interesat, plin de o sinceră îngrijorare, dacă se întîmplase ceva rău în proaspăta, lui căsnicie.

— A, nu, ferească sfîntul. Căsnicia merge bine. Dar, vezi tu, de cînd sînt soţul EI, toţi, dar absolut toţi, se poartă ca tine. M-au omorît, nu alta.

Şi, ca să înţeleg mai bine, şi-a desfăşurat ciudata lui confesiune :

I— În general, sîntem ceea ce se cheamă o pereche fericită. Deşi, încă de la început, au fost unele semne care trebuiau să-mi dea de gîndit. De exemplu, am socotit că, ea fiind o cunoscută campioană, e mai nimerit s-o cer în căsătorie într-un cadru sportiv. Oricum, era o găselniţă, nu ? M-am gîndit întîi s-o invit la o gală de box şi acolo, între reprize, să leg discuţia care mă interesa. Dar, în general, la box e o asemenea gălăgie, că poate n-ar fi auzit nimic din cererea mea. Aşa că am lăsat-o baltă şi am invitat-o la patinaj. Tocmai era iarnă. La patinaj, ştii şi tu, e şi mai romantic, nu ? Dar, cum să-ţi explic ? Tocmai cînd să-i pun suprema întrebare, nu ştiu, fie de emoţie, fie că într-ale patinajului sînt cam ageamiu, mi-am pierdut echilibrul şi, buf, m-am trezit la picioarele ei. în alte condiţii asta ar fi fost o atitudine destul de sentimentală. Numai că eu, în cădere, mi-am muşcat limba, aşa că, după ce m-am ridicat (ajutat de ea, desigur) am pronunţat :

— Vrei să fii sosia mea ?

N-a înţeles mare lucru dar, repetînd întrebarea şi însoţind-o cu gesturi explicative, pînă la urmă şi-a dat seama încotro bat şi a spus : „Da”.

Din capul locului renumele ei mi-a mîngîiat orgoliul şi, de ce n-aş mărturisi-o ? am avut şi am încă, de pe urma notorietăţii soţiei mele, o scrie de mici satisfacţii şi chiar avantaje : în societate mă bucur de un plus de atenţie, de stimă şi de simpatie. Vecinii mă salută cu un zîmbet care creşte direct proporţional cu succesele EL La serviciu, şeful, chiar atunci cînd mă cheamă la el ca să mă muştruluiască, mă întreabă mai întîi despre ultimele EI rezultate. Daca de îl mulţumesc, uită pînă la urmă de ce m-a^chemat (sau cel puţin aşa lasă impresia) şi îmi urează succes în viitoarele EI întreceri. La Alimentara, la Electro-
tehnice şi la Sifoane, sînt servit cu prioritate, iar la chioşcul de ziare mi se da „Sportul" înaintea tuturor, cu acceptarea bucuroasă a întregului rînd. Dacă sînt recunoscut în autobuz (se mai întîmplă, pentru că de la un timp am şi eu mica mea popularitate) mi se oferă imediat loc. Cum vezi, mi se aplică. în cele mai multe cazuri, regim de femeie în perioada pre-na- talâ ; lucru care, la început, mi s-a părut cam ciudat. dar cu care m-am deprins în cele din urmă, căci, se ştie, obişnuinţa este a doua natură. Nu mai spun că, în ochii jucătorilor de Pronosport, contez ca specialist şi ca deţinător ale tuturor secretelor de culise. Mai sînt şi avantajele strict casnice, ca să le spun aşa. Ţi-am vorbit, de exemplu, despre Irecţiile făcute de EA ? O, cînd se întîmplă ca un junghi să mi se cuibărească între coaste, minutele EI, în aparenţă delicate, îşi dovedesc forţa acumulată în sutele de orc de antrenament şi, sub acţiunea lor mai mult decît energică. junghiul mă părăseşte odată cu puterile personale. Iar cu... oh, cu nu am niciodată prilejul revanşei : EA nu răceşte. E şi greu : cu sportul ăsta şi-a călit organismul într-un mod dc-a dreptul scandalos. Are o energie ! ! ! Uite, de dimineaţă a fost la lucru, după-amiază a avut concurs, iar seara mergem la cinematograf. Sînt sigur : nici pomeneală dc bilete. Dar n-am grijă. Mă duc la şeful sălii, vorbesc în numele EI şi nu există să nu-mi... dc fapt, să NU-I găsească două locuri. Aşa se întîmplă întotdeauna.

Am îndrăznit să-mi arăt nedumerirea :

— Şi nu c bine ?

— O, ba da, făcu cl. Dar stai să vezi şi a doua faţă a medaliei.

Se concentra cîteva clipe, ca înaintea unei sărituri . în înălţime şi reluă

:— Ţi-am spus mai adineauri că, pe unde mă duc, toţi mă întreabă mai întîi de EA. Ei bine, mărturisesc că am poleit lucrurile : mă întreabă NUMAI despre EA ! S-ar părea că pe nimeni nu interesează ce fac şi cum o duc eu. Atenţia tuturor e acaparată numai de EA. Bănuiesc că foarte mulţi au uitat şi cum mă cheamă, dacă cumva au ştiut vreodată. Toţi nu mă numesc clocit ca „Soţul Campioanei”. înţelegi ? Eu nu sînt nimic prin mine. Ce sînt, sînt prin EA. Iar de ziua mea – o, da, de ziua mea onomastică, am primit în dar sticluţe cu parfum. O să spui că parfumul pot să-l folosesc şi eu. Mă rog. Dar am primit şi alte atenţii la care, o să vezi singur, nu mai există dubiu : baticuri, poşete, cercei, mărgele, flori şi chiar o rochie. Am înţeles aluzia şi i le-am dăruit EI. Dealtfel, nici nu aveam încotro. Şi stai că nu e gata. Nu de mult am fost convocat la Comitetul de femei al stră-
zii. De ce crezi ? S-au oferit să-mi dea noţiuni de artă culinară, pentru că, după propria lor expresie : „Lasă, mai găteşte şi dumneata, ca să aibă EA timp să se antreneze”. După cum observi, trecerea mea în umbra EI continuă în mod progresiv. Dar, crede-mă, toate astea sînt egale cu zero în perspectiva unui apropiat eveniment fericit : în curînd vom avea un copil. Nu ştiu de ce spun VOM, pentru că va fi, mai mult ca sigur, copilul EI. Eu nu voi conta decît formal. Cum se spune, voi face simplă figuraţie. Va semăna, în chip uimitor, cu maică-sa, chiar dacă va fi leit taică-său. De fapt le dau dreptate de pe acum : una e să semene cu mine, un anonim, şi alta e să fie copilul EI. Copilul CAMPIOANEI !

Amicul a tăcut. Tăceam şi eu. Nu prea ştiam ce trebuie să spun. Se pare că pînă la urmă am ales varianta cea mai proastă, adică cea a reproşurilor tîrzii

:— Deh ! Nu e nimeni vinovat de ce păţeşti. Tu sin* gur ţi-ai ales-o.

M-a privit surprins :

— Dar ce păţesc ? Şi de ce să n-o fi ales ? la te rog ! Măsoară-ţi vorbele ! Poate că n-ai înţeles. Am o soţie ideală şi o căsnicie fericită. Şi chiar dacă, din cînd în cinci, se întîmplă ce ţi-am povestit, consider că merită. Ce, crezi că e de colea să fii soţul unei ca mpioane ?

Şi, avînd grijă să-mi arunce peste umăr un : – Ai vrea tu !, a plecat fără să-mi dea nici „bună seara”.

Am meritat-o din plin : ştiam de mult că în treburi de-astea, dintre soţi, nu e bine să te amesteci..

.

Una din urmările sănătoase ale preocupărilor mele pe linie de educaţie fizică a fost aceea că m-au cooptat în colectivul sportiv.

Faptul a coincis cu alt eveniment, la fol de fericit : boxerul nostru de la categoria cocoş, Vangheluţă, s-a calificat la ultimul campionat, pentru faza finală.

Succesul a necesitat, înainte de orice, convocarea sus-numitului colectiv. Aceasta a şi fost prima şedinţă la care am luat parte. După ce, la punctul unu, timp de o jumătate de oră ne-am felicitat între noi pentru reuşita lui Vangheluţă, a urmat, la punctul doi, discutarea amănuntelor în legătură cu deplasarea acestuia, în cele mai bune condiţiuni, în oraşul în care urmau să se desfăşoare finalele.

După alte probleme, peste care s-a trecut destul de repede, s-a ajuns la problema-cheie : cine să-l însoţească la finale pe vrednicul nostru boxer. Delegaţia, ne-a informat secretarul colectivului, putea să fie formată din cinci oameni, aleşi, desigur, dintre cei mai necesari şi mai competenti.

Constandache, antrenorul voluntar al lui Vanghe- luţă, a cerut cuvîntul, s-a ridicat şi a emis părerea că, în mod normal, el nu poate lipsi din delegaţie.

— La fel de importante ca reprizele sînt pauzele, cînd boxerul primeşte sfaturile tactice potrivite momentului. Şi cine să-l sfătuiască dacă nu omul din colţ ?

Zicînd aceasta, Constandache se şi trezi schiţînd acele mişcări şi fente cu care antrenorii îşi însoţesc indicaţiile date la urechea elevului. Nu a făcut inutil aceste mişcări : includerea antrenorului în delegaţie, fu aprobată în unanimitate. Mai erau încă patru locuri.

Contabilul-şef (care ezitase să facă parte din brigada artistică dar acceptase, nu se ştie de ce, să muncească în colectivul sportiv) ceru şi el cuvîntul şi spuse că, poate, n-ar fi rău să-l includem şi pe el în delegaţie. Cu acest prilej, argumentă el, ar verifica cheltuielile de deplasare, diurna şi toate celelalte. Ce c drept, în cuvîntul lui mai pomeni ceva şi despre nişte damigene pe care îşi ia angajamentul să le umple cu acest prilej în oraşul cu pricina. (Capitală de regiune viticolă). Pasămite, vinul ar fi fost necesar la banchetul ce ar urma unei eventuale victorii a lui Vangheluţă ; iar în caz contrar ne-ar mai alina amărăciunea înfrîngerii. Şi pentru că, chiar fără astfel de argumente, de un contabil şef ai întotdeauna nevoie, nc-am grăbit să-l includem pe listă. Numai Grigoraş,
care întocmea procesul verbal al şedinţei, întrebă, de tipicar ce e :

— Cu ce vă trecem ?

— Cu două damigene. Restul e-al colectivului.

— Nu, nu ! Ca justificare sportivă.

— A ! Păi trece-mă... ştiu şi eu ?... Trece-mă cu masajul.

— Aha. Bun.

Şi ceru a treia propunere.

Directorul adjunct, un fel de preşedinte de onoare al micii noastre secţii de box, spuse, cu un zîmbet şăgalnic, că soţia lui de mult îşi doreşte un voiaj în acel oraş, unde, auzise ea, se găsesc nişte cergi, o frumuseţe.

Grigoraş, cel cu procesul verbal, ridică şi de data asta o obiecţie.

— Dar parcă ştiam că soţiei dumneavoastră nici nu-i prea place boxul. Ba chiar am auzit că-i face şi rău.

— Păi nici n-o să meargă la meci, aşa că nu vă faceţi probleme, îl linişti directorul adjunct.

— Şi atunci cu ce o trecem ?

— Treceţi-o... treceţi-o cu galeria. Trebuie să-l încurajeze şi pe Vangheluţă cineva, nu ?

— Cum o să-l încurajeze ? Spuneaţi că nici n-o să vină la meci.

— Ei, na, se enervă cel întrebat. Credeţi că Vangheluţă, în toiul luptei, o să mai distingă al cui o glasul Cutare sau glasul Cutare ?

— Mda. Aveţi dreptate. Şi, întărită de aprobarea noastră, lista căpătă şi al treilea nume.

— Păi atunci, cu galeria poate să fie trecut şi băiatul meu, că în vacanţă tot n-a fost nicăieri, spuse
contabilul şef, cu jumătate de glas, dar destul de tare ca să fie auzit.

— O, da, bineînţeles, acceptarăm noi în cor, ca un preludiu al galeriei.

— în cazul ăsta putem încheia lista ? se informă Grigoraş.

Se aşternu o clipă de linişte, întreruptă apoi de glasul directorului-adjunct :

— Cred că ar mai fi cineva.

— Cine ?

— Mocoţeanu.

— Da. Ştiţi... (omul părea să ezite, ca unul care nu-i obişnuit cu intervenţiile) m-a rugat... dacă e posibil... el e maie amator de pescuit. Şi acolo... cel puţin aşa spune el... sînt nişte iazuri artificiale în care...

— Dar Mocoţeanu nu e cu sportul. El c cu biletele de băi, observă acelaşi Grigoraş, cu vechiul său exces de zel. Numai că, de data asta, în timp ce o formula, îşi şi regreta intervenţia. Zece perechi de ochi se îndreptau ca zece perechi de săbii, asupra lui şi în toate se putea citi aceeaşi mustrare mutei :

— Eşti nebun ? ! Nu te gîndeşti ? Ca mîine vine iar perioada de concedii.

— Da, sigur. încercă Grigoraş s-o repare. De ce să nu meargă şi Mocoteanu ? în definitiv boxul e şi el un sport deschis tuturor. Spuneţi-mi numai cu ce îl trecem ?

Şi recapitulă, uitîndu-se pe hîrtia din faţa lui :

— Cu sfaturile este, cu masajul este, cu galeria este...

După ce ne cufundarăm într-o meditaţie plină de căutări cineva aruncă, timid :

— Să-l trecem responsabil cu şervetul.

— Cum, cu şervetul

?— în pauzele dintre reprize, cînd băiatul abia mai respiră, trebuie să-i facă cineva vînt... şi dacă se în- timplă să abandoneze, tot prin aruncarea şervetului se face şi asta.

— Asta intră în atribuţia mea, preciză tăios antrenorul, umflîndu-şi pieptul.

Continuarăm să căutăm o atribuţie pentru Mo- coţeanu.

Contabilul şef (întotdeauna găseşte el soluţii) spuse că Mocoţeanu ar putea să fie trecut responsabil cu apa.

— Care apă ?

— Cum, care ? Dacă e făcut knock-out, trebuie să fie cineva acolo care să toarne pe el o găleată cu apă ca să-şi revină, nu ?

— Mda. Asta merge.

Şi responsabilul cu biletele de băi luă loc pe listă, lîngă ceilalţi. Apoi Grigoraş ne ceru să facem linişte, reciti procesul verbal, după care observă, oarecum îngrijorat :

— Staţi aşa. Delegaţia are depăşiri. Trebuia să cuprindă. cinci oameni şi acum, dacă-l numărăm şi pe Vangheluţă, are şase.
. Şi adăugă ca pe o sentinţă :
. – Cineva trebuie tăiat.

No uitarăm unii la alţii, pe sub sprîncene, ca nau- fragiaţii dintr-o barcă de salvare din care unul trebuie sacrificat.

într-un tîrziu cineva spuse, mai întîi nesigur, apoi cu tărie crescîndă :

— Eu zic să rămînă acasă Vangheluţă.

— Boxerul ?

7 – A intrat o glumă pc fereastr
ă' – Boxerul. Ce rost are să meargă ? Numai aşa, ca să mănînce bătaie, să-i aruncăm şervetul, sau să fie knock-out, să-l stropim cu apă, într-un cuvînt, să facă deplasarea numai ca să ne facă de rîs ?

Şi, tot în unanimitate, Vanghcle a fost tăiat de pe listă.
. Bine i-au făcut. Ce credea el, că dacă a intrat în finală, i se cuvine orice ?..
.

Cînd m-am lămurit că hipismul (mai bătrîneşte spus „Cursele de cai") se înscrie în marea familie a disciplinelor sportive, iată-mă, în prima duminică liberă, în tren spre hipodromul ploieştean.

Conform unei vechi tradiţii a călătorilor discuţia cu omul din faţa mea se legă imediat, după canoanele ştiute :

— Unde mergeţi ?... mă întrebă el, după primul canton.

Am ezitat o clipă, fiindcă nu ştiam ce impresie o să-i facă răspunsul.

— La Ploieşti. La curse.

— Atunci mergem împreună ; că şi ou, tot acolo.’.."

Omul scoase din buzunar un program al curselor din ziua.aceea, 11 despături cu grijă, îl examina.un timp cu luare aminte,

apoi îmi aruncă, într-o doară-:
— Data trecută ce aţi făcut ?
— Cum adică ce am făcut ?
— Vreau să spun : aţi dat, aţi luat ? Fiindcă bănuiesc că şi jucaţi... Nu mergeţi doar aşa, să priviţi.
— A, da. Mi se parc... că am luat ceva.
— Cu cine aţi mers ?
— Cred că... exact : am mers singur.
— Nu m-aţi înţeles : cu ce cal aţi mers ! ! ?
Am zîmbit ruşinat :
— Oh... credeţi-mă... nu mai ţin minte... sînt 17 sau 18 ani de atunci.
— A ! Mergeţi rar ?
— Da. Nu sînt pasionat. Tipul păru că se mulţumeşte cu atît, cînd, deodată, se aplecă puţin spre mine şi întrebă cu glas scăzut :
— Azi aveţi vreun pont ?
■— Ce să am. mă rog ?
— Un fix ? '
— Cum, un fix ?
Omul păru să priceapă deodată că foloseşte un limbaj care pentru mine este ca un cifru secret şi reluă calm : >
— Mergeţi la sigur, cu vreun cal ?
— A. nu ! Ştiţi... merg la inspiraţie.
— Şi... mă rog... azi ce inspiraţie aveţi ?
Bănuiam că rîde de mine, dar eram intrat :
— Păi... am ales .şi eu din program, cîteva nume **cmc** mi-au plăcut : Sac, Melc, Grăbici, Titirez... Nu găsiţi că au haz ?
Tipul se rezemă de banchetă şi mă fixă ca pe o raritate ;
— Găsesc că şi dumneavoastră aveţi haz.
— Cum adică ?
Nu se grăbi să-mi răspundă. Apoi renunţă la zîrn- bclul acela superior şi grăi, cu un fel de blîndeţe
:— Mda. E normal : sînteţi novice. Dar nu-i nimic.' N-o să vă las aşa. Ar fi nedrept să pierdeţi... Să fiţi, cum se spune, victimă sigură. Veniţi, vă rog, mai aproape.
îşi întinse programul pe genunchi :
— Să luăm cursa întîi : vedeţi cu cine se merge aici ?
Şi degetul lui se opri sub un nume pe care se feri să-l pronunţe cu glas tare, cerîndu-mi din ochi discreţie, deşi în compartiment nu mai erau decît doi bătrîni pe care, dintre toate lucrurile de pe lumea asta, cel mai puţin îi interesau cursele de cai.
M-am contaminat totuşi de discreţia lui şi am întrebat în şoaptă :
— Sigur ?
— Sigur !
— De unde ştiţi ?
Am regretat imediat întrebarea, caro îl cam enervă :
— Păi dumneata ştii ce pedigrei arc ?
— Ce are, mă rog ?
— Pe-di-grei ! Origine, adică. Ştii cine e taică- său ? ! Ştii cine e maică-sa ? !
— Mărturisesc că nu cunosc ; dar după admiraţia pe care le-o arătaţi, bănuiesc că au fost nişte cai mari.
— Mari ! Ăsta e cuvîntul. Taică-său mergea cu 1,24 pe kilometru, iar maică-sa cu 1,23.
— Cred că e un lucru remarcabil, dar – în general – nu sînt de acord cu copiii care profită de pe urma faptelor pozitive ale părinţilor...
— O fi, dar în hipism e invers. Ca să nu mai vorbesc de Sictirel.
— Poftim ? ! ? !
— Asta-i tot din familie. E frate cu taică-său.
— Cum ar veni, e unchiul lui.
— Cam aşa. Ei bine, ştiai că unchiul său a luat derbiul acum 13 ani ?
— Habar n-aveam. Dealtfel eu nici despre rudele mele nu prea am idee ce lac. Cum să vă spun ? Nu mă prea amestec în viaţa lor.
— Mă rog. Dar pe rudele dumitale nu pariezi niciodată. . • •
La drept vorbind avea dreptate, aşa că n-am mai insistat.
— Acum hai la cursa a doua ! Coborî din nou glasul : Aici mergi cu Fugăreţ.
— Ce pedigrei are ? Am întrebat dintr-o suflare, ca să-i arăt că nu-şi pierduse vremea de pomană cu mine. Zîmbi îngăduitor :
— A, nu. Aici nu se merge pe ereditate. – * – Dar ?
Binevoitorul meu tovarăş de drum îşi roti din nou prin compartiment privirea sa pătrunzătoare, deşi perechea de bătrîni se înfundase într-un somn adînc şi nu părea deloc că simulează. - •
— Sssst ! Aici se merge pe teoria alternanţei. Asta merge o dată bine, o dată prost.
— Aha ! Şi... rîndul trecut a mers prost ! ?
— Bravo ! Văd că ai început să prinzi. Acum hai mai departe. La Hamlet te-ai gîndit ?
— Din cînd în cînd, ştiţi... cînd am o supărare îmi recit : „A fi sau a nu ff‘.
— Termină, domTe ! ! E vorba de Hamlet din cursa a treia. Fix mare.
— Aha ! Tot... alternanţa ?
— Aşi ! Aici fixul e de la coana Geta. Ce spui ? E în măsură să ştie, sau ba ?
Am făcut un gest care putea să însemne orice, dar asta nu-l supără. Părea să-l şi bucure că poate să-mi dea unele amănunte inedite :
— E nevasta lui nea... şi-mi spuse la ureche, un nume.
— Şi cine-i nea... ?
. – Cum, nici pe driveri nu-i cunoşti, băieţică ?
N-am observat că. cu cît înaintam spre Ploieşti, devenisem din ce în ce mai intimi. Eram preocupat de cu totul altceva : în acel moment sărutam în gînd mî- nuţa protectoare a coanei Geta, care mă conducea cu eleganţă spre im cîştig sigur. în cursa a treia. Apoi îmi servi pe tavă fixurilc pentru cursa a patra, a cin- cea. a şasea. Cînd se apropie de sfîrşitul reuniunii, avu chef să mă probeze iar :
— în alergarea a şaptea la cine te gîndeşti ?
De data asta m-am arătat sincer şi prompt :
— în cursa a şaptea mă gîndesc la Steluţa.
Avu un moment de ezitare. Mă iscodi o clipă, cu ochii întredeschişi. Părea să mă întrebe : „Ştii ceva ce nu ştiu cu ?” Pînă la urmă se dădu bătut :
— Care Steluţa ?
— Nevastă-mea.
Nu părea convins.
— Şi de ce te gîndeşti la ea tocmai în cursa a şaptea ?
— Fiindcă mi-a spus să nu stau şi la a opta, ca să nu întârzii la masă, că azi e duminică şi...
. – Mă rog, mă rog, dar ca să închei bine ziua, în cursa a şaptea joci G în dac. Fix marc.
— Tot de la coana Geta ?
— Nu ! Asta c pe bază ştiinţifică : teoria secundelor pe care le mai are rezervă.
Trenul intră în staţie şi el se pregăti să coboare. Din uşă îmi aminti :

— Băieţică, nu mai pune întrebări şi joacă cc-ţi spun eu, că mi-eşti simpatic şi nu-ti vreau răul.

I-am promis să fac întocmai ; dar în forfota din faţa ghişeelor de pariuri, m-a cuprins deodată o oarecare nelinişte : „fixul" din prima alergare se pierduse în memoria mea printre celelalte nume de cai, de băieţi de grajd, de soţii ale driverilor, ale driverilor înşişi, ale teoriilor alternanţelor şi ale rezervelor, care, toate la un loc, se roteau acum intr-o nestăvilită cavalcadă, prin mintea mea neexperimentată. Aşa cum se întîmplă de obicei în asemenea situaţii, cu cit fugeam după numele uitat, cu atît el se depărta de mine, lă- sînd în urmă cu multe lungimi biata mea ţinere de minte. M-a trezit clin zadarnica mea concentrare, glasul omului de la ghişeu :

— Vă rog, dacă nu jucaţi, lăsati pe alţii, că începe cursa şi intră cîţi mai sînt în spatele dumneavoastră.

îmboldit de toţi, m-am întors – cu un oftat de resemnare – la prima mea inspiraţie. Şi, întinzînd o hîrtie, cu sentimentul că mă despart de ea pentru totdeauna, am suspinat :

— Cinci lei pe Sac.

Şi a ieşit Sac. Desigur, nu m-am lăsat influenţat de această pură coincidenţă şi la a doua alergare iar am încercat să-mi amintesc fixul dat de binevoitorul din tren. Şi din nou fără succes. Şi, cu acelaşi suspin, a trebuit să pariez pe bietul Melc, cel cu care plecasem în gînd. Şi a ieşit Melc. De la cursa a treia m-am străduit din ce în ce mai puţin să-mi amintesc fixurile omului, pe bunul motiv că sărmanele mele inspiraţii dădeau rezultate mulţumitoare.

La plecare s-a întîmplat să-l întîlnesc din nou. Pă**rea** tare abătut. Mi-a spus, ocolindu-mi privirea :

— Te rog să mă ierţi... îmi pare rău.

— De ce ? Am cîştigat!

A făcut ochii maia

;•— Cum aşa ? ! N-ai jucat pe ce ţi-am dat eu ?

I-am mărturisit, nu fără oarecare jenă, că-i uitasem indicaţiile.

A oftat adine :

— Mai bine le uitam şi eu. E o nenorocire. Nici o bază nu poţi să pui în calcule şi fixuri. Gîndeşti una şi iese alta. Aşa se întîmplă mereu ; dumneata n-ai de unde să ştii, că eşti novice... Dar dacă vrei un fix pentru. duminicii viitoare, nu uita să joci pe...

Dumneavoastră l-aţi auzit ce a mai spus ? Eu nu, că într-o clipă eram în tren

.

Nu ! Nu vă repeziţi asupra dicţionarelor ca Romeo asupra trupului presupus neînsufleţit al Julietei. Cu- vîntul de mai sus, numai aparent ciudat, îşi trage originea de la termenul de ,,fair-play". Iar dacă scrim asta fonetic, adică fcrplci, ajungem şi la ,.ferpleiştr[c].

în ce priveşte ferpleiul, cine nu cunoaşte această înălţătoare însuşire pe care sportul, în primul rînd sportul, o sădeşte şi o cultivă în sufletele practicanţi- lor săi ? Cine nu a admirat sau nu a fost el însuşi aplaudat pentru spiritul cavaleresc în care a purtat o întrecere, cinstea şi eleganţa morală cu care s-a măsurat cu adversarul de o secundă, de 90 dc minute sau dc o viaţă ? Intr-un cuvînt, cine nu s-a simţit, măcar o dată, mîndru că e ferpleist sau – barem – că este înconjurat de ferpleişti. în privinţa asta eu unul mă pot considera norocos : dintotdeauna m-am întrecut, în diverse împrejurări şi competiţii, cu indivizi pătrunşi pînă la oase dc nobilul^ spirit. Felul ireproşabil în care şi-au apărat şansele pledează pentru asta.

Căci, iată, îmi întorc privirile înapoi peste ani şi îl revăd, de exemplu, pe Giculeţ, colegul meu de bancă din clasele primare. O, cu cită duioşie îmi amintesc de întîiul nostru concurs de tir cu praştia. Giculeţ a obţinut atunci un succes răsunător. E drept că răsunetul a venit mai cu seamă de la zăngănitul ţintei, îţi momentul în care s-a făcut praf, sub acţiunea tirului precis al micului meu adversar. (Am omis să precizez că ţinta era geamul de la fereastra clasei a doua). E drept că nici cu, în toiul luptei, n-am pregetat să-i împrumut praştia mea, aceasta avînd o jumă superioară. Desigur că şi acum, după atîţia ani,' mă pot gîndi cu mulţumire şi cu mîndrie că împrumutarea materialului sportiv a însemnat şi din partea mea o dovadă de ferpleism. Aceasta, însă, a pălit în faţa gestului imediat următor, al lui Giculeţ. Intr-adevăr, după recreaţie, cînd profesorul a căutat să se informeze a cui a fost acea lovitură de maestru, cu promisiunea că dacă îl află o să-i rupă urechile de ne- astîmpărat, Giculeţ, fără să stea o clipă pe gînduri, m-a indicat pe mine, aducînd şi amănuntul cu praştia care tot mie îmi aparţinea. Cum se vede, în toată po- vestea asta lui nu şi-a păstrat nici un merit. Mi-a lăsat mie toată gloria, drept care mi-am şi încasat premiul care, cum aţi reţinut, consta în ruperea urechilor. Cum se vede, încă de pe atunci, se trezea ferpleistul din el.

Mai ţîrziu, peste ani, viaţa ne-a adus din nou faţă în faţă, în chip de colegi de serviciu. Întîmplarea a făcut să ne găsim amîndoi angajaţi în aceeaşi cursă, la capătul căreia ne aşteptau premiile : fotoliul I, scaunul II şi scăunelul III. De fapt locul I era ocupat. Lupta dintre noi se dădea pentru locurile II şi III. Cu acest prilej am constatat că, în toţi aceşti ani, nu-şi pierduse vremea de pomană : nu numai că-şi păs-

trase dar îşi şi perfecţionase ferpleiul. Cum am constatat asta ? Cum se constată de obicei. Alergam umăr la umăr, prieteneşte, în spiritul regulamentului. La un moment dat însă, a scos un fel de praştie (uneori deprinderile din copilărie dispar mai greu), deci, a scos un fol de praştie (e, cum aţi ghicit, o figură de stil) şi, în locul arhaicelor pietricele, a pus în ea nişte anonime cu care pac, pac, pac, a încercat să-mi strice palmaresul. N-a nimerit. (Unii spun că îi tremura mîna, deşi în această privinţă am îndoielile mele). Cert este că am continuat să ne întrecem, alergînd umăr la umăr, prieteneşte, în spiritul... etc., etc... (ca în fraza de mai sus). La un moment dat, sub pretext că vrea să-mi repare echipamentul, Giculeţ se opreşte, îmi scoate un pantof şi îmi bate ci leva cuie în talpă. Apoi, declarind, cu un zîmbet plin de căldură, că e fericit că a avut prilejul să mă ajute dar că – de fapt – nu şi-a făcut decît datoria şi că, în locul lui, oricare altul ar fi făcut la fel, porneşte mai departe, iar eu, după doi paşi, abandonez. Dumneata mai poţi să alergi dacă îţi bate cineva cuie în talpă ? Nici eu. în final el a ocupat Scăunelul III iar eu a trebuit să lupt serios ca să nu retrogradez. Dar nu pot să-i reproşez nimic : a vrut să mă ajute ? A vrut. Nu e vina lui dacă uneori bunele intenţii dau rezultate inverse.

Cînd m-am însurat, a socotit că aceea care era gata să formeze cu mine un trainic dublu-mixt, nu se schimbă de la meci la meci. Rămîne parteneră pe viaţă. De fapt comparaţia nu era cu totul deplasată. Numai că, în continuare, Giculeţ a hotărit (în mod cu totul unilateral) s-o a jute pe viitoarea mea coechipieră să-şi cunoască mai temeinic partenerul alături de.cave porneşte în lunga şi sinuoasa competiţie a vieţii. Şi, mai ceva ca un microbist specialist în statistici, i-a

spus clintr-o suflare toate performantele mele reale.' Din a doua suflare i-a spus performanţele mele ireale : ce-am făcut la juniori, ce-am făcut la seniori, ce-am făcut la senioare, pe cine am bătut, cine m-a bătut, despre viata mea sportivă, despre viaţa mea nesportivă... Cînd l-am întrebat (din pură curiozitate) de ce a făcut asta, mi-a argumentat, simplu dar solid, că a vrut să-i facă pregătirea moral-volitivă şi că dacă cu nu înţeleg asta, se şi supără. Vai de mine ! Cum era să-l las să se supere ? Aşa că l-am îmbrăţişat imediat, cu căldură .şi recunoştinţă. Altceva ce să faci cu un ferpleist ?

Şi viata şi-a continuat drumul ei, în caro era inclusă şi prietenia cu Giculeţ. intr-un rînd eram pe calc să fac o inovaţie, dacă nu chiar o invenţie.

Numai că într-o zi i-am împărtăşit respectiva idee. Aşa, ca de la ferpleist la ferpleist. Şi atunci ce s-a gîndit el ? De ce să nu mă ajute şi de data asta ? De ce să nu mă scutească el pe mine de efort ? Şi. pre- luîndu-mi ideea ca pe un băţ de ştafetă, a dus-o mai departe şi a trecut cu ca linia de sosire, prezentînd-o ca fiind a lui. El a cules laurii şi a cules şi ce se mai culege. Ce c drept, la un moment dat intenţiona să-mi dea şi mie o bere, clar şi-a amintit la timp că alcoolul, chiar în concentraţie mică, deteriorează reflexele. Oh, cum se gîndeşte el la coechipierii lui !...

Şi anii iar au trecut. Şi într-un tîrziu am murit. (Că vieţile, de obicei, aşa se cam termină). Şi, ca orice mort care a trăit cinstit, m-am trezit la poarta raiului (o să-mi iertaţi această criză de misticism. Vă asigur că c absolut trecătoare ; o să ţină doar cît o să spun ce mai am de spus). Aici, la biroul „Intrări", pe cine credeţi că văd ? Pe bunul meu Giculeţ. Pasămite, şi aici mi-o luase înainte. M-a primit cu căldură, mi-a urat bun sosit şi pe urmă mi-a spus la ureche, ca s

ănu audă sfinţii că face favoritism : – Nu tc băga. Aici în rai nu-i dc tine. Aici sufletele stau de pomană, stau tolănite pe vecie la umbră, le vine totul de-a gata, fără cel mai mic efort. îţi dai seama : cu o astfel de viată, cu o asemenea inactivitate, cu vremea îţi pierzi de tot condiţia fizică. Aşa că ţi-am aranjat o chestie grozavă. Am intervenit să fii transferat în iad. Acolo e tot timpul mişcare, muncă, adu smoală, fă focul, aleargă după surcele, îndură toată ziua loviturile dracilor, treci dc la fierbinţeala cea mai mare la frigul col mai cumpilt, căleşte-te în felul ăsta ca şi în multe alte feluri... Ce mai ? Vei fi permanent într-o formă de vîrf. Hai ! Grăbeşte-te să nu treacă perioada de transferări. la-ţi bagajele şi du-te pînă nu se completează locurile acolo.

L-am îmbrăţişat, vădit emoţionat de acest ferplei dus pînă dincolo de moarte şi acum mă îndrept spre locul în care m-a ajutat să ajung.

La sfîrşitul acestei scurte povestiri, o posibil ca unii dintre cititori, avizi de morală şi de satisfacţii finale, să se aştepte ca Giculeţ să cadă victimă unui soi de justiţie imanenţii (— ,.Ah, cc-am vrea s-o păţească rău de tot unul ca ăsta", veţi spune). Ei bine, nu pot să vă dau nici un fel de asigurări în această direcţie. Dar nu descurajaţi : n-ar fi exclus să-l găsesc pe Giculeţ căzut în cazanul în care mă ajută să cad eu. Deşi am şi aici unele îndoieli. Mă tem că dracul, insensibil la această nobilă latură a sufletului de sportiv. să nu dorească un asemenea tip. Şi atunci, în rai nu, în iad nu, drum de mijloc nu există, unde se va stabili bietul Giculeţ ? Ca să vezi ce greu îşi găseşte loc ferpleistul. pe lumea asta ca şi pe cealaltă..

.

Gambitul lui Mache,

Am fost sfătuit să nu rămîn departe nici de şah, acesta fiind sportul minţii. Ascultător, n-am pregetat să urmez şi sfatul acesta, aşa că am dat fuga la Mache. Prietenul meu, Mache. Ca muncă profesională, e ceva pe la serviciul Producţie în- tr-o întreprindere. Ca munca sindicală, responsabil cu şahul în aceeaşi întreprindere. Ţineam minte că are în biblioteca lui nişte cărţi despre teoria deschiderilor. Vezi bine, obişnuit, de la un timp, să iau lucrurile în serios, aveam de gînd să mă pregătesc temeinic şi pentru acest joc. Fiindcă, drept să-ţi spun, nu mai ştiam decît cum se mişcă figurile (şi asta cu oarecare aproximaţie) iar dintre deschideri cunoşteam doar gambitul damei (adică împingerea pionului din faţa ei) şi gambitul regelui (cu pionul din faţa acestuia) după care respectivii pioni ar mai fi făcut,

poate, un pas sau doi şi s-ar fi oprit nedumeriţi şi uluiţi ca nişte pietoni surprinşi în mijlocul drumului, de schimbarea semaforului.

Iată-mă deci în biroul lui Mache, bucuros şi mîn- dru că am venit să-i cer ajutorul în această problemă :

— Bine ai făcut. Ai putea să vii clin cînd în cînd la clubul întreprinderii să te antrenezi cu oamenii mei. Avem o echipă puternică. Numai în ultimul an am participat la 14 concursuri, dintre care două internaţionale, obţinînd două locuri I, trei locuri II şi şase locuri III. în prezent sîntem calificati în faza pe ţară iar un număr de opt jucători au obţinut norma de maeştri. Şi iartă-mi lipsa de modestie, cu însumi sînt un bun şahist. Am categoria întîi.

N-am apucat să mă entuziasmez pe cît ar fi meritat pentru aceste succese, pentru că exact în clipa aceea i-a fost anunţată vizita unui reporter de la ziarul local.

— Da, da, să intre.

Apoi către mine : – Ia loc şi aşteaptă. Termin cu el şi mă ocup de tine,

A intrat reporterul : – Bună ziua.

Mache l-a primit cu un zîmbet jovial şi cu braţele deschise : – Fiţi binevenit. Mă simt onorat. Luaţi loc, vă rog. O cafea doriţi ?

Nu m-a mirat căldura cu care şi-a întîmpinat oaspetele, după cum nu m-aş fi mirat nici dacă, furat de entuziasm, i-ar fi oferit florile din vaza de pe birou : probabil că şi la şahişti, buna primire a partenerului de întrecere intră în reflex.

După ce i-a oferit musafirului propriul său fotoliu, (era mai comod) Mache s-a interesat cu zîmbetul pe

buze : – Cărui prilej îi datorez plăcerea vizitei dumneavoastră ? (Întrebare normală : ştiam că încercarea de a afla intenţiile adversarului este prima preocupare a bunului şahist).

— Aş vrea să vă solicit un interviu în legătură cu activitatea secţiei dumneavoastră. Realizări, succese. lipsuri, greutăţi... mă rog, cum se obişnuieşte.

Mi se păru că amicul meu se întunecă o clipă ; dar numai o clipă, fiindcă, imediat după aceea, faţa i se lumină de un zîmbet larg (lucru de asemenea firesc : a nu-ţi trăda starea de spirit e a doua preocupare a bunului şahist) : – Cum să nu ? Cu plăcere. Vasăzică să începem cu...

— Cu succesele. Sînt mai plăcute. Şi tînărul îşi pregăti carnetul şi pixul.

— S-a făcut. Pegătiţi-vă să notaţi, că începem ! anunţă Mache fără să stea pe gînduri (normal şi asta ; la prima mutare nici marii şahişti nu se gîndesc prea mult) ; – Dintre succese, la loc de cinste sînt rezultatele obţinute de şahiştii noştri. în ultimul an am participat la 14 concursuri, dintre caro două internaţionale. Am obţinut două locuri I, trei locuri II şi şase locuri III. în prezent sîntem calificaţi în faza pe ţară, iar un număr de opt jucători au obţinut norma de maestru.

Reporterul părea şi el sincer impresionat : – Bravo. Vă felicit. Voi nota cu plăcere aceste date. Colegul de la pagina de sport va fi bucuros să le consemneze. Dar acum să vorbim şi despre producţie.

— Da, sigur, admise Mache. Să vorbim despre producţie. Pentru că aşa facem şi noi, la şedinţele de analiza muncii : vorbim ce vorbim despre producţie, apoi mergem imediat la club, în sala de şah. Numai

aşa a fost posibil ca, participînd la 14 concursuri, dintre care două internaţionale, să obţinem două locuri I, trei locuri II, şase locuri III, în prezent fiind calificaţi în faza pe-ţară, iar un număr de opt jucători să obţină norma de maestru.

Reporterul îl ascultă cu mult calm şi multă răbdare, ceea ce demonstra şi la el însuşiri de şahist : – Da. Sigur. Aşa e. Dai'... nu vă supuraţi... poate n-aţi auzit. Pentru asta v-am felicitat adineauri. Acum însă, poate o să fiţi de acord să discutăm despre producţie. Vă propunem să trecem în revistă realizările.

Nici Mache nu dădea semne că şi-ar fi pierdut răbdarea. Trase aer în piept şi se pregăti să reînceapă :

— în raport cu alte echipe...

între timp, însă, interlocutorul devenise ceva mai bănuitor :

— Ce echipă ? Nu cumva vreţi să ajungeţi tot la... ?

— A, nu, îl linişti Mache. Cînd spun „echipă", mă gîndesc la întreprinderea însăşi. Pentru că fiecare colectiv... Cum să vă explic ?... e ca o mare echipă, nu credeţi ?

Tînărul admise, prudent : – Mă rog.

— Deci, în raport cu alte echipe, noi am obţinut două...

— Ştiu, îi luă vorba reporterul. Două locuri I, trei locuri II...

— A, nu. Două procente în plus la punctajul general. A rezultat, deci, un procentaj total de 86 virgulă 3.

Reporterul părea să nu fi înţeles prea bine dar se interesă : . .

— Prin ce metode aţi realizat acest procentaj ?

— Simplu : socotind fiecare partidă cîştigata un punct întreg şi fiecare remiză o jumătate..

.în ciuda răbdării arătate pînă atunci, tînărul reporter fu gata să-şi înghită pixul : – Cum aţi ajuns iarăşi, aici ?

— Nu v-am spus cum ? Pârtieipînd la 14 con- curSUri,'dirftre tard doliă înternaţlonăle, în cârc * am obţinut două locuri I... trei locuri II... şase locuri III, în prezent fiind calificaţi în faza pe ţară.

• Spunea fraza aceasta din ce în ce mai repede. Parcă ar fi fost în criză de timp. Nici col din faţa sa nu mai juca încet şi calm, ca la început :

— Un moment, vă rog ! Să lăsăm succesele. Să trecem la neajunsuri.

Apoi încercă să restrîngă arin subiectului : – Am fost acum pe la remiză, la remiza de materiale.

Mache păru să accepte subiectul, ca pe un sacrificiu de turn : – Aşa o. Aveţi dreptate.

După care însă întoarse jocul : – Do aceea le spun şi cu oamenilor mei : nu mergeţi la remiză. Mergeţi numai la cîştig. Numai astfel am ajuns ca, în 14 concursuri, dintre care două internaţionale, să obţinem...

Şi, ajuns din nou pe terenul care-i convenea. îşi spuse din nou fraza preferată. Repetă jocul acesta pînă cînd reporterul se ridică, dînd impresia că cedează. Martor tăcut la toată această nouă tactică, mă întrebam dacă ca n-ar putea să poarte numele de gambitul lui Mache, după cel care o inventase.

Cit despre reportajul la naşterea căruia, de asemenea asistasem, nu ştiu cum a arătat. Mi-a scăpat tocmai numărul în care a apărut. După cîteva zile, cînd m-am dus să-i înapoiez lui Mache cărţile despre teoria deschiderilor, nu l-am mai găsit la Producţie.

.— Cum aşa, Mache ? Ce s-a întîmplat

?— Directorul.

— Ce-i cu el ?

— Mi-a dat mutarea în plic.

Se pare că gambitul lui Mache nu duce întotdeauna la cîştig. Aşa că sfătuiesc pe şahiştii începători să rămînă la gambitul regelui sau cel mult al damei

.

Acum cîteva zile mi-am imaginarea traversez un ocean Singur, singurel. într-o barca. A, nu . e asta. Fată de ce îşi imagmeaza cîte unii în momentele lor de reverie, treaba asia cu traversarea solitară a unui ocean e. credeţi ma. mica toată. Şi, de fapt, era normal ca, dm ^aie itncIii- puirilc care-mi stăteau la dispoziţie, s-o acg ‘ pe asta. Aţi observat şi dumneavoastră ca. lP . în cînd, aflăm ştiri despre faptele unor semeni c – noştri, oameni, ce e drept, cu totul deosebiţi ^ai ? nunţînd temporar la binefacerile civilizaţiei u 8 ncral şi ale propriilor cămine în special, se supui bună voie unor încercări dintre cele mai. incomode. Se vorbeşte despre periculoase escaladaii de munţ
(aleşi, desigur, dintre cei mai inaccesibili), despre spectaculoase scufundări, cu sau fără aparate ajută- toare, în adîncurile unor mări, despre autodaustrări, pe timp record, în funduri de peşteri sau despre riscante coborîri în cratere de vulcani nu de tot stinşi.

Sînt fapte despre care ignoranţii şi insensibilii ar spune : – ,,Ce vor ăştia ? Vezi că omul nu poate să trăiască fără bătaie de cap ? Probabil că n-au alte probleme şi atunci îşi creează singuri belele”.

Dar noi cunoaştem foarte bine intenţiile de care sînt animaţi acei oameni deosebiţi. Noi am înţeles că ei, punîndu-se în situaţiile de mai sus, încearcă pe propria lor piele limitele rezistenţei şi posibilităţilor omeneşti.

Din toate aceste încercări pe mine m-au impresionat dintotdeauna, în mod special, acele traversări solitare ale mărilor şi oceanelor. Mai cu seamă că, de obicei, ele sînt făcute în condiţii îngreunate în mod deliberat. Aceşti temerari îşi aleg dinadins ambarca- ţii precare, cu un sporit grad de periculozitate, renunţînd şi la proviziile de hrană şi de apă potabilă, în speranţa că le vor smulge mărilor (şi dacă nu vor reuşi, cu atît mai bine, par să spună ei : oamenii vor afla, cu această ocazie, cît timp pot trăi fără mîncare şi fără apă). într-un cuvînt, ei par să-şi ia toate măsurile care să le asigure de-a lungul a sute şi mii de noduri (măsură marină) cît mai multe probleme şi necazuri.

Ei bine, cum să nu rămîi mut de uimire şi admiraţie în faţa acestor super-performanţe şi cum să nu gîndeşti (că de fapt aici am vrut să ajung) că ele pot fi – pe drept – socotite o complexă şi supremă formă a sportului ? Cine ar putea să nege că doar o desăvîrşită pregătire fizică poate duce la rezistenţa, calmul şi curajul cerut în asemenea împrejurări ? De
aici şi pînă la întrebarea dacă am ajuns şi cu la un asemenea stadiu de pregătire, nu mai era dccît un pas. Şi, într-o seară, pasul acesta a fost făcut. Stăteam în pat, într-una din acele clipe de dulce relaxare de dinaintea somnului, cînd, deodată, am întrebat-o pe nevastă-mea :

— Dragă, tu crezi că cu aş reuşi o traversare solitară a unui ocean ?

înainte de a răspunde, a căutat să precizeze ;

— Cum vine asta, solitară ?

— Adică singur !

M-a privit pieziş : – De ce nu l-ai lua şi pe băiat, să mai iasă şi el clin casă ?

— Dragă, poate că n-ai înţeles. Întîi, c^e vorba de o călătorie imaginară şi, pe urmă, toiul e să fie solitară.

— Hm. Grozav mai eşti. Cauţi întotdeauna pretexte ca să pleci singur de acasă. (Extraordinar cum, chiar pe jumătate adormită, nevastă-mea reuşeşte să extragă esenţialul din orice problemă !).

I-am explicat, cu multă răbdare, despre ce este vorba şi, pînă la urmă, probabil pentru ca nici o ie- şire să nu se facă fără aprobarea ei, mi-a spus că da, crede şi ea că da, imaginarea unei astfel de călătorii ar fi interesantă. A vinci şi consimţămîntul acestui for (ea fiind un fel de minister al turismului pe plan familial) nu-mi rămînea dccît să ridic pînzele imaginaţiei, să închid ochii şi să-mi încep năstruşnica aventură.

M-am închipuit mai întîi în micul şi pitorescul port (niciodată nu-i strică unui port să fie pitoresc) de unde aveam să pornesc. La debarcader, lume multă : rude, prieteni şi simpli curioşi-. (E ciudat cît de re-
pcde află oamenii că oşti gata clc drum, şi cit de mulţi se adună în jurul tău, unii chiar cu intenţia de a te ajuta să pleci). Oricum, cu una, cu alta, omul are un talent înnăscut clc a-i conduce pc călători. Printre altele, ştie să se înarmeze cu tot Telul de mici, emoţionante şi bine alese atenţii cu care reuşeşte să-l împovăreze pc cel în cauză, mai cu seamă atunci cînd visul acestuia este să călătorească cu cit mai puţin bagaj, în mai puţin de cinci minute am colectat : două salamuri clc Sibiu (..unul pentru tine, altul poatc-l dai"), patru buchete clc flori, opt pachete de ciocolată, şase sticle cu răcoritoare şi trei cu cafea, o duzină şi jumătate de pixuri (..ca să nu poţi spune că n-ai avut cu ce să ne scrii"), o cheie pentru deschis cutii ele conserve („sînt sigur că tu nu ţi-ai luat-o pe a ta", ceea ce nici măcar nu ora adevărat, dar asta n-avea importanţă), trei dicţionare diferite (..cine ştie pe cine întîlneşti în drum"), una cravată (..nu se ştie unde vei fi invitat") şi doi cozonaci de casă (,,e bine să fie acolo").

Am încercat să le spun că acesta nu e un voiaj de plăcere, că ce mă pregătesc să întreprind nu e turism şi dacă unele obiecte, cum ar fi pixurile, hai să spunem că merg, dar pe cele alimentaro cum să le primesc ? Doar hotărîsem ca singura sursă de procurare a hranei să fie oceanul. Atît ! Nu era acesta însuşi obiectivul meu ? Şi atunci ?

Dar cei care-l conduc pe călător au un spirit practic dezvoltat. în orice caz mai dezvoltat decît al călătorului însuşi :

— Nu-i nimic. Ce nu consumi tu, poţi valorifica sub formă de atenţii. Crcde-ne, oricine!, chiar şi în traversarea solitară a unui ocean, găseşti cui să oferi un mic cadou, pentru un serviciu oarecare.

Asta nn m-a convins. Am ascuns atenţiile undeva,' în fundul ambarcaţiei şi am pornit.

încă de la început am deschis caietul de impresii şi constatări (obligatoriu pentru caracterul ştiinţific al unei astfel de călătorii) şi cum am pornit, am început să-mi notez observaţiile. Prima a fost în legătură cu senzaţia de linişte carc-l cuprinde pe navigatorul solitar. Cum era şi normal, dispăruseră deodată, lăsate fiind la debarcader, toată agitaţia vieţii cotidiene ca şi toate efectele sonore ale mediului mai mult sau mai puţin înconjurător. Toate cauzele directe sau indirecte ale as ten iilor erau înlocuite acum de freamătul ritmic, uniform, poate prea monoton, dar – oh ! – atît de odihnitor, al valurilor !

Era o senzaţie nouă şi atît de dulce, care merita cu prisosinţă să fie consemnată.

în ziua a doua şi a treia am notat acelaşi lucru, în a treia şi a patra, la fel. Şi, deodată, în ziua a cin- cea, am simţit, în mod cu totul neaşteptat, că această senzaţie de odihnă a devenit obositoare.

M-am repezit la jurnalul de bord şi cu unul din cele optsprezece pixuri am notat repede această descoperire. Am căutat ca, printr-o analiză lucidă, să-i găsesc cauzele. N-am reuşit. Totul era încă învăluit în mister. N-am realizat decît că îmi lipsea ceva, dar eram încă departe de a şti ce anume.

în ziua a şasea oceanul şi-a cam zburlit faţa, dar nici furtuna care a început, nici înseninarea care i-a urmat-, nici întîlnirca cu o balenă, nici un mic colectiv de rechini care mi-a tăiat drumul, nici cîteva răsărituri şi tot atîtea apusuri de soare, spectaculoase dealtfel şi nici cîţiva peşti zburători care au aterizat de bună voie în mica mea ambarcaţie, dorind, parcă, să-mi învioreze traiul şi să-mi alunge plictisul, nimic,
nimic din toate astea nu era acel CEVA după care tînjeam şi pe care (asta mă supăra cel mai mult) nu-l puteam defini.

Pînă cind, deodată, a apărut celălalt. La început a fost un mic punct la orizont. Apropiindu-se, s-a dovedit a fi o altă ambarcaţie cu un alt navigator so- Ltar. Traversa şi el oceanul în aceeaşi direcţie, îndrep- tîndu-se, după toate aparenţele, spre acelaşi punct, fiind minat, în singuratica lui călătorie, de aceleaşi scopuri. Şi atunci am realizat pe loc că ASTA îmi lipsea ! îmi lipsea CELĂLALT. Pînă în acel moment, •lupta cu valurile, cu distanţele, cu furtunile şi cu di- . hanii le. oceanului, n-avea gust, n-avea sare şi nici piper ; intr-un cuvint toată această călătorie n-avea sens. Era PREA solitară. îmi lipsea CELĂLALT. îmi lipseau neliniştea şi stimulentul, grija şi ambiţia, necazurile şi bucuriile pe care nu ţi le poate da decît prezenţa celui care. încă de la primii Homo Sapiens (probabil), e ştiut sub numele de CELCARETREBUIEÎN- TRECUT. Acum. în sfîrşit, apăruse. Apăruse cel faţă de care trebuia să ajung mai repede şi mai departe şi cu care nu. de o mie de ori nu, nu trebuia să împart succesul traversării.

La timp apăruse ! Pentru că, dacă pregătirea fizică îmi ajuta să lupt cu oboseala, pregătirea moral-voli- tivă mă ajuta în lupta cu foamea, cu setea şi, eventual, cu plictiseala. în schimb o altă pregătire, de milenii şi milenii făcută de unii semeni (şi pe care mă tem că mi-o desăvîrşisem eu singur) mă împiedica să întreprind şi să duc la bun sfîrşit ceva, dacă nu exista CELĂLALT : concurentul, adversarul real sau inventat, care trebuie lăsat în urmă şi – în orice caz – împiedicat să-şi atingă obiectivul. Şi asta, folosind, ca şi în •dragoste, ca şi în război, şi, vai, ca şi în viaţă, orice mijloace; căci orice mijloace sînb permise. * ’

La toate cele ele mai sus mă gîndeam ţopăind de bucuria acestei întilniri şi a perspectivelor ce le deschidea.

M-am bucurat eu ce m-am bucurat, după care am trecut la treabă. Mai ini îi am măsurat cu aparat ura ce o aveam la bord (nu mă puteam bizui pe aprecieri făcute „din ochi’J şi am constatat că tipul mi-o luase înainte cu o lungime de barcă. Dacă ar ii existat şi un al treilea navigator pe acolo (şi noroc că nu exista) poate mi-ar fi spus că, faţă de imensitatea unui ocean, o lungime ele barcă e nimic. Sau mi-ar ii spus că CELĂLALT mi-o luase înainte fiindcă avea, poate, studii marinăreşti superioare

alor mele. Oricum, mi-ar fi spus-o degeaba. Eu unul ştiam : CELALALT (aşa o să-i rămînă numele) mi-o luase înainte, lucru care se cerea remediat cît mai repede ! Dar cum ? Desigur, puteam să încerc asta prin forţe proprii : aşezarea mai judicioasă a pînzelor, cîrmirea bărcii spre curenţi favorabili, etc. etc. Dar, trebuie să recunoaşteţi metoda se excludea de la sine, ca prea complicată. Mult mai simplu era să fac uz de relaţii. (La ideea aceasta m-a dus o veche practică). Mi-am scormonit mintea ca să aflu cam cine e cu mişcarea viaturilor pe mări şi oceane. Mi-am amintit că acesta e sectorul lui Eol, personaj foarte important din mitologia greacă. O să spuneţi că azi, invocarea unei zeităţi e un lucru oarecum anacronic, dar nu ne-am înţeles mai sus, că, în lupta care începea, era firesc să folosesc orice mijloace ? Ei bine, i-am dat de înţeles, într-un limbaj ca în Odiseea, că în cinstea sa gata sînt să sacrific bunătăţile ce în barcă le aveam. (Iată că sosise vremea să se adeverească ce-mi spuseseră cei ce dăruitu-mi-le-au), iar- în schimb nu-i cer decît vînt prielnic mic (şi potrivnic CELUILALT) să dezlănţuie. Se pare însă că Eol nu era prea receptiv la
d-astea sau poate că eu nu ştiusem să-i ofer acele mici atenţii, cu destulei eleganţă şi abilitate (asta-i strică pe zei : sînt cam circumspecti). Aşa că ne-a trimis şi mie şi aceluia un vînt de aceeaşi tărie, ceea ce a menţinut neschimbate poziţiile şi echilibrul de forţe.

M-am gîndit atunci să mă ajut cu Poseidon, zeul mărilor. (Cum vedeţi, am vrut să lucrez numai cu mărimi). Dar cum să-l conving că, pe unde navigam eu, marea să fio liniştită, iar alături, la distanţă de două noduri, pe unde mergea CELĂLALT, să işte o furtună care să-l abată din drum ? Aş fi umblat eu cu niscaiva şopîrle, dar de unde ? Pe acolo erau doar rechini. Si în ăştia nu poţi să ai pic de încredere : muşcă proa făţiş, fără subtilităţi.

Ah, dacă s-ar fi aflat pe acolo niscaiva sirene. Sirene din cele care au încercat să-i ademenească pe Ulis.se şi oamenii lui. Planul ar fi fost simplu, ca toate lucrurile de geniu de pe lumea asta : sirenele i-ar fi aţinut calea, i-ar fi cîntat o melodie la fol de ademenitoare ca ale precursoarelor lor (poate doar repertoriul să fie mai modern, cum ar fi, de exemplu, ceva din „Bony M"). adversarul meu, fără doar şi poate, s-ar fi lăsat sedus şi atunci eu aş fi informat imediat forurile în drept (pe Neptun, cum desigur aţi înţeles) despre încălcarea moralei de navigaţie de către necunoscutul meu concurent ; şi fără doar şi poate, timpul pierdut cu ancheta şi cu alte treburi care intervin în asemenea cazuri mi-ar fi asigurat un avans suficient, chiar dacă, pînâ la urmă, individul ar fi dovedit că c absolut nevinovat.

La toate astea şi încă la alte eventuale găselniţe mă gîndcam cînd. din senin, natura (oh, tot natura, draga de ea) mi-a dat cea mai bună idee, iscînd o
furtună. Ei bine, se ştie că pe marca dezlănţuită, care, oricum, nu a răspuns niciodată de faptele ei se pot întîmpla o mulţime de accidente. Cum ar fi, de exemplu, o mică avarie : un catarg îndoit, o pupă turtită, o uşoară spărtură la proră sau, mă rog, ce dă dumnezeu. Nu, nu ! Pe cuvîntul meu de navigator solitar şi temerar, nu mă ducea mintea la ceva mai rău decît la o mică, o foarte mică avarie de care oricând să fie făcute răspunzătoare elementele naturii şi care să-l ţină în loc o zi, două, trei, cât ar fi durat reparaţia.

Dar natura trebuie şi ea ajutată, nu ? Drept care mi-am îndreptat ambarcaţia spre a lui, m-am îndemnat cu vechiul strigăt marinăresc : ..Cu toată vi- teza, înainte !", urmărind ca, printr-un impact solid să-i provoc avaria mult visată. Şi atimei... Oooo ! ! Atunci am observat că adversarul meu se pregătea să facă şi el cu mine acelaşi lucru ! Vedeam şi înţelegeam foarte bine : faza în care nu doream decât să ne întrecem, trecuse de mult. Acum se ajunsese la faza superioară de CARE PE CARE. Această veche lege îşi consuma aici una din dramele ei în adaptare marină, nediluată însă cu nimic de imensitatea apoi din jur.

Ciocnirea a fost năprasnică, pe măsura îndîrjirii noastre. Poate că zgomotul ei, purtat de vînt, de ecou şi de pescăruşii înspăimântaţi de cele auzite, să fi ajuns departe, peste meridiane şi paralele, pînă la navele ce pluteau pe mările lumii. Poate că mai lîr- ziu, cine ştie unde şi cine ştie cînd, viitoare generaţii de mateloţi vor povesti, înfiorîndu-i pe alţii despre această sumbră întâmplare devenită, cu vremea, legendă : legendă din care cei ce-o vor asculta vor înţelege totul sau nu vor înţelege nimic.

Pînă una-alta însă (ca să ne întoarcem la întîmpla- rea propriu-zisă, neînflorită de adausurile, povestito-
rilor ce vor veni) fiecare dm noi, adică şi eu şi adversarul meu, ne felicitam în gînd, considcrîndu-l pe celălalt învins. Din cînd în cînd, în momentele cînd bucuria ne umplea piea tare sufletele, dînd pe dinafară, scoteam şi cile un strigăt de victorie. Aţi re-ţinut că făceam asta AMÎNDOI. Pentru că (şi asta, la drept vorbind, poate fi considerată poanta întregii povestiri) din cauza ciocnirii, ambele ambarcaţii au început să ia apă.

Cînd am reuşit să măsurăm dezastrul, am încercat să nc ajutăm, să ne salvăm într-un fel, unul pe altul, cu vechea solidaritate a marinarilor aflaţi în faţa greului. Era prea tîrziu, însă. Şi spărturile erau prea cu hotărîre făcute : nc scufundam amîndoi, în ritm egal, ca într-un profund proces de egalitate şi frăţie.

în scurtei vreme ne-am trezit amîndoi pe fundul oceanului, ţinîndu-ne strîns unul de altul, într-o ultimă şi absolut inutilă încercare de salvare. Desigur că unii, cărora le plac figurile do stil, ar putea spune că, dacă nu reuşise să ne unească navigaţia, ne unise, acum, pe deplin, naufragiul. Astea n-ar fi însă decît simple speculaţii. Ce e drept, dinspre partea noastră, nu mai aveam pentru ce să ne socotim adversari. Drept care am cotrobăit prin obiectele căpătate la plecare şi, pînă să nu ia prea multă apă. am scos la iveală aparatul de fotografiat. (Vă amintiţi, cred, că, printre altele, căpătasem şi aşa ceva).

Am aranjat aparatul (avea declanşare automată), ne-am aşezat frumos, ţinîndu-ne de după umeri (poziţie cam banală dar foarte grăitoare de data asta) şi am făcut o poză.

După sistemul clasic, întîlnit mai ales în romane, am pus-rO într-o sticlă şi am încredinţat-o mării. Cine ştie, poate o vor găsi vreodată al ţi navigatori şi, pri
-vind-o, vor trage concluziile cele mai nimerite în legătură cu navigaţia solitară.

S-ar putea ca sfârşitul să vi se pară cam prea incredibil, chiar pentru o călătorie imaginară.

Dacă e aşa, propuneţi alt final.

Eu unul aştept sugestiile dumneavoastră
.

Scurta mea trecere pnn gazetaria spomva

Ca multe din pasiunile ce înfrumuseţează viaţa omului, ca ştiinţa, ca muzica sau, pur şi simplu, ca dragostea, sportul seamănă şi el cu un tobogan : o dată lansat pe panta lui îmbietoare, e greu să te mai opreşti sau, şi mai greu, să dai înapoi. Şi, ele cele mai multe ori, nici nu vroi asta. Te laşi lunecând cu din ce în ce mai mare viteză şi voluptate spre lumea lui minunată, fără să ştii şi fără să te întrebi ce te aşteaptă la capătul drumului : satisfacţia, gloria sau astenia.

Din aceste trei variante eu m-am trezit la a patra : gazetăria sportivă.

Aflîndu-se cit do armonios reuşesc să îmbin, de la un timp, activitatea literară cu cea fizică, mi s-a propus să-mi încerc puterile şi norocul în acest domeni
uuncie, aşa cum mi s-a spus. „Vei avea mai mul ţi citi- tori decît în oricare altă ramură a literaturii".

Eram conştient de asta şi mi-am aşteptat debutul cu emoţie şi nerăbdare.

Pentru început mi s-a încredinţat cronica meciului de fotbal dintre F.C. Ventilai şi A.S. Capacul. Echipele. desigur, erau puţin cam prea obscure faţă de visele mele, dar m-am consolat spunîndu-mi că. în definitiv, fiecare începe ele undeva. Am căutat să mă achit de sarcină cu conştiinţă şi talent. Se pare că reuşisem căci, două zile după apariţia cronicii (de fapt o simplă ştire, aşa cum probitatea profesională mă obligă să recunosc) s-au şi făcut simţite ecourile ci. în persoana unor scrisori venite la redacţie. Le reproduc în ordinea sosirii lor.

la t-o pe prima :

„Stimate tovarăşe Cronicari*.

(Formula folosită şi. mai cu scamă, acel „stimate", au avut asupra sufletului meu de gazetar începător, efectul unui foc mocnit asupra unei castane puse la copt. Plin de o dulce căldură lăuntrică, am continuat lectura binefăcătoarei scrisori) :

..Vreau să-mi exprim pe această cale admiraţia mea pentru scurta, dar atît de cuprinzătoarea dvs. cronică a meciului dintre F.C. Ventilul şi A.S. Capacul, încheiat, aşa cum se ştie, cu scorul de 3—0 în favoarea lui F.C. Ventilul. Am rezerve doar asupra ca-lificativului de „mulţumitor" dat de dvs, arbitrajului pentru care, de fapt, poate că ar fi trebuit să folosiţi calificativul de „excelent". Aceasta, pentru că a fost fără greşeală. N-a trecut cu vederea nici acele vociferări la care s-au dedat unii dintre jucătorii de la Capacul. îndrăznesc să vă sugerez ca într-un viitor
9 – A În^at o gluma pe fereastr
ăarticol să faceţi cuvenita rectificare, bine meritată de acest adevărat cavaler al fluierului. încolo, repet, cronica a fost desăvîrşită, fapt pentru care vă rog să primiţi felicitările mele ca şi întreaga mea considera ţiune.

N. Pompilică, antrenor al echipei F.C. VcntiluP.

Piin de bunăvoinţă mi-am notat sugestia în agenda mea personală, iar pasajul cu felicitările m-am grăbit să-l arăt redactorului-şef. (E bine ca realizările să fie cunoscute de superiori). M-am întors în birou la timp ca să găsesc o a doua scrisoare :

. „Tov. Cronicar !”

(Faptul că, de data asta, lipsea acel „Stimate[44] nu-mi prevestea nimic rău ; greşeală pe care n-o pot pune decît pe scama lipsei mele de experienţă.)

,,Vreau să-mi arăt pe această cale întreaga mea dezaprobare faţă de scurta dar ciudata dvs. cronică a meciului dintre A.S. Capacul şi F.C. Ventilul, meci încheiat cu nedreapta înfrîngere a primei formaţii. în mod deosebit resping ca neîntemeiat acel calificativ de „mulţumitori[4] dat arbitrajului. Cînd afirm aceasta mă gîndesc, de exemplu, la faza din minutul 85 cînd, la scorul de 0—3, jucătorul nostru, Fane II, a fost penalizat cu lovitură indirectă, pentru vociferări. Dar ce nu ştiţi dvs. este faptul că Fane II era răguşit în proporţie de 75%, din cauza unor şpriţuri la gheaţă consumate în ajun (mărturie stă sticla de Sirocol, din care însă abia dacă apucase să ia un gît sau două şi pe care v-o ţin la dispoziţie). Şi atunci, vă întreb, ce vociferări putea comite băiatul, cînd eu, stînd lîngă el, în cabină, abia dacă-l auzeam ce spune. Şi totuşi

,pentru aceasta vină imaginară, el a fost oprit din acţiune, deşi era la numai GO de metri de poarta adversă. În felul acesta, cine ştie, poate că arbitrajul numit de dvs. „mulţumitori* ne-a oprit din drumul spre egalare.

Pentru cele de mai sus vă sugerez ca. într-un viitor articol, să schimbati calificativul de „mulţumitori[4], în „execrabil[44], pornind, în acelaşi timp, în ziarul dvs., o campanie pentru analizarea cauzelor ascunse ce l-au adus pe acest pretins cavaler al fluierului spre un asemenea „arbitraj[44]. Vă sugerez de asemenea să nu nesocotiţi această chemare spre adevăr, ca să nu fiţi şi dvs. amestecat în scandal.

Cred că s-a înţeles !

P. Gugui, antrenor al echipei A.S. Capacul[44].

Cu aceeaşi bunăvoinţă mi-am notat în agenda personală şi această sugestie dar nu m-am grăbit să arăt şefului şi scrisoarea a doua. Am preferat s-o aştept în prealabil pe a treia. Care n-a întîrziat să sosească :

„Iubite cronicar !”

(Sufletul mi se reîncălzi brusc)

„Nu avem destule cuvinte de lauda pentru cronica dvs. în care, pe lîngă sublinierea aspectelor pozitive, aţi ştiut să luaţi atitudine împotriva jocului dur, uneori periculos, practicat de fundaşul central de la A.S. Capacul.

Vă sugerăm (şi, în acelaşi timp, vă urăm) să vă menţineţi mereu pe această nobilă poziţie, slujind mai departe noţiunea de SPORT.

La mulţi ani !

. Un grup de suporteri ai echipei F.C. Vcntilul”.

9*

1

5Mi-am notat în agendă şi această sugestie, binevoitoare în felul ei, dar am căutat să-mi reţin entuziasmul : experienţa căpătată de la primele trei scrisori îmi spunea că e bine s-o aştept şi pe a patra. Şi a venit şi aceasta :

„Auzi, Cumetre !:c

(începutul, oarecum familiar, m-a cam derutat).

„Se cunoaşte că n-ai pus piciorul pe.minge în viata dumitale. Altfel n-ai fi scris că eu fac joc periculos. Cred că nici nu ştii ce e aia”.

(Aha ! Va să zică asta era !)

„Matale n-ai auzit că menirea sportului e să-î apropie pe oameni ? Dar nicăieri nu se spune CUM să te apropii de ci. Aşa că eu mă apropii, de la caz la caz, de sufletele lor, de inimile lor, do umerii lor şi cînd n-am încotro, de gleznele lor.

Pe urmă, matale n-ai observat că extrema lor simula ? După ce s-a tăvălit pe gazon de două sau de patru ori, că n-am stat să număr, s-a ridicat imediat după zece minute, ajutat de coechipieri, de medicul echipei şi DE MINE, ceea ce, să recunoaştem fără faL ă modestie, c un gest mai mult decît sportiv.

Şi, mă rog, hai să spunem că l-am faultat, dar am făcut-o absolut involuntar : eu intenţionam să-l agăţ dc tibie dar, fără să vreau, l-am agăţat do pcroncu. Pentru o simplă confuzie ortopedică nu trebuia să sări matale cu condeiul pe mine.

Şi mai e ceva : dacă ai fost acolo, ai auzit că o parte din galeria noastră striga „Pe el, Griguţă ! Intră la om ! Nu-l lăsa !*; Şi eu cc era să fac ? Să sări şi cu cu gura pe el ? Să-l opresc cu vorba ? Nici pomeneală d

eaşa ceva. Doar ştii şi matale proverbul acela latinesc : „Verba volant, cotonoaga manenl\

Aşa că, dacă nu le vezi la d-astea, sfătui meu c să laşi pe altul. Că dacă, din cauza vreunui cronicar, mă trezesc suspendat, trebuie să-mi cheltuiesc energia în afara terenului şi atunci e de rău. E clar ?

Griguţă, component al echipei A.S. CapacuD.

Grijuliu, mi-am spus că e bine să reţin mai ales această ultimă recomandare şi i-am făcut loc lingă celelalte trei. Apoi mi-am îndreptat privirile spre biroul pe care aşteptau încă cinci sau şase ecouri ale primei mele cronici sportive.

Am renunţat să le mai citesc (nici cu nu ştiu cum am reuşit să-mi înfring curiozitatea) şi, după o clipă de ezitare, m-am dus la redactorul sef :

— Ştiţi... vă mulţumesc pentru încrederea acordată. dar aş vrea să mă mut la altă rubrică. La cronica teatrală, de exemplu... E un domeniu în care cronicarul e mult mai temut.

Redactorul-şef păru că se scuză : – Da, dar e ocupată.

— Atunci, poate, la cronica cinematografică. Pentru că, oricum, filmul nu trezeşte atîtea pasiuni.

Redactorul şef făcu un gest a ,,Ce ştii tu” ?

— Atunci, poate, la Mica Publicitate ! La decese ! Aici, nici regretele sincere ale colegilor nu pot fi puse la îndoială !

Şi de a doua zi mi-am început o nouă carieră

.

Despre Hercule, dacă nu mă înşel, am spus cîte ceva şi prin cuvântul introductiv al acestor pagini. Dar, veţi fi de acord cu mine, puternicul semizeu este o figură atît de roprezontativ-sportivă, încît se poate reveni oricînd asupra lui. Iată de ce vă propun astăzi reluarea cunoscutului episod cu înfrîngerea fiorosului taur al lui Poseidon, într-o variantă cu totul necunoscută pînă acum, auzită nici nu mai ştiu cînd şi nici de la cine.

Iată, aşa cum spune şi legenda în varianta ei clasică, Euristeu, regele Micenei, îl cheamă la el pe Her-

cule. Şi eroul nostru se înfăţişează degrabă, căci aşa era în acea vreme, cînd un muritor, fie el chiar semizeu, cum era cazul lui Hercule, vroia să aibă o vorbă cu unul ca Euristeu, trebuia să fie mai întîi programat şi abia la urmă invitat, dacă nu chiar amînat. Dar dacă el avea trebuinţă de tine, te înfăţişai lui atît de zorit, că nu mai apucai să-ţi legi nici espadrilele.

Deci, cum spuneam. Euristeu il cheamă la el pe Hercule şi astfel îi grăieşte :

— Să-mi aduci aici, viu, nevătămat şi legat burduf, taurul lui Poseidon. Cit timp crezi că-ţi trebuie pentru asta ?

— Trei zile îmi sînt prea destule, mărite stăpîne.

— Bine. Bagă de seamă : am pornit clepsidra de control.

Şi începu să marcheze timpul.

Hercule, pus ca întotdeauna pe fapte legendare, nu aşteptă să i se spună de două ori şi porni vijelios. Ce e drept, era îmbărbătat în sinea lui şi de succesele obţinute pînă atunci în cadrul competiţiei cunoscută sub numele de „Cele 12 munci”.

Mergea spre întîlnirea cu fiorosul taur, cîntînd un marş sportiv, şlagăr mare pe vremea aceea, deşi, aşa cum se ştie în ce-l privea pe el, marşurile nu erau singurele succese sportive cu care se putea mîndri.

Şi înaintând el aşa, cu pas vioi şi cîntînd cît îl ţinea gura, iată că, la o răscruce de drumuri, se întâlneşte cu Hidra cu nouă capete, una din învinsele lui în competiţia amintită. Hidra, căreia, în urma luptei cu Hercule, îi rămăsese un singur cap din cele nouă, îl opreşte pe erou şi-l întreabă fără urmă de duşmănie :

— încotro, prietene ?

La privirea uimitei a iui Hercule, capul Uidrd îl lămuri că ce a fost a fost şi că lupta dintre ci odată terminată n-are rost să ţină supărarea :

— Putem ram în e prieteni, căci aşa este sportiv.

Eroul nostru recunoscu precum că ea are dreptate şi îi spuse că merge să doboare taurul cu pricina.

Hidra clătină a îndoială unicul ci cap. apoi ii spuse la ureche, deşi nu era nimeni pe acolo să-i audă :

— Nu cred că faci bine. Te înfierbînţi de propria **ta** vitejie, dar ia seama să nu dai de bucluc. Nu uita că taurul este al lui Poseidon.

— Şi ?

— Cum, şi ? Nu ştii că Poseidon e zeu ? E zeul mărilor. Dai în taur, dai în el. Ce-ţi trebuie ? Aşa că sfatul meu este s-o laşi baltă. întoarce-te la Mkene şi spune-i lui Euristeu că nu i-ai dat de urmă.

Hercule se făcu foc şi pară :

— Taci, Hidro ! ! Lupta dreaptă o luptă dreaptă. Ce-mi pasă mie al cui e taurul ? Eu îmi voi încerca puterile aşa cum se cuvine.

Şi plecă fără s-o mai învrednicească cu o privire, **ba** încă supărat pe el însuşi că, atunci cînd luptase cu **ea,** nu-i tăiase şi ultimul cap pe care, cum se vede, ea îl folosea acum la vorbe înveninate.

Mai merse el ce mai merse şi se întîlni, cu cine credeţi ? Cu căprioara zeiţei Artemis, altă fostă învinsă **de** a lui. îl întrebă şi aceasta unde merge şi cînd îi spuse Hercule ce şi cum, căprioara se miră foarte :

— Dar tu, viteazule, nu ştii al cui e taurul ?

— Ba ştiu : al lui Poseidon.

— Şi ştii cine e Poseidon.

— Cum să nu ? E zeul mărilor.

Căprioara îl privi cu uimire şi chiar cu oarecare milă :

— Şi te duci totuşi să-i înfrunţi taurul ? Vai Ve ! Mă faci să.gindesc că numai muşchii sînt de tine, icră mintea îţi este mai puţină clocit la o muscă. Tu crezi oare că zeiţa Artemis nu ţi-o coace, de cinci m-ai do- borît pe mine, care sint a ei ? Acum vrei să-ţi urci în cap alt zeu ?

Şi, spunînd încă o dată „vai ţiu", se depărta în silă. Hercule strigă în urma ei că lupta dreaptă 2 luptă dreaptă, că ce-i pasă lui al cui e taurul, în sfîrşit, ii spuse ce ştia el să spună ; numai că, dedata asta, grăi cu un glas mult mai puţin hotărit. Părea că un soi de îndoială începuse să i se strecoare în sufiut. precum şerpii ce i se strecuraseră în leagăn, pe cînd era un prunc şi pe care-i ucisese cu minutele sale precoce. Dar. pe drept se poate spune că acei şerpi fuseseră o joacă de copil pe lingă acesta care îşi făcea acum lac în gândurile sale, clătimndu-i hotărîrea.

Nu mai ştia, bietul de el, dacă era bune să meargă mai departe sau nu. E drept, şi el, Hercule, ora Pul marelui Zcus. Dar ora, ca să spunem aşa, cam nelegitim şi făcut cam pe ascuns ; asa că nu se ştie dacă, la ananghie, tatăl olimpian şi-ar fi pus obrazul pentru el. Se gîndi să lacă un ocol (timp avea, încă, berechet) şi să treacă pe la oracolul din Del Ti, acolo unde şi alţii aflaseră sfaturi bune şi limpezi, pentru diferite necazuri şi îndoieli. Pitia îl ascultă atentă şi îi răspunse prinţr-o frază lipsită de punctuaţie, aşa cum îi era obiceiul :

— Nu o bună întoarcerea clin drum căci sc supără Olimpul. Apoi, preciza :

— între aceste cuvinte, vezi că există o virgulă. Ai grijă, undo o aşezi ! Şi îl lăsă pradă nedumeririi.

Mai întîi aşează virgula pe la jumătatea cuvirdeDr şi descoperi un înţeles : – Nu e bună întoarcerea din drum, căci se supără Olimpul.

ʳ Apoi o aşează mai pe la început şi obţinu alt înţeles ! ;.Nu, e bună întoarcerea din drum căci se supără Ol impul‘'\

Se gîndi că poate, cine ştie, Pitia avusese odată necazuri pentru că dăduse cuiva un răspuns prea clar şi do atunci se strecoară şi ea cum poate. Şi atunci se hotărî să caute şi el un drum de mijloc.

Nu termină bine acest gînd şi, deodată, dintr-un tufiş, cine apare ? însuşi taurul. Năprasnicul, fiorosul, puternicul taur al lui Poseidon. Fără să ţină seama de toate cîte-l frămîntau pe Hercule, se repezi la acesta, mugind de se cutremura întreaga fire. Eroul nostru, cu o mişcare sprintenă (căci dibăcia nu-i pierise) se feri şi fiara trecu la o răsuflare de el. Vezi bine, i-ar fi fost la îndemînă să-l apuce zdravăn do coarne şi să înceapă lupta pentru care venise pînă aici. Dar sfaturile Hidrei, ale Căprioarei şi răspunsul întortocheat al Pitici îi răsunau în urechi ca un cor înţelept şi binevoitor. Şi cînd fiara se pregătea să mai atace o dată, o opri grăindu-i cu blîndeţe :

— Ho ! Stai ! Opreşte ! N-ai vrea să discutăm puţin ?

Descumpănit de aceste vorbe, taurul se opri. Nu prea ştia ce să creadă. Scormoni pămîntul cu copita din faţă, dreapta, şi îşi privi adversarul drept în ochi.

Hercule îşi îndulci şi mai mult glasul :

— Ştii... mă gîndesc că ne-am putea preface că ne luptăm şi aranjăm un rezultat care nici nouă să nu ne ştirbească gloria şi care să-i mulţumească şi pe zei. Ce ai zice de un meci nul ? Adică tu să-mi faci o mică zgîrietură cu coarnele, şi să-ţi scarmăn şi eu puţin pielea. Pe urmă dăm sfoară prin Olimp de rezultatul ăsta şi gata, no vedem fiecare de ale noastre.

Pentru năprasnicul taur, cel de care, în timp ce lua în copite şi în coarne întreg mapamondul, se mai mi-
Jogiscră şi alţii, poate că cele de mai sus nu ar fi fost un lucra nemaiauzit. Era, vezi bine, obişnuit ca oamenii să se roage de el în toate chipurile. Dar cei ce încercaseră, pînă în clipa asta, să-l îmbuneze, erau nişte nevolnici, nişte bieţi muritori de la care nici nu te puteai aştepta la altceva. Dar acum stătea în faţa lui şi făcea tot felul de propuneri ocolite ditamai semizeul şi încă, pe deasupra, cel mai puternic dintre ei. Lucrul nu-i mirosi a bine (poate că nu-i decît un şiretlic;, gîyiclid) şi îşi îndreptă din nou înspăimîntă-. toarele coarne spre Hercule.

Acesta luă gestul drept o respingere a propunerii şi-i strigă imediat :

— Să nu renunţăm la tratative ! Uite, vin cu alt plan : pentru că sîntem amîndoi, fiecare în felul lui, nişte viteji şi nişte orgolioşi pe deasupra, n-ai decît să te duci la patronul tău şi să te lauzi că m-ai dobo- rît, iar eu, nu te supăra, voi spune acelaşi lucru despre tine, regelui Euristeu.

De data asta, taurul rămase pe gînduri. Drept este că nici el n-ar fi dat cu piciorul unei înţelegeri cu uriaşul din faţa sa. într-un tîrziu scoase un mîrîit din care orice zoolog calificat ar fi putut înţelege :

— Mda. Mă rog. Dar cum te va crede Euristeu că m-ai învins ? El, după cîte am aflat (căci pe aici, prin mitologie, multe se mai aud), aşteaptă să i te înfăţişezi cu mine, legat burduf.

Hercule însă, se gîndise la toate din vreme !

— Nu-ţi face griji. Oi mai găsi eu în toată Elada un taur pe care să-l înving şi pe care să-l duc legat, la Micene. Nimeni nu va băga de seamă că nu eşti tu căci, se ştie, mai toţi învinşii seamănă între ei. Doar atît că, pentru asta, va trebui să nc facem că luptăm, undeva, într-un loc pustiu, fără martori.

?în sfîrşit, fiara păru să fie do acord. Se întoarse şi o porni la drum, în căutarea unui teren pustiu, unde lupta lor să fie ştiută numai de ei. Privi de cîteva ori în urmă, spre Hercule, dîndu-i a-nţelege să vină după el. Acesta pricepu şi o porni. Nu după multă vreme siluetele lor uriaşe se pierdură în depărtare, dispărând cu încetul în lumina neclară a amurgului. într-un adevărat amurg al zeilor...

» w r ■»cr«an”"r«n»*»« • ••••••••••••••

Cum a fost lupta şi cu ce rezultat a luat ea sfîrşit ? Nimeni nu ar putea jura, nici măcar pe tridentul lui Neptun sau pe coada vreunei sirene, că a fost aşa sau a fost altfel.

Ce se ştie este că, aşa cum spune şi legenda în versiunea ei oficială, cînd mai erau cîteva minute pînă la încheierea sorocului, Hercule se înfăţişă la Micene trăgînd după el, de funie, un taur. Un taur mare şi alb, aşa cum se ştie că era celebrul taur al lui Poseidon-.

Dar o fi fost oare, cu adevărat, acesta ? Sau era vreun amărît de tăuraş. luat de la treburile lui din cine ştie caro cireada obişnuită ? Dacă-i aşa, fie ca tăcerea să se aştearnă peste episodul cu pricina.

Iar dacă, dimpotrivă, Hercule îşi adusese aminte că el era, totuşi, acel erou a cărui amintire va trebui să dăinuie, trainică şi luminoasă, ea însăşi simbolul curajului şi, repezindu-se la taurul lui Poseidon, se măsură cu el în luptă dreaptă, în faţa Olimpului

şi a Pă- mîntului, atunci să cerem cu toţii iertare eroului mitologic, pentru că am crezut măcar o clipă în această variantă nelalocul ei
.
Dacă vreau cu tot dinadinsul, pot să-mi imaginez că am fost odată, mai de mult, victima unui naufragiu. Cine mă poate împiedica ? Ea, s-ar putea ca, pe această linie, să fiu chiar încurajat de către cei din jur :
— Vrei să te închipui naufragiat ? Viei să devii un al doilea Robinson sau un al doilea Gulliver în ţara piticilor sau chiar în ţara uriaşilor ? Poftim ! Eşti invitatul nostru.
în sfîrşit, invitat sau nu, cu tot îmi voi imagina că cele de mai jos s-au petrecut aievea.
Valuri uriaşe transformaseră vasul nostru într-o coajă de nucă. (Pînă aici nimic ieşit din comun. Se
ştie că în toate naufragiile do care se ocupă literatura, furtunile transformă vasele, cu consecvenţă, ba chiar cu încăpăţînare, numai şi numai în coji de nucă. Sînt atîtea astfel de coji în descrierile acestea incit uşor putem face un gigantic cozonac cu nuci, capabil să sature generaţii întregi de cititori.)
Minată spre ţărm, fără voia ei, coaja noastră de nucă se lovi de un recif (şi pe ăsta parcă l-am mai întîlnit undeva). După troznitura de rigoare, coaja noastră de nucă, redevenită vas, se sfărîmă în zeci de bucăţi. Am reuşit, în mod cu totul miraculos, să mă agăţ de una din aceste bucăţi şi, împins de valuri, am fost aruncat pe o plajă pustie. După cîteva momente a fost zvîrlit, în acelaşi loc, încă un supravieţuitor. ceea ce, să recunoaştem, a făcut plaja mai puţin pustie. Nu acelaşi lucru se poate spune despre mica insulă pe care nimerisem : primele cercetări cu caracter demografic ne-au arătat că insula era absolut nelocuită şi, după toate probabilităţile, ncrevendi- cată de nimeni (în literatura fantastică şi mai cu seamă în cea umoristică, acest lucru e încă posibil).
Asta ne-a obligat ca, după ce ne-am numărat încă o dată (eram într-adevăr doi) şi după ce am procedat la inventarierea bunurilor ce au mai putut fi recuperate (o puşcă, o brichetă, o toporişca, un briceag, o lădiţă cu biscuiţi cam uzi, un pix şi un jurnal de bord, cu multe pagini albe) am început să ne gîndim cum ne organizăm viaţa în faţa noilor şi neaşteptatelor împrejurări. Vezi bine, nu puteam şti cît va trebui să stăm acolo. Primul lucru caro se cerea făcut era uscarea hainelor. Cîteva vreascuri adunate la repezeală şi bricheta de care am pomenit mai sus ne-au ajutat să ducem la bun sfîrşit acest prim obiectiv.
Pe urmă s-a pus problema hranei. Biscuiţii trebuiau păstraţi ca rezervă (dealtfel erau încă îmbibaţi
de apă) aşa că ne-am îndreptat atenţia spre resursele locale, din fericire promiţătoare : fructe, vînat şi, desigur, peştii care veneau pînă aproape de ţărm. Şi pe urmă, dar nu în ultimul rînd, se cerea să ne gindim la un adăpost. încă nu ştiam ce climă are insula şi, deci, construirea unei colibe era un lucru înţelept. Cu tenacitatea, răbdarea şi priceperea care se trezesc în om în astfel de împrejurări am început să îndeplinim aceste ţeluri, cu adevărat vitale. Ne tăcuserăm şi un fel de program : în primele ore ale dimineţii vînam (desigur, cît era necesar), după aceea adunam materiale pentru coliba care se înjgheba încetul cu încetul ; iar cînd oboseam ne pregăteam masa. în rest, aşa cum e uşor de imaginat, vremea trecea monotonă şi uniformă. Toate astea la un loc, adică şi activitatea şi inactivitatea, ca şi acea nesfîrşită aşteptare a vreunui vapor care, observîndu-ne, să ne ia de acolo, ne-au făcut, treptat-treptat, să ne simţin ca doi Ro- binsoni. Ba, dc la un timp, nu ne mai strigam cu numele noastre reale, numele acelea ce le purtam înainte de naufragiu. Eu îl strigam pe el „Robinson" şi el, pe mine, tot „Robinson". Iar de la o vreme, ca să ne deosebim (azi nu prea înţeleg de ce : doar nu eram decît noi doi pe acolo) am devenit eu „Robin- son I". iar el „Robinson II". Mai tîrziu am renunţat şi la acel „Robinson" (care, oricum, se subînţelegea) şi ne-am transformat, eu în „Unu", el în ..Doi".
Şi viaţa pe insulă continua să se depene la fel de monotonă şi de uniformă precum am caracterizat-o mai sus. E drept că, într-o seară, monotonia a fost întreruptă de o mică întîmplare care, în condiţiile acelea, a căpătat în ochii mei, proporţii de eveniment (dumneavoastră, care n-aţi naufragiat de prea multe ori, nu puteţi să înţelegeţi asta. Dar barem străduiţi-vă). Mă uitam, din curiozitate şi din plictiseală, peste umărul lui Doi, pe cînd acesta işi nota întâmplările zilei respective (continua. în felul acesta, jurnalul de bord) şi am observat cu uimire că notase : ..Azi... (şi, pentru că nu aveam calendar, în locul datei lăsase un rînd de puncte) am pescuit patru peşti". Cu vechea mea predilecţie pentru adevăr, am îndrăznit să remarc :
— Dragă Doiule, cred că aici s-a strecurat o greşeală. Azi n-am pescuit decît doi peşti.
Mi-a aruncat o privire de parcă ar fi vrut să-mi spună : Ce ştii tu ? şi a închis jurnalul. *A* doua seară l-am surprins notînd :
— ,.Azi... vînat un mistreţ".
— Dragă Doiule, am încercat cu din nou să precizez, n-a fost decît o biată veveriţă. Şi aceea complet nefolositoare.
Altă privire, în care, de data asta, se strecurase şi o uşoară undă de superioritate. Asta mi-a semănat în suflet oarecari temeri : nu cumva biata mea zoologie, datînd încă din şcoală, începuse să se clatine ? Şi dacă da, de ce tocmai aici, pe insula asta atit de plină de faună concretă ?
în a treia scară am aşteptat cu sufletul la gură notiţa lui zilnică. N-a întîrziat să şi-o facă :
— ..Azi... vînat doi mistreţi".
Nu, do data asta nu puteau să existe dubii. Dacă informaţiile melc în materia numită Zoologic se pierduseră (deşi nici asta nu credeam), ştiinţa aritmetică (cu deosebire numărătoarea) mergea, încă, strună : în ziua aceea, mistreţul vînat, oricum l-aş fi numărat, de la stingă la dreapta şi de la dreapta la stingă, tot „unu"' ieşea. Şi atunci, deodată, mi-am dat seama că dragul meu Robinson II are o oarecare predilecţie
pentru umflarea realităţii; predilecţie care, la rîndul ci, trebuie să aibă la bază o îndelungată practică, desfăşurată înainte de naufragiu, în cine ştie ce domeniu. Am zîmbit în sinea mea, îngăduitor şi fără grijă : gîndcam că aici, pe această insulă pustie, posibilităţile do a-şi desfăşura această, hai să-i spunem slăbiciune, sini mai mult decît limitate.
Şi viaţa pe insulă continua să se depene la fol de etc, ctc... Pină cînd, într-o zi oarecare, atit de asemănătoare tuturor celorlalte zile, Doiul îmi spuse deodată :
— Ştii, dragă Unule, mă gîndesc că aici, pe insula asta pustie, mai lipseşte ceva.
— Lipsesc multe, am observat eu cu înţeles.
— Da, desigur, a admis el ; dar din aceste „multe", sînt unele lucruri pe care le putem iniţia. La privirea mea întrebătoare, a continuat : ..Ce ai spune, de exemplu, despre o activitate sportivă ?
Idea nu-mi displăcea : – Da. Cred că nu-i rău. Puţină gimnastică în fiecare dimineaţă no-ar feri de anchilozare !
—- A, nu ! preciza ol. Mă gîndeam să mergem mai departe : să iniţiem chiar şi unele concursuri.
Odată trecută ora de uimire (într-o viaţă obişnuită, trepidantă şi tumultuoasă, m-aş fi mirat doar o clipă, dar aici aveam timp berechet), cloci, după ora de uimire, i-am spus că nu prea văd, în condiţiile acelea, nici cum se poate organiza un concurs şi nici cine ar putea să participe.
A.fost rîndul lui să se mire :
— Cum nu vezi cine să participe ? Dar noi ce sîntem ? Cît priveşte disciplinele sportive, ne vom orienta spre cele mai simple.
Şi, pentru. început, a iniţiat o întrecere de alergare. Distanţa ; aproximativ o sută do metri, măsuraţi cu
pasul : o sută de paşi, o sută de metri. Ne-am aliniat la linia startului, zgîriată cu băţul pe pămînt, el a făcut din gură „Poc” şi ne-am întrecut cu îndîrjire. Nu contează cine a fost mai iute de picior. Dacă mă credeţi, am şi uitat. Altceva reţin : seara, în vaşnicul său jurnal a notat :
„Azi... (a pus şi o dată greu de controlat, v-am spus că nu aveam calendar) am inaugurat, sub cele mai bune auspicii, întrecerile sportive ale insulei. în prima zi s-a desfăşurat o probă de alergare. Participarea, în raport cu populaţia insulei, a fost de sută la sută" (dacă socotim că doi eram cu totul, şi am participat amîndoi, asta înseamnă că nici măcar nu exagera).
A doua zi, la iniţiativa lui, am repetat alergarea, (pesemne că succesul din ajun îl stimulase), iar seara l-am văzut scriindu-şi obişnuitul său raport : ,,Azi... la aceeaşi probă s-au înscris PATRU participanţi, adică DOUĂ SUTE LA SUTĂ din populaţia insulei”.
L-am rugat să-mi spună cum vine asta. Mi-a explicat, cu multă răbdare, că, în timp ce alergam, privea la umbrele noastre ce ne precedau credincioase. Asta l-a făcut să i se pară că în cursă eram PATRU : noi doi, plus cele două umbre ale noastre.
în ziua următoare (cursa devenise zilnică) l-am surprins scriind că la probă participaseră OPT sportivi. Iar explicaţia veni fără s-o mai cer :
— Cred că ai simţit şi tu, dragă Unule, că naufragiul şi toate urmările lui au accentuat fenomenul de dedublare a personalităţii. Acum simţim mult mai clar ca înainte că fiecare din noi sînt doi: unul care e dispus să lupte cu asprimea vieţii de Robinson, altul care e gata să renunţe ; unul care aşteaptă plin de speranţă salvarea, altul care e cuprins de d^scura-

jare... şi aşa mai departe. într-un cuvînt, e vorba de acel Altor Ego, de care cred că ai auzit, nu ? Ei, bine, numărîndu-ne pe noi doi, adăugind umbrele noastre, aşa cum am iacul şi ieri şi înmulţind totul cu doi. datorită acelui Al ler Ego, nu reiese că azi am fost opt ?

Explicaţia mi s-a părut cam complicată şi cam filozofică (aşa cum probabil vi se pare şi dumneavoastră) dar m-am străduit s-o asimilez, căci cc altă treabă aveam ? Iar el continua, sub motive şi justificări mai mult sau mai puţin alambicate, să-şi facă micile sale rapoarte asupra activităţii sportive de pe insulă (din ce în ce mai bogată şi, de ce să n-o recunoaştem, din ce în ce mai merituoasă). Jocul cifrelor începuse să devină aproape palpitant. De fiecare dată încercam să pronostichcz la ciţi participanţi vom ajunge în ziua următoare.

Cînd s-a ajuns la un număr de 25 de elemente cuprinse în mica noastră mişcare sportivă (nu vreau să mai arăt cititorului cum şi în ce fel se ajunsese la acest număr, pentru a nu-i îngreuna lectura) năstruşnicele rapoarte ale bunului meu Robinson II, cunos- cură o bruscă stagnare. Acum, cînd privesc în urmă la acele ciudate concursuri, sînt ispitit să cred că nu mai găsea motive cît de cît logice ca să lărgească lotul participanţilor. Mă şi gîndeam, cu oarecare regret, că activitatea sportivă din insulă va înceta, lipsin- du-mă, astfel, nu numai de atractivele concursuri zilnice, dar şi de singura lectură interesantă ce o aveam pe atunci la dispoziţie. Se pare că şi bravul şi inventivul meu Doi încerca aceleaşi regrete. Firesc : lipsa oricărui material sportiv (mingi de fotbal, rachete de tenis, fileu pentru volei, mănuşi de box, patine, piese de şah şi altele) omora din faşă orice pornire spre alte discipline. Aşi ! 11 minimalizasem. Nu era el omul
care să se dea bătut cu una, cu două. într-o dimineaţă se trezi foarte bine dispus :

— Ştii, m-am gîndit că c bine să ne adaptăm la condiţiile existente.

— Credeam că am şi început să facem asta.

— Nu întru totul. De astăzi vom transforma activitatea noastră practică, intr-unu sportivă.

— Cum vino asta ?

— Simplu : cînd vom folosi puşca pentru a vina ceva, vom echivala asta cu proba de tir. Cînd, în acelaşi scop, vom folosi arcul (am omis să vă spun că, între timp, ne confecţionaserăm una din aceste străvechi arme), vom considera asta tirul cu arcul. Căţăra: ea în copaci, după fructe, o vom numi gimnastică la inele, la paralele inegale sau la ce vrei tu. Pescuitul se va numi ..pescuit sportiv", transportarea butucilor pentru foc va deveni „haltere" şi aşa mai departe. Nu crezi că e o idee ?

Nu aşteptă părerea mea (care, cinstit vorbind, nu puica să fie decât pozitivă) şi trecu la treabă. Din ziua aceea, participarea la probe (numerică, desigur) cu- noscu un avînt şi o înflorire de-a dreptul impresionante. Mecanismul era cum nu se poate mai simplu. Era de ajuns ca unul din noi să facă o remarcă de genul : „Azi ai adus butuci, cit ar fi adus doi" sau : „Azi tc-ai căţărat după fructe, cît patru", pentru ca în jurnalul său zilnic, lotul de pînă atunci să fie înmulţit cu doi sau cu patru. în curînd, o simplă adunare ne arătă că numărul celor care practicau sportul pe acea insulă se ridicase la 126. Ei, bine, da ! UNA SUTA DOUAZECI ŞI ŞASE.

Se născură, în mod firesc, diverse probleme. Mai întîi, acest număr destul de ridicat pentru o insulă pustie, cerea o anumită organizare. Robinson II îşi
dovedi talentul şi în această direcţie. Ne împărţi pe federaţii de specialitate. (Faptul că amîndoi făceam parte din toate nu-l consideram un păcat : în definitiv s-au mai văzut şi alţi polisportivi). După aceea a convocat o şedinţă a federaţiilor reunite. S-a făcut apelul. Prezenţa, aşa cum bănuiţi, a fost de sută la sută. După care, la punctul unu – „Propuneri*’’, am cerut cuvîntul şi am arătat că e bine ca fiecare membru al federaţiilor să depună şi o cotizaţie. Desigur, în natură : cîte un fruct pe lună. Sau cîte un biscuit (între timp aceştia se uscaseră).

Propunerea a fost pusă în discuţie. Am cerut tot eu cuvîntul şi am arătat că nu sînt de acord cu antevorbitorul meu.

— Această cotizaţie, am argumentat cu convingere, nu o vom putea depune, în mod concret, decît noi : Robinson I şi Robinson II. Ceilalţi 124, avînd în vedere existenţa lor doar scriptică, nu vor putea aduce nimic şi nici n-avem cum să le pretindem. Dar nici să cotizăm noi pentru ei nu sînt de acord, căci n-ar fi echitabil.

Discuţia luase, după cum observaţi, o întorsătură cam delicată, aşa că problema căzu de la sine şi şedinţa se încheie într-o atmosferă destul de încărcată. Aceasta însă nu ne împiedică să ne ducem mai departe activitatea noastră sportivă. Şi poate că ca ar fi cunoscut o amploare crescîndă şi ar fi cuprins un număr tot mai mare de participanţi, dacă nu s-ar fi oprit dintr-o cauză extrem de prozaică dar decisivă, ca toate cauzele prozaice : vînatul cpuizîndu-se şi pomii fructiferi sărăcind, foamea ne opri mai întîi de la orice efort, apoi de la orice mişcare.

Şi nu ştiu cum s-ar fi terminat cu noi, dacă mate- loţii unui vas navigînd pe acolo, nu ne-ar fi observa
tdin întîmplare. Ne-au găsit pe trei sferturi leşinaţi. Lingă noi au zărit jurnalul lui Robinson II, din care reieşea existenţa, pe insulă, a încă 124 de suflete. Bravii marinari au căutat peste tot. Au răscolit insula dar n-au mai găsit pe nimeni. Şi atunci, bănuind, bieţii de ci, un groaznic sfîrşit, bunii .şi sufletiştii marinari s-au descoperit şi au păstrat un lung moment de reculegere în memoria celor 124 (una sută douăzeci şi patru) de dispăruţi. După care, pe mine .şi pe amicul meu, ne-au dus pe vas, unde ne-au dat primele îngrijiri.

Şi în timp ce insula se pierdea în zare, Robinson II privea cu nostalgie spre acea martoră mută a vremelnicei dar bogatei sale activităţi organizatorico- sportive..

.

Jucătorul de rezervă

Aţi observat şi dumneavoastră : prieteniile se leagă şi după criterii profesionale. Asta e valabil în orice domeniu : medicii sînt prieteni cu alti medici, inginerii la fel, actorii, şoferii, contabilii, ospătarii, de asemenea. Se spune că şi umoriştii, tot lovindu-se unii de alţii, termină prin a fi prieteni între ei (asta însă r.u e s;gur : pe acest tărîm sc mai fac încă cercetări).

Confirmînd amintitul principiu, de cînd am pă- £runs în lumea sportului, am început, să cunosc sportivi. Să-i cunosc, adică personal. Printre aceştia, un jucător de fotbal. Ştiam că c în lotul echipei Cutare, dar încă nu-l văzusem jucînd. Iată de ce m-am bucurat cînd, întîlnindu-mă cu el, mi-a spus :

— Vino să mă vezi duminică. Nu întîrzia. Vezi că meciul începe la ora 16. Vino jos, la marginea terenului. Mai stăm de vorbă.

Numai că, din cauze obiective, n-am reuşit să ajung la stadion măcar cu o oră mai devreme, ca să avem timp, aşa cum spunea, să mai stăm de v< rbă. De fapt am ajuns cu cîteva minute după începerea partidei. L-am căutat din priviri, pe tot terenul şi deodată m-am auzit strigat de la doi-trei paşi de mine. Amicul era acolo, pe banca rezervelor. Mi-a făcut loc lingă el.

— Ce-i cu tine aici ? l-am întrebat.

— Sînt rezervă.

— Aha. Intri, pesemne, mai tîrziu.

— Trag nădejde că da.

Si oftă ciudat, un oftat care în mod normal, ar fi trebuit să-mi dea de gîndit. Numai că pe mine mă furase jocul. Vioi şi interesant. Păcat doar că soarele ardea prea tare. Mi-am arătat nemulţumirea. în acest sens !

De ce nu mi-am adus cu o pălărie ? Sau o şapcă. Sau barem un ziar din caro să-mi fac un coif.

— Se rezolvă, spuse calm prietenul, şi, «dintr-o mică valiză de lingă el, scoase o pălărie, o şapcă, două-trei coifuri şi un cczcroc prins de un elastic. Sc dovedea mai asertat ca unele raioane de specialitate :

— Ia-o pe care 5li place.

Am ales cozorocul. Era practic, nostim şi, c ricum,' mai sportiv. Pe la jumătatea reprizei a înceta t să plouă. Vremea e capricioasă iar cu nu aveam mei fiş, nici umbrelă.

— Nu-ţi face probleme, mă 11: işti amicul şi,’ printr-un simplu şi ingenios mecanism, făcu să apară deasupra băncii o mică copertină impermeabilă, l-am lăudat imediat inovaţia, după care mă încerca un vag
dîrdîit : vezi bine, se şi răcorise. Cu un ge. t rare însemna „stai liniştit”, amicul scoase din ncv-a/ valiză, un pulover şi o păturică. Pe aceasta din urmă mi-o puse pe genunchi. La pauză, văzînd cum unii mîncau, i-am spus :

— Scuză-mă un moment. Mă duc să iau şi eu de la tonetă un cirnăcior. Sau poate un şniţel.

— Vai de mine ! păru să se supere amicul. De ce să cheltuieşti ? Stai că te servesc eu cu ceva.

Şi, nu ştiu de unde, făcu să apară un mic aragaz de voiaj. Sparse nişte ouă, încropi o omletă. încălzi la repezeală o supă sintetică şi rumeni o friptură. Se poate spune că realiza un meniu mai mult decit onorabil, la sfîrşitul căruia pretenţiile mele începură să crească (ştiţi doar că aşa sînt unii).

— îmi pare rău că n-avem şi o cafea.
Păru atins în amorul lui propriu de bun gospodar :
— De unde-ştii că nu avem ?
Şi, pe acelaşi mini-aragaz, prepară o cafea cu un ridicat coeficient calitativ.
— Dar ce chivernisit eşti ! Parcă ai locui aici.
— Nu eşti departe de adevăr, spuse el, calm, în timp ce-şi scotea papucii de casă pe care-i purtase în timpul pauzei, ca să-şi încalţe din nou ghetele de fotbal. Se poate spune că, intr-adevăr, aici locuiesc.
Şi preciza, cu un gest :
— Aici, pe banca rezervelor.
— De ce ? am întrebat, de data asta serios. Presim- ţeam că sînt martorul trecător şi involuntar al unei mici drame. Mă gîndcam că poate i s-a avariat casa. Sau o fi divorţat şi încă n-are unde să stea.
îmi ghici gîndul : – A, nu. Pur şi simplu, de zece ani, două luni, o săptămînă şi trei zile sînt jucător de rezervă. De zece ani, două luni, o săptămînă şi trei zile aştept să fiu introdus în echipă. Aştept să joc
măcar un minut. Vezi bine, nu puteam să stau atîta timp aici, fără să-mi creez un cit de mic confort, nu?
Şi, spunînd aceasta, puse la uscat nişte rufe, pe un soi de grilaj în faţa băncii, încălzit printr-un sistem electric pe bază de baterii.
— Foarte ingenios, remarcai cu ; dar nu e mai simplu să faci asta la cabine ?
Mă privi ca pe un ageamiu :
— Nu-ţi dai seama ce imprudent ar fi ? Dacă TOCMAI CÎND SÎNT LA CABINE, antrenorul vrea să mă bage în echipă ? N-ai grijă : pîndind momentul ăsta, mă abţin de la multe lucruri. Deşi, după cum vezi, mi-am aranjat pe banca asta o viaţă destul de tihnită.
Şi, ca o confirmare, spălă ceştile din care băusem cafeaua, la un mic robinet portativ.
între timp meciul se terminase. Ne-am strîns mîinile şi, înainte de a pleca, îmi spuse cu căldură :
— Mai vino pe aici cînd avem meci. Poate că, cine ştie', într-o zi mă vezi jucînd.
I-am surprins în priviri o licărire aidoma cu a marilor navigatori şi exploratori care, în ciuda greutăţilor, a timpului şi a distanţelor, nu-şi pierd speranţa de a cuceri tărîmurile visate.
Mi-am amintit de el cam după un an de zile.
M-am dus la stadionul cu pricina şi m-am apropiat de banca rezervelor. Din spate mi s-a părut că este el. Acolo era însă altul. Un tînăr.
— Bună ziua. îl caut pe amicul meu, jucătorul de rezervă.
— A, da, făcu tînărul. Nu mai e. Acum două săp- tămîni s-a retras din activitatea competiţională. N-aţi citit în ziare ? I s-a făcut o retragere festivă
.I-am mulţumit şi am dat să plec. Mă chinuia, însă, o întrebare :
— Dai'... spune-mi te rog... a apucat să joace înainte de...
— A, nu. Nici un minut.
— Aha... şi... dumneata, probabil, eşti...
— Exact. Sint noul jucător de rezervă.
Şi tînărul, fără să-mi mai dea nici o atenţie, îşi îndreptă privirile spre meciul care începuse. Era în ochii lui aceeaşi licărire de speranţă pe care o aflasem atunci la vechiul meu amic. Deşi, vă daţi seama şi dumneavoastră, nu se compara : orice s-ar întîmpla, pentru tînărul acesta aşteparea va fi infinit mai uşoară şi mai comodă : amicul meu îi lăsase acolo, anexate la banca rezervelor, toate instalaţiile construite de el timp de unsprezece ani.
Ehei ! Ce ştiu tinerii de azi ce este pionieratul ?
Ah, supărător de mult poate să semene cîte odată sportul cu viaţa..
.
Mi-au spus cîţiva ţipi, competenti în materie, că adevăratul turism este acela în care excursionistul îsi ia cu el cît mai puţine obiecte de uz casnic.
— în drumeţie, spun ei, bizuiţi-vă doar pe ce vă pune la îndemînă Mama Natură, combinate cu Improvizaţia. Căci altfel nu veţi face decît să mutaţi viaţa obişnuită, de zi cu zi, în alt decor.
Personal i-am ascultat, am experimentat sistemul, aşa că, admiţînd că vreţi să-l experimentati şi dvs., luaţi cele ce urmează drept sfaturi, dar luaţi-le şi ca un fel de program după care se va desfăşura ziua dvs. de turism :
în ziua respectivă dispensaţi-vă de ceasul cu sonerie şi încercaţi să vă treziţi după cîntatul celui mai apropiat cocoş (trebuie să fie unul prin vecini). Reţineţi : cocoşul trebuie să fie absolut natural. Orice
imitaţie, fie chiar făcută cu talent, aduce după sine gîndul, deloc plăcut, că v-aţi furat singur căciula. Şi n-are rost : în încercarea de a aplica marea artă a improvizaţiei trebuie să păşiţi cu dreptul.
Făcîndu-vă bagajele, eliminati cu intransigentă farfuriile, paharele, furculiţele, şerveţelele, aragazul de voiaj, tirbuşonul şi toate celelalte care, e drept, v-ar face excursia mai comodă, dar care ar văduvi-o do adevăratul parfum al turismului. Pot li exceptate : briceagul, termosul şi spirticra, acestea avînd, prin însăşi natura lor, un caracter turistic. Se pare, dealtfel, că pentru asta au şi fost create.
Ca să vă feriţi de ispita de a renunţa, la un moment dat, la viaţa lipsită de comoditate (căci, v-o spun din capul locului, vă veţi lovi do greutăţi şi veţi trece prin unele momente de descurajare) alegeţi locul de popas cît mai departe de orice formă a turismului modern, iar în momentele de cumpănă, să vă spuneţi în gînd :
— Hotel ?! E ca şi cum aş fi stat acasă.
— Motel ? ! Nu-i tot ca un hotel ?
— Camping ? ! Păi de la cort la improvizaţie nu-i decît un pas. Şi atunci de ce să nu-l fac ?
Şi, iată, în felul acesta se va naşte, în mod firesc, prima problemă în care intervine arta improvizaţiei : adăpostul pentru noapte. îl vom improviza sub forma unei colibe. O colibă de ramuri şi de frunziş. înainte de a porni la treabă e.bine să ne amintim de Robinson Crusce şi do al ţi naufragia ţi celebri. Asta ne va fi ca un imbold.
Apoi no vom deplasa, însoţiţi de ceilalţi membri ;ai grupului, spre copacii care, pentru orice eventual i-
tate, e bine să existe prin împrejurimi. La înapoiere vom face la repezeală inventarul materialului strîns : 20 ele ramuri golaşe, dintre care patru mai solide pentru colţurile colibei, 16 mai subţiri, pentru pereţi şi acoperiş. 26 de ramuri cu frunze, care vor întregi construcţiei şi unul sau două buchete de flori de cîinp, pentru înfrumuseţarea colibei (îmbinarea utilului cu plăcutul îl poate urmări pe om. chiar şi în plin turism).
La inventarul de mai sus n-ar fi exclus să putem adăuga patru sau cinci jurituri de tot felul (strîngerea acelor ramuri nu este lipsită de mici riscuri). Oricum, în bilanţul general, elementul pozitiv e dominant (cam 75 virgulă 3 la sută, faţă de 24 virgulă 7 la sută, negativ).
Vă previn că, în timp ce batem ţăruşii (cu un ciocan improvizat dintr-un lemn mai gros sau, pur şi simplu, dintr-un pantof) partea negativă s-ar mai putea îmbogăţi cu una sau două vînătăi suferite de ..cel care ţine ţăruşul^. În cazul acesta proporţia suferă o uşoară modificare : 68 virgulă 4 la sută, faţă de 31 virgulă 6 la sută. Deci tot pozitivă rămîne.
Oricum, c bine ca, pentru moralul nostru şi al celorlalţi, să trecem sub tăcere micile neajunsuri. (În acest sens grupul nostru a dovedit lipsă de omogenitate : la contactul cu o urzică, puştiul a urlat ca din gură de şarpe, popularizînd astfel acest mic accident, într-un mod cu totul lipsit de tact).
în aceste cazuri se poate aplica celui care are abateri, cîtc o palmă sau chiar două, improvizîndu-se astfel o nouă formă de educare, mai aproape de Natură.
Să revenim însă la problemele esenţiale.
După terminarea adăpostului şi, desigur, stimulaţi de acest prim succes, ne vom grăbi să improvizăm dineul la iarbă verde.
Pentru că mîncarea apare din pachete şi pacheţele (nu putem merge, de prima dată, atit de departe, înelt să lăsăm problema gustărilor pe seama Naturii) ne vom îndrepta toată atenţia spre cafea.

Spirtiera e cu noi. Ce ne mai trebuie ? Apa. Ca să facem rost de acest component de bază al cafelei, membrii grupului se vor împrăştia în cele patru puncte cardinale, pe o rază de cinci sute de metri, în căutarea unui rece, limpede şi sprinten pîrîu, pe care s-ar putea să nu-l găsim. Şi atunci e bună şi cişmeaua de la punctul sanitar al campingului de care ne-am ferit pînă acum cu atîta străşnicie. E un mic compromis pe care îl vom trece sub tăcere faţă de noi înşine.

Cafeaua, odată făcută, ridică problema paharelor. Le vom improviza din nişte frunze late, cum ar fi cele de nufăr pe care, dacă nu le găsim, turnăm cafeaua în termos şi alegem : ori trecem termosul de la unul la altul, ca un fel de pipă a păcii, ori păstrăm cafeaua ca s-o bem acasă. Avantajul acestei variante este că ne vom aminti a doua zi de farmecul acestor clipe turistice.

Pînă una-alta întindem pe jos pătura care, în mijloc, ţine loc de masă, iar pe margini ţine loc de scaune.

. Asezîndu-ne pe aceste margini, s-ar putea • să nimerim pe o tulpină mai ascuţită, ascunsă cu şiretenie sub pătură. Să privim partea frumoasă a acestui accident : în definitiv n-am făcut decît să luăm con-
tact nemijlocit cu vegetaţia pentru care, la urma- urmei, ne aflăm acolo.

Urmează, în timpul mesei, o serie de improvizaţii cu un pronunţat caracter distractiv : hîrtiile devin, farfurii, micile rămurele devin scobitori, iar degetele devin tacîmuri. Asta ii poate face pe puşti să dea un nou urlet :

— Aaaauuu ! ! ! M-am muşcat singur de furculiţă !

Concomitent, trebuie să gonim muştele, să gonim albinele, să gonim furnicile şi, dacă e cazul, să gonim unele patrupede caro s-rr apropia do colibă. Sînt situaţii cînd reprezentanţi ai faunei locale, de obicei rumegătoare, improvizează, la riadul lor, o masă bogată în vitamine, din frunzişul pereţilor proaspetei noastre construcţii. Le putem goni cu strigăte de >.-ᶜ??>„> însoţite de gesturi ameninţătoare, pe care le vom repeta de cîleva ori (după sau în timpul mesei, puţină mişcare nu strică).

înainte de culcare trebuie să no spălăm, cît dc cît. Ştiind că pîrîul nu există, nu-l mai căutăm. E un punct câştigat. Vom improviza duşul din cişmeaua cea mai apropiată (o al doilea compromis).

Apoi vom încerca să pătrundem pe rînd, în colibă. Ca să nu ne-o dărîmăm, periclitîndu-ne în felul acesta opera, no vom culca toţi, pe aceeaşi parte. De întors pe partea cealaltă, ne vom întoarce toţi odată. Pentru aceasta, cineva trebuie să stea treaz (în aceste condiţii, nu o imposibil să stăm toţi la fel de treji) ca să comando : întoarce...rea !

No vom mulţumi să ne odihnim în felul ăsta, pînă la miezul nopţii, atunci cînd ziua calendaristică s-
aîncheiat. împăcaţi cu noi înşine, vom parări ccliba şi-l vom ruga pe responsabilul motelului sau al campingului să ne dea şi nouă o cameiă sau barem un cort (e al treilea şi ultimul compromis).

A doua zi ne întoarcem acasă obosiţi şi somnoroşi dar, în general, satisfăcuti : primul exerciţiu de aplicare a artei improvizaţiei a reuşite

Proporţia reuşitei contează, desigur, mv.lt mai puţin, pentru că nu trebuie să facem, în Ic gat mă eu asta, o dare do seamă.

li – A intrat o glumă pc fereastr

ăScurtă întîlnire

Mi-c teamă că, vorbind cu altă ocazie, despre bine- facei ile turismului, am trecut prea uşor peste una din cele mai interesante : buna deprindere de a circula încolo şi încoace îţi oferă, aproape fără să vrei, prilejul de a cunoaşte tot felul de indivizi, vremelnici tovarăşi de călătorie, de la care poţi auzi felurite povestiri şi întîmplări, meritînd foarte adesea toată atenţia noastră.

Ele, aceste povestiri, aceste pasagere confesiuni, izvorăsc aproape de la sine, din acea binecuvîntată însuşire dintotdeauna a călătorului de a schimba cu ceilalţi o vorbă-două, pentru ca „să pară drumul mai scurt" (după calcule minuţioase, s-a stabilit că, avînd n/.,locul să dai, în compartiment, peste nişte interlocutori plăcuţi, drumul se scurtează, în medie, cu 65—70 ia sută ; ceea ce i-a făcut pe unii, care mergeau de la Bucureşti la Braşov, să coboare la Ploieşti. Concluzia : e bine să fim atenţi).

Iată, de pildă, călătoream odată de la A. la C. (aţi remarcat, desigur, că uneori, mai ales în romanele poliţiste şi în problemele de matematică, localităţile renunţă la denumirile lor, ascunzîndu-se sub nişte foarte discrete iniţiale).

Călătoream deci, cu trenul, de la A. la C.

Pe la jumătatea distanţei (deci, la B) intră în compartiment un bătrîn. poate nu chiar atît de bătrîn, cu o barbă argintie, poate nu chiar atît de argintie şi, în general vorbind, părînd să coboare dintr-o poveste. în sfîrşit, poate nu chiar dintr-o poveste, clar consider că nu-i făceam nici un rău, imaginîndu-mi-l aşa. Şi, dealtfel, excursionistul înţelept trebuie să fie gata să idealizeze tot ce întîlneşte în drum.

N-au trecut nici două staţii şi bătrînul mi-a şi pus obişnuitele întrebări : de unde vin, încotro merg, ele ce merg tocmai acolo, cu ce mă îndeletnicesc şi aşa mai departe.

Cred că am dat răspunsuri din acelea care-i apropie pe oameni pentru că. la rîndul lui, fără să se lase rugat, mi-a furnizat datele lui personale. Astfel am aflat că e pădurar.

Oh. pădurar ! Iată un lucru pentru care i-am mulţumit în gînd : ce alt personaj s-ar fi potrivit mai bine în clipa aceea, în care stai ca mea de spirit era a turistului avid de natură şi de toate clementele ei.

Am simţit că e de. datoria mea să mă arăt încântat.

Mi-a spus atunci, cu un glas domol, domol ca şi toată înfăţişarea lui, că n-c să cred, dar în vechea şi romantica lui îndeletnicire are şi oarecari necazuri.

Auzind una ca asta m-am arătat, în mod absolut spontan, extrem de uimit.

A zîmbit (şi zâmbetul îi era domol : zîmbet de pădurar) după care a intrat în amănunte :

— Ce ştii matale, fiule ? Uite, de pildă, pădurea e plină de ramuri căzute şi de frunze uscate şi eu stau şi mă tot întreb pe care dintre vieţuitoarele pădurii să o pun la treabă. Vreau să zic, care dintre ele să mă ajute la strînsul tuturor acestor uscăciuni.

Şi a adăugat ca pentru sine, privind fără prea mare interes, peisajul ce defila prin faţa ferestrei :

— Mi-ar trebui unul aşa, mai voinic.

M-am pătruns imediat de importanţa problemei, am trecut în revistă (în gînd, desigur) principalele vieţuitoare ale pădurii, şi am încercat să-i sugerez că, poate, cel mai nimerit ar fi ursul :

— Mai bine ca el nu le poate strînge nimeni. Cînd şi-o încorda el labele lui acelea clin faţă, ehe, într-o clipă toată pădurea ar fi lună, nu alta.

Pădurarul dădu gînditor clin cap şi zîmbi clin nou pe sub mustaţa lui argintie, de om trecut prin multe :

— Da, fiule, aşa am gîndit şi eu. Numai că, vezi matale, ce mă fac că nimeresc la el tocmai cînd hibernează ?

— Cum o să hiberneze, moşule ? E primăvară. Urşii hibernează numai iarna.

Tăcu o clipă. Părea să-l frămînte un gînd ascuns :

— Şi dacă ăstuia îi place să doarmă mai tîrziu ?

— Nu-i nimic ! am hotărit eu, intransigent. îl tre- zcMi şi-l trimiţi la lucru.

Mă privi de parcă atunci mă văzuse prima dată :

— Ce face ? Crezi că se sperie el de mine ? Ăstuia nu-i e frică nici de albine. Cînd îl prind ele cîteodată la miere, degeaba îl înţeapă. Nimic nu simte. Are pe el o blană că nici acul nu trece. Ce mai încolo-în- coace ? Ursul e prea voinic. Cum să-ţi explic, fiule ? Nici aşa să n-o luăm.

Şi îşi îndreptă din nou privirile spre peisajul de afară :

— Mai bine caut pe altul. Tot unul zdravăn, de bună scamă.

— Tot zdravăn ? Păi atunci... ştiu şi eu ? Poate lupul.

— Lupul ?

Cintări în gînd şi sugestia asta. Părea extrem de precaut.

— Şi dacă se zburleşte ?

— Cine ?

— Lupul.

— Ei şi ?

— Cum ei şi, fiule ? Păi ăsta cînd se supără, începe să urle de aude şi Pămîntul şi Cerul. Şi cu lupul mai e ceva.

— Ce mai e ?

Se aplecă spre mine şi-mi spuse cu jumătate de

— Se tot laudă că un stră-stră-străbunic de-al lui a fost CINEVA. A fost un anume Colţ Alb.
Am încercat să-l lămuresc :
— Stai, moşule, dar asta nu e decît o simplă povestire.
Omul părea greu de clintit din convingerile lui :
— Povestire ? Mă rog. O fi. Dar dacă a citit-o şi lupul, crezi că mai stă el acum să cureţe pădurea ? Iii spun eu, fiule : mai bine ne gîndim la altul. Tot voinic, dar altul.
Am încercat înlr-o doară :
— Mistreţul ar fi bun ?
Omul nu se grăbea. Cin lari un timp şi propunerea asta şi o respinse cu acelaşi glas molcom :
— N-ar fi bun, fiule.
— Nici ăsta ? !
— Nici. Dacă-l pun la treabă, poate să aibâ toată viaţa un colţ împotriva mea.
— Ei şi ? Dar ăsta ce mai are ?
— Are un văr de-al doilea, la Centrala Asociaţiei Vînătorilor.
Am zîmbit, ca să-l liniştesc :
:— O fi împăiat vărul ăstei de-al doilea.
— împăiat. împăiat, dar e el la Centrală ? Cine ştie ce aranjează cu vreun vînător. Că prea mare încredere în el nu am. Vorba aceea : mistreţ-mistreţ, dar tot porc e. Pricepi, nu ? Uite, do aceea stau şi mă tot întreb cine să mă ajute la curăţirea pădurii.
Am rămas şi eu pe gînduri. Problema, cum e lesne de înţeles, începuse să mă pasioneze. Am dat deci o raită prin cunoştinţele mele zoologice şi am strigat :
— Vulpea ! Vulpea e cea mai bună. E şi îndemîna- tecă, e şi descurcăreaţă, nu-i nici prea puternică...
Bătrînul, însă, părea să deţină despre fiecare, date complete :
— Aşa crezi matale. Nu ştii ce se grozăveşte şi ea.
— Pe ce motiv ?
— Cică ar avea o mătuşă, vulpe argintie.
De data asta m-am aplecat eu spre el :
— Moşule, să ştii că printre vulpile astea argintii, există şi imitaţii.
— O fi, spuse el cu înţelepciune ; dar pînă să-i controlezi originea, tot argintie rămîne. Şi cine ştie la gîtul cui a stat.
— Bine. Dar cerbul ? Cerbul are putere, e calm, e modest, are coarne...
— Tocmai asta e, fiule. De cînd cu coarnele, e tare nervos. în zadar îi spun eu că în muncă poate găsi uitarea.
N-am renunţat :
— Dar capra neagră ?
— Capra neagră ? Aşi ! Asta, do cînd se ştie ocrotită ca monument al naturii, dacă-i spui ceva, îţi rîde în nas.
— Ariciul ! (ieşeau vieţuitoarele pădurii din gura mea ca din jobenul unui scamator). Ariciul, moşule ! E rezistent, e tenace, e răbdător..
.Şi am adăugat cu înţeles :
— E şi destul de mic..
— Aşi ! Le are şi ăsta pe ale lui. Poale merg odată prin pădure, ostenesc, vreau să mă aşed pe ceva ca să-mi trag sufletul, poţi să ştii dacă nu nimeresc chiar pe el ?
începusem să-mi pierd răbdarea. Cil despre documentarea mea zoologică, o simţeam epuizîndu-sc. Eram gata să mă dau bătut :
— Atunci cine să cureţe pădurea, omule ?
Pădurarul se ridică fără grabă dc pc banchetă. Ne apropiam de staţia la care trebuia să coboare. Strîn- gîndu-şi bocceaua, spuse mai mult ca pentru sine :
— M-am gîndit că cel mai potrivit ar fi iepurele.
— Iepurele ? ! Cum iepurele ? Matale vroiai unul voinic. Iepurele e cel mai slab.
în privirea pădurarului se aprinse o lumină jucăuşă, contrastind ciudat cu toată fiinţa lui domoală :
— Păi de ce e slab, fiule ? Să-ţi spun eu de ce. Pentru că stă. Munca întăreşte. Da, da. ăsta-i cel mai bun. De mîine... dar de ce- de mîinc ? Chiar dc azi îl pun la treabă.
Şi coborî.
Prin fereastra compartimentului am văzut depar- tîndu-se silueta lui venită parcă dintr-o poveste.
Sau poate nu chiar dintr-o poveste..
.Un cm c «secase
Păţania ele mai jos constituie povestirea preferată a amicului meu Mandache. întotdeauna are succes cu ea. Normal : o zice cu haz şi este şi strict autentică.
Voi încerca s-o redau, aşa cum o spune Mandache însuşi :
— Autocarul care ne purta pe traseul prevăzut de itinerarul excursiei, începe ol de cîtc ori i-o cere auditoriul. trecea, la un moment dat, de-a lungul unei vii. Ciorchinele erau coapte-coapte, numai bune de cules. Priveam cu toţii, prin ferestre, aracii doldora de boabele strălucind în soare ca nişte mari perle galbene sau nogre-vinoţii.
Totul părea o nesfîrşită pictură de-a lungul căreia drumul şerpuia, părînd el însuşi un imens coridor pe care să tot mergi şi de pe care să tot admira această capodoperă meşterită de Natură în strînsă colaborare cu mina Omului.
Şi, cum se întîmplă, cam pe unde era ceva ce semăna cu o poartă prin care se intra în această mirifică lume a Frumuseţii şi a Belşugului, autocarul s-a oprit, iar ghidul a anunţat un popas ele douăzeci de minute, pentru una, pentru alta, dar mai cu scamă pentru farmecul locului...
Cîtiva ne-am apropiat de marginea viei ; nu ne săturam sorbind din ochi strugurii care, de aproape, ne fascinau şi mai şi.
într-un colţ ferit de soare, stătea tolănit imul ce părea a fi de prin partea locului, dacă nu chiar un soi de paznic al viei. Omul îmbuca nu ştiu ce şi urmărea în tăcere privirile noastre ce se agăţaseră cu admiraţie de ciorchinele grele. într-un tîrziu, neîntrebat de nimeni, spuse cu un glas lipsit de inflexiuni şi de intenţii, care insă, nouă ni se păru glasul demonic al Ispitei :
— Şi ce dulci sînt ! Miere, nu alta.
Peste cuvintele lui se aşternu un moment de linişte, ca un văl albastru şi transparent, aşternut peste toate tentaţiile omenirii adunate la un loc.
După care cineva din grup, cred că o femeie, spuse visătoare :
— Barem un bob de-aş gusta. Hm. Dar nu se poate.
Şi insistă, pîndmd cu oarecare emoţie, răspunsul : – Nu se poate, nu-i aşa ?
Omul tăcu o clipă, apoi exclamă : eh !... Ceea ce, la drept vorbind, putea să însemne orice.
Persoana vru să fie sigură :
— Adică... aş putea să... ?...
Omul iar făcu : eh ! Dar de data asta completă cu acelaşi glas egal : – Dacă vă e poftă... un ciorchine, colo, nu contează.
Femeia mulţumi, spuse ceva ce însemna că dînsul **e** un om cumsecade şi, timidă, lucind un pas spre aracul cel mai apropiat, rupse un ciorchine, selecţionat cu grijă, dintre cele mai arătoase.
Altul, tot clin grup, o imită şi păşind în vie, rupse .şi el, cu aceeaşi timiditate, un alt ciorchine. După «care cei patru-cinci cîţi eram acolo. îi imitarăm pe iprimii doi. Ce e drept, cu mai puţină timiditate.
Dintre ceilalţi excursionişti care se odihneau la umbra autocarului, aşteptînd să treacă cele douăzeci de minute de popas, cîţiva observară mişcarea. Veniră şi ei. Unul, mai îndrăzneţ şi mai pregătit, scoase din buzunar o pungă de plastic pe caro, în doi timpi, o umplu cu strugurii culeşi de pe doi araci.
Asta ni s-a părut cam prea mult şi ne-am oprit toţi, ca la un semn, oarecum înspăimîntaţi de cum avea să reacţioneze omul tolănit la umbră. Un gînd nemărturisit trecu instantaneu prin mintea fiecăruia :
— Nu cumva întrecusem măsura ? Nu cumva exageram ? Nu cumva abuzasem de cumsecădenia omului ?
Dar el spuse din nou : eh ! Şi acel „eh" avu, de data asta, efectul unui zăgaz care se ridică, eliberind apele înspumate ale unui rîu impetuos. începu o mişcare febrilă : tot autocarul veni în vie, cu sacoşe, cu pungi de plastic şi do hîrtie, cu genţi,

sacoşe, poşete, rucsacuri, plase, în fine cu tot ce putea fi golit de conţinutul de pînă atunci şi umplut cu ciorchinele grele şi strălucitoare. Cineva veni cu un mic geamantan, iar altul, mai nepregătit dar nu mai puţin ingenios (ci dimpotrivă) veni cu un vintiac. Legat şi încheiat într-un anumit fel (nevoia te învaţă) vintiacul deveni un fel de săculeţ destul de încăpător. Cîţiva folosiră metoda şi, mergînd pînă la sacrificiu, îşi scoaseră cămăşile şi bluzele. Legate după sistemul celui cu vintiacul, articolele de lenjerie deveniră pe loc nişte bocceluţe multicolore şi primitoare. Şi se culegea. Se culegea cu rîvnă. Cred că vrednicul nostru grup putea să fie felicitat pentru sporul şi veselia cu care activa.

Din cînd în cînd, între două ciorchine, unul sau altul îndrepta spre omul cel cumsecade (deşi puţi
ncam prea darnic cu strugurii obşteşti) cîte o privire încărcată de recunoştinţă, după care se întorcea fiecare la treaba lui.

Cele douăzeci de minute dc popas erau depăşite de mult şi şoferul ne claxona cu insistenţă, chcmîn- du-ne la autocar : nimeni nu se îndura să părăsească roditoarea vie. Numai cînd toate mijloacele de împachetare, improvizate sau nu, fură umplute cu vîrf şi cînd nu se mai găsi nici o modalitate de a mai lua un ciorchine, lumea a început să apară de după araci, îndreptîndu-se, fiecare cu încărcătura lui, spre autocar.

La poartă, omul nostru stătea tot acolo, la umbră. Am vrut să ne luăm rămas bun de la el, în termeni cît mai potriviţi, aşa că ne-am grăbit, înainte de orice, să-i mulţumim pentru dărnicia lui. Ne-a răspuns cu acelaşi glas egal cu care exclamase pînă atunci „eh” :

— Aşi. Eu vă mulţumesc dumneavoastră.

— Dumneata să ne mulţumeşti nouă ? Doar n-ai pentru ce.

— Ba am, cum să n-am ?

— Şi... pentru ce ne-ai mulţumi, taică ? întrebară cîţiva, în al căror glas se simţea tremolo-ul unor vagi temeri.

— Pentru că m-aţi ajutat. Temeinic m-aţi ajutat. Pen’că tocma'mă gîndeam cît am de muncit cu culesul {strugurilor ăştia. Că uşor nu e. Acu’, ce e drept, n-aş :fi strîns eu singur, cît aţi strîns dumneavoastră. Aţi :fost tare vrednici, ce mai !

Şi adăugă cu acelaşi ton neutru :

— Acu’ ce v-aş ruga ! Toată lumea să deşerte ce a «cules, aici, în coşurile astea (de unde apăruseră ?). -Aşa, hai, mai repejor, mai repejor că vă aşteaptă imaşina

.**în** cîteva clipe coşurile acelea începură să primească diamantele aurii şi negre. Primii ciorchini depuşi erau însoţiţi de vagi oftaturi. Pe urmă însă, pe ici-pe colo înflori cîte un zîmbet, iar coi cu simţul umorului mai dezvoltat începură să rîdă de-a binelea.

Şi peste alte cîteva clipe, în timp ce şoferul autocarului ambala motorul, l-am putut auzi pe omul nostru care-i striga, zîmbind şugubăţ :

— Duminica viitoare, clacă ai drum pe aici, să opreşti mai încolo cu vreo două sute de metri, unde **e** livada de pruni. Că trebuie strînse şi ele, nu ?..

.Bhfeg Kcc&ra

Scena do mai jos n-am văzut-o, n-am auzit-o şi nu mi-a povestit-o nimeni, niciodată. Am inventat-o pur şi simplu atunci cînd mă întrebam dacă turismul nu poate genera şi o situaţie ca aceasta.

Mi-am imaginat deci o pereche, soţ-sotie, dialo- gînd la o oră tîrzie, atunci cînd somnul începe să-şi fîlfîie aripile lui moleşitoare şi cînd gîndurile răzbat din noi, din ce în ce mai rare şi mai estompate, ca şi cuvintele care le îmbracă.

El (după cîteva clipe de tăcere, timp în care pare că a urmărit în penumbră, un gînd anume) : Auzi, dragă ?

Ea (aflată pc pragul dincolo da care începe dulcele şi binefăcătorul tărîm al somnului) : Mm ?

El : Dormeai ?

Ea : încă nu. Ce este ?

El: Mă gîndeam la excursia aceea la care ne-am înscris.

Ea ? De ce te mai gîndeşti ? Ce, cîteva zile la munte, strică ?

El : Nu, desigur. Dar ar mai fi ceva.

Ea : Ştiu ; ar mai fi şi o excursie la mare... şi ana la mănăstiri... Mai tîrziu le-am putea vizita şi pe astea.

El : A. nu, eu mă gîndeam la mama.

Ea : La maică-ta ? Păi... pe ca cum s-o vizităm, că ca locuieşte la noi.

El : Tocmai : ca, săraca, stă aici, tot timpul vede ele casă, ne îngrijeşte... de ce să nu se bucure şi ca, de excursia asta ?

Ea : Ar fi o idee. Dacă spui tu. îi luăm şi ci un bilet. El : Nu-i aşa ? Că dacă noi o să fim plecaţi, ca tot n-o să aibă ce face acasă.

Ea : Evident. Noapte bună, Mişule.

El : Noapte bună şi îţi mulţumesc.

Pauză.

Se aude doar tic-tacul ceasului de pe noptieră. Eventual şi vagul sforăit al soţului, care denotă somnul liniştit al unui cuget curat.

Ea (urmărind, la rîndul ei, în penumbră, un gînd anume) : Mişule !

El (întors de dincolo do pragul somnului, pe care apucase să-l treacă) : Mm ?

Ea : Dormeai ?

El : Nu face nimic. Ce este ?

Ea : Am vrut să te întreb : noi, dacă facem excursia asta la munte, nu urcăm ? Nu facem ascensiuni ?

El : Ba da. Daaa !... (cască) Facem, facem.

Ea : Cu maică-ta după noi ?

El : Cum adică ?

Ea : Păi vezi ? Vezi ce fiu eşti ? Nu tc-ai întrebat: are ea putere să urce ?

El : O să urce cu telefericul.

Ea (pare sincer înspăimîntată) : Cu telefericul ? ! Ştii ce tensiune are ?

El : Cred că c de înaltă tensiune.

Ea : Eu vorbeam de tensiunea ci !

El: A ! 14 cu 8.

Ea : Da, dar cînd urcă... (şi, în gîndul rămas neroctit, o ureche atentă şi sensibilă poate desluşi perie Je ascunse)

El : O luăm numai la coborîre.

Ea : Mişule, eşti adormit. Nu ştii ce vorbeşti.

El : Mda. Să ne aştepte în parc,

Ea : Singură ? Singură ar sta şi acasă.

El : Şi să stea acasă ?

Ea : A, nu ! În nici un caz. Acasă tot n-are nici o treabă.

El : Şi-atunci ?

Ea : Nu-i mai bine s-o luăm cu noi în excursia aceea pe litoral ? Acolo nu urcă, nu coboară...

El : Bună idee. îţi mulţumesc.

Ea : Noapte bună, Mişule.

El : Noapte bună, draga mea.

Altă pauză. Mai scurtă. Pentru că de data asta, grijulie, nu-l lasă să adoarmă iar. Aşa că...

Ea : Mişule.

El : Mm ?

Ea : Mă gîndeam aşa... pentru maică-ta n-o să fie obositor ?

El : Unde ?

Ea : La mare. Cum o să se ţină ea după noi ?

El (dovedind că e, totuşi, pe jumătate adormit) 2 Dar pînă unde ai de gînd să înnotăm ?

Ea : Vino-ţi în fire, Mişule. Nu despre asta e vorba.

El : Dar despre ce ?

Ea : La mare e ca la mare Poate că o să mergem seara la un local. Poate mai dansăm şi noi. Un twist, un rock. Pentru ea e mai greu.

El : Aşteptăm un tango.
Ea : Şi dacă stăm mai tîrziu ?
El : Să ne aştepte în cameră.
Ea : Tot singură ? (reproşul din glasul ci o aproape ucigător) De aia pleacă cu noi în excursie ?
El (vădit intimidat) : Şi ce propui ?
Ea : Ce-ar fi să-i dăm bani de tren, să meargă la fratele ei, la (ară ? Tot nu s-au văzut de patru ani.
El : La unchiul Tase ?
Ea : La unchiul Tase. Acolo nu e nici mare, nici munte. E şes. Iar acasă...
El : Ştiu : acasă tot n-are nici o treabă.
Ea : Nu-i aşa ? Noapte bună, Mişule.
El : Noapte bună, draga mea.
(De data asta, fără pauză) :
Ea : Mişule.
El : Da, dragă. Ce mai e ?
Ea : Mi-aş cumpăra, pentru mine, nişte blugi.
El : Ei, şi tu, acum.
Ea : Nu, Mişule. Din economii.
El : Ce economii ?
Ea : Poate renunţăm la banii de trm.
El : Să mergem pe jos ? !
Ea : Nu, Mişule, nu la trenul nostru. La trenul maică-tii.
El : Adică ?
Ea (face o pauză abia acum) : De ce să meargă ea tocmai pînă la unchiul Tase ?
El : Fiindcă e .şes. Şi fiindcă nu s-au văzut de patru ani.
Ea : Aşi. Se văd mereu. Nu-şi trimit în fiecare an cîte o fotografic ?
El : Asta aşa e.
Ea : Şi atunci de ce să se obosească degeaba ? Nu-i mai bine să stea acasă ?
El : Dar acasă n-are nici o treabă
.Ea : Nu are ?! Oho ! Numai să vrea ; udă florile, aeriseşte, şterge praful, mai spală, mai calcă... Ştii doar că astea-i fac plăcere.
Mai ales dacă nu stăm pe capul ei.
El (ultima încercare): Şi dacă vrea sa vadă şi ea marea... sau muntele... sau şesul ?
Ea : O să le vadă. Ce, n-o să ne fotografiem ? Mai, culcă-te liniştit, Mişele. Noapte bună.
El : Noapte bună, draga mea.
Aici, cu voia cititorului, mă opresc.
Nu pentru că n-aş putea să continui. Dar mi-e teamă să nu denaturez prea mult lucrurile. Fiindcă întotdeauna cînd îmi imaginez un astfel de dialog, mă pîndeşte din umbră pericolul exagerării..
.
1M. »• ti
SsfEzsţcoirsassSe meSe
aventuri
Aţi fi crezut vreodată că eu, om paşnic şi la locul meu, aş fi putut, la un moment dat, să mă aflu prins în vîrtejul unor aventuri aproape sau de tot incredibile ?
Şi totuşi...
Mă aflam vara trecută la mare (în definitiv, turismul nu te poartă doar pe cărările umbroase, tainice, stîncoase şi aşa mai departe, ale muntelui).
Stăteam tolănit pe plajă, pe acest ultim prag fierbinte şi auriu al mării.
Priveam cu ochii pe jumătate închişi acea întindere albastru-verzuie, ce-şi desfăşura pînă la orizont şi mai departe, maiestuoasa ei nemărginire.
N-aş putea să spun cu precizie cît timp am privit-o în felul ăsta, cu un firesc amestec ele admiraţie şi melancolie. Cînd, deodată, am zărit la orizont, un vas.
La început cît un punct. Apoi, pe măsură ce se apropia (naviga exact spre locul unde mă aflam) vasul acela îşi desena liniile din ce în ce mai clar.
Toropeala, acea toropeală pc care ţi-o dau soarele şi murmurul molcom al valurilor ce se sting pe nisip, dispăru brusc : ce să fie asta ?
Era o părere ? Era realitate ? Nu, nu mă înşelam : era o corabie cu pînze, din acelea care străbateau mările, ehei, acum cît timp ? Şi se apropia. Se apropia mereu. Ajunsese aproape de ţărm.
Şi atunci... !! De necrezut ! Am văzut clar, dar ştiţi ? Cît se poate de clar, cum. de pe puntea ei, marinari bărboşi, cu feţe arse ele soare şi de vînturi îmi făceau semne prieteneşti şi insistente. Nu, nu mă înşelam deloc : mie îmi făceau acele semne, PE MINE mă chemau spre ei. De ce ? De ce tocmai PE MINE mă îndemnau să urc pc corabia lor ?
M-am ridicat de pe cearşaful meu, de pe casnicul meu cearşaf şi, cu paşi aproape plutitori, m-am îndreptat spre barca pe care o coborîseră. Ce mai încolo- încoace ? Căţărîndu-mă pc scara de frînghie ce mi-o aruncaseră, în cîteva clipe eram sus, pe punte, în mijlocul acelor lupi de mare fără nume şi fără vîrstă, adunaţi parcă din toate romanele şi din toate filmele do aventuri marine, pe care le citisem şi văzusem pînă atunci.
Au manevrat pmzelc şi, în curînd, ţărmul a devenit o linie abia desluşită. Pe urmă nu s-a mai zărit deloc.
Pluteam legănaţi de valurile înspumate care se spărgeau de pereţii fragili ai vechii şi romanticii am- barcaţii.
Deodată însă, valurile au început să crească. Cerul se întunecă brusc şi în câteva clipe ne aflam pradă unei cumplite furtuni. Micul vas părea o jucărie în mijlocul naturii dezlănţuite. Echipajul, tenacele meu echipaj lupta din greu împotriva unui groaznic sfîrşit. Iar cu, cu însumi, dădeam ordine cu o pricepere demnă de cel mai bătrîn dintre bătrinii lupi de mare.
Pînă la urmă am învins furtuna, apele s-au liniştit; dar pericolele erau departe de a fi epuizate : din ceata care se risipea anevoie au apărut brusc două, poate chiar trei fantomatice corăbii pe ale cărcr catarge fluturau sinistre şi grăitoare stindarde cu emblema „Cap de mort\ Era, în felul lor, un mod cinstit de a-şi declina identitatea : piraţi !!
O. ce luptă înverşunată începu atunci !
Cura şuierau gloanţele din flintele tip secolul optsprezece ! Cum zburau unii spre puntea altora, agăţati de frînghii, ca nişte tarzani marini ! Cum .mă aruncam în încăierare, acolo unde situaţia era mai grer ri unde pericolul era mai mare ! Şi cum cădeau piraţii în faţa spadei mele, unul cîte unul, doi cîte doi, Tei cile trei, lepădind, odată cu ultima suflare, şi cuţitele ce le purtau între dinţi.
S-a sfîrşit şi bătălia aceasta şi au urmat alte aventuri.
Lăsam în urmă alte mări şi alte oceane, alte furtuni şi alto bătălii, treceam pe lingă misterioase arhipelaguri şi strălucitoare insule de corali. Şi, după întâlniri fabuloase cu epave şi rechini, acostam din timp în timp pe cheiuri sumbre sau însorite, pe care, la sosiri şi la plecări, fete de toate culorile fluturau batiste de asemenea multicolore, udate de lacrimi, cînd de bucuria revederilor, când de tristeţea -despărţirilor
.Şi. după ultimul chei pe carc-l părăseam cu un nostalgic şuierat do sirenă, tocmai mă pregăteam să mă arunc spre alto nemaipomenite întîmplări, cărora din nou aveam să le fiu erou principal, cinci, deodată, am simţit cum un mic val călduţ mă udă pînă aproape de genunchi. M-am dat repede înapoi : fără să-mi dau seama, furat de toate aceste închipuiri, mă apropiasem prea mult de apă.
Că, uite, vezi, asta mi se întîmplă de cîte ori privesc prea îndelung, marea : uriaşa oglindă albastru- verzuie trezeşte în mine tot felul de vise şi imagini, care mai de care mai năstruşnice, mai vitejeşti, mai romantice şi mai pline de aventură, vise mocnind, probabil, în sufletul meu, încă din copilărie, alimentate ele lecturile acelei îndepărtate vîrste.
Şi. ciudat lucru, de fiecare dată în asemenea momente de reverie (o spun cu toată obiectivitatea) mă simt în stare să înfrunt

toate aceste pericole închipuite. şi încă, multe altoie.

Numai că, nu ştiu cum se face, întotdeauna vine cîte un val care îmi ajunge pînă aproape de genunchi. Şi atunci vraja se rupe, clanurile se destramă, iar eu mă duc înapoi la cearşaful meu, cuminte şi sigur.

Sigur ? Şi dacă-mi cade în cap vreuna clin mingile cu care se joacă copiii ăştia de pe plajă ?

Of, nicăieri nu puţi să fii liniştit..

.

£ n ₀ n ■ H **« n n**

Amintiri, amintiri...

Ca să scriu despre frumuseţea, utilitatea şi poezia drumeţiei, am socotit că nu mi-e de ajuns mica mea experienţă în materie.

Tată de ce mi-am amintit de amicul X. Turist pasionat. Pasionat şi vechi. Dealtfel şi ca vîrstă e mai mare ca mine. Asta mă face să-l preţuiesc, ba chiar să-l simpatizez, pentru că la vîrsta mea întîlnesc din ce în ce mai puţini din cei care au mai mult ca mine.

De data asta însă, cum spuneam, l-am căutat doar pentru ce-mi va putea povesti despre locurile văzute şi întîmplările trăite în drumurile sale.

M-a primit bucuros, ca orice om care, ajuns la vîrsta lui e singur. Pentru că, am uitat să vă spun, amicul X e burlac. (Cu atîtea excursii, probabil că n-a avut nici timp să se însoare).

— Amintiri ? m-a întrebat el. Cu plăcere. Pentru că, trebuie să-ţi mărturisesc, una clin marile mele bucurii este să-mi amintesc din cînd în cînd de excursiile ce le-am făcut. Că au fost atîtcă !... Ehe. nici eu nn le mai ştiu numărul. De aia zic să iei loc. Stai să aduc fotografiile.

Şi se deplasă, cu paşi cam ţanţoşi, pînă la bibliotecă.

— Aici... (şi bătu cu palma lui noduroasă şi oarecum zbîi'citä, în coperta unui album) aici e toată viata mea de turist. Aproape patruzeci do ani de drumeţie. Că am început dc tînăr. De foarte tînăr.

Privi undeva, spre un timp doar dc el ştiut şi repetă, cu o uşoară undă de melancolic, dar şi de mîndric :

— Da, da. Am început dc tînăr. Ehei, ce excursii ! Ce chefuri la cabane ! Ce dansuri ! Ce veselie !

Deschise albumul la prima pagină şi mă invită să trag scaunul mai aproape, ca să ne uităm împreună.

— Uite poza asta. Dc unde o fi ? Stai, că am notat... Sinaia, anul una mie nouă sute... oho ! Sînt de atunci treizeci şi ceva ele ani. Ia uite ce tip bine eram. Şi ce fotogenic. Aveam obrazul ca frişca. Şi cu cc fată eram ! O frumuseţe. Stai. Cum o chema ? Aha ! Tanţa. Ecc, Tănţica ! Cc fată ! Cc am mai petrecut ! Cc am mai dansat ! Am băut şi Brunderschaft. Era în excursie cu maică-sa. Cu maică-sa am băut Mutter- schaft. Acum c măritată. Arc şi doi copii. Cînd merg câteodată pe la ei. că am rămas prieteni, cu copiii beau Kinderschaft. Şi cînd te gîndeşti că în excursia aceea îi promisesem s-o iau do nevastă. Şi chiar am vrut s-o iau. îmi notasem treaba asta şi în inimă şi în agendă. Dar excursia era în grup, aşa că a doua zi (ştii, era o excursie de două zile) a ieşit o încurcă

-tură !... Că inima mi-a răpit-o Fifi şi agenda mi-a răpit-o Lilli. Eeee, ce amintiri !...

întoarse una sau două pagini.

— Uite şi poza asta. Tot de la o excursie. De cînd e ? Stai să mă uit. Unde sînt ochelarii ? Nu ăştia. Ăştia sînt de distanţă. Aha, Uito-i. Poza e de acum treizeci de ani. Ce tip bine eram şi aici. Aveam obrazul ca untul. Mi-aduc aminte că îmi ceruseră fotografia ca reclamă pentru produsele lactate (am remarcat vioiciunea spirituală a amicului). Şi ce îngrijit eram! Ce frezä ! Cu cărare la mijloc. Şi ce păr ! Negru ca tăciunele. Dat cu briantină. Ce pantofi ! Daţi cu ceară. Şi ce inimă ! Dată cu împrumut. Şi ce-am mîncat ! Şi ce-am băut ! în excursia asta am dat gata un purcel de lapte de şase kilograme şi o damigeana de zece. Cînd luam fetele din grup la „Periniţă" cădeau ca muştele. Le trăsnea Cot nărui.

Şi mai întoarse o pagină.

— Uite-mă şi aici. Altă excursie. Acum douăzeci de ani. Excursie cu Mariana. Eeee, ce fată, Mariana ! Ii promisesem. în ziua aceea, s-o iau de nevastă. I-am comunicat intenţia mea printr-un bileţel care, pînă la urmă, a nimerit la Jonica. Ce să-i faci ? Defecţiuni de organizare. Dar şi Jenica, ce fată !

Aici amicul s-a oprit, privind undeva, spre amintirile lui.

— Şi ? am întrebat eu, referindu-mă direct la Je- nica aceea.

— Ce, şi ?

— Ai luat-o ?

— Ei, na ! Doar nu era să mă însor cu toate. Ştii ce băiat serios eram ? Deşi, uite cîte fete sînt aici, în poză, în jurul meu. Normal : tot tip bine eram. Ce păr ! Negru ca tăciunele. Şi cum plesneam de sănătate ! Aia de la „Legume şi fructe" mi-au corut

poza, pentru afişul cu „CONSUMAŢI VITAMINE NATURALE[44]. Ce-am mai mîncat şi în excursia asta ! Şi ce-am mai băut ! Am dat gata o jumătate de purcel de patru kilograme şi o damigeana de trei. Şi ce-am mai dansat ! Dar n-au mai căzut partenerele. Am căzut eu. Ehe, ce băiat de viată eram !

A întors pagina. Din fotografia ce urma, amicul X îmi zîmbea, de data asta ceva mai obosit.

— Asta din ce excursie e ?

— Asta ? E din Deltă. De acum 15 ani. Ce tip eram şi atunci ! Ce păr ! Negru ca tăciunele. Vopsea bună. Nu se lua nici la ploaie. Ce-am mîncat şi aici ! Un purcel întreg... am dat de o parte şi am luat un crap. Fiert. Ăla prăjitul îmi făcea arsuri. Şi ce-am băut ! Trei pahare. Dacă nu chiar două. Şi ce „periniţă[44] am întins ! Pe la unu noaptea am întins o periniţă sub cap şi am alipit. Ce-au mai rîs cei din grup ! Băiat de viaţă, ce mai ! Cum îi distram eu, nu-i distra nimeni ! Uite şi altă poză. Asta e de la o excursie de acum zece ani. Aici cu cine sînt ? A, da ! Cu Steluţa. Eee, ce fată bună, Steluţa ! Seara, cînd am luat-o la „Periniţă[44], ca m-a ajutat să mă ridic de pe batistă : în anul acela inaugurasem sciatica. Ce haz a fost ! Şi ce încurcătură ! Eu i-am cerut vin, ea mi-a dat Car- moL Cînd am văzut, cum ştie să îngrijească un om mai... mai serios, i-am cerut mîna, la care ea s-a mirat : „de ce să-ţi mai dau mîna, tataie ? Că doar te-ai ridicat...[44] Deh ! Tineretul de azi. Dar n-am pus la inimă. De ce să fi pus ? Nu-mi spusese doctorul, chiar în ajun, să mă feresc de supărări ? Dar trebuie să recunoşti că, totuşi, şi în poza asta sînt încă destul de bine. Uite ce păr ! Ce cărare ! Mă rog, mai mult cărare. Făcută cu pieptenul. Cu partea rară. Şi :fruntea, mai înaltă. Plnă-n vîrful capului. Şi ce foto- : genic ! Ăia de la Plafar au vrut să-mi ia o poză pen

-tru „BEŢI CEAIURI MEDICINALE A Şi ce-am mîn- cat în excursia asta ! Ce piure de cartofi, de la friptura de purcel ! Ce morcovi raşi, de la friptura de pasăre ! Şi cc-am băut ! Trei sticle cu Borviz am stins, de nu mai aveau ceilalţi pentru şpriţuri. Ce-am mai rîs dc ei ! Dch ! Băiat de viaţă, ce mai ?...

A mai întors cîteva pagini. Din ele defilau fotografii ca într-o paradă a metamorfozei.

— Uite şi poza asta. E din ultima excursie pe care am făcut-o. E dc acum cinci ani. Unde eram ? A, da ! La Cota 1400. Urcasem cu telefericul şi cu Nelli. Eeee. ce iată bună şi Nelli ! Cînd am aflat că e asistentă medicală, i-am spus : „Eşti femeia indicată pentru mineA „De ce ?" S-a mirat ea. „Pentru că ai fi pentru mine ca un post de prim-ajutorA Cînd am văzut că o interesez, i-am mărturisit şi ce virstă am : vîrsta întrebărilor. Că toată ziua mă întreb dacă am voie una. dacă am voie alta...

— Şi unde e ?

— Cine ?

— Această asistentă ^medicală.

— De unde să fi ştiut ? Era măritată. Eu am crezut că e celibatară, fiindcă în autocar stătea pe scaunul numărul 23 : fără soţ. Dar... te uiţi ? Te uiţi ce bine mă ţineam şi aici ? N-o să crezi, dar şi poza asta mi-au cerut-o. Tot pentru reclamă. Pentru ..GERO-VITAL, ÎNAINTE ŞI DUPĂ ÎNTREBUINŢAREA Mie mi-au cerut-o pentru „ÎNAINTEA

Şi a închis albumul, cu un oftat prelung, ca şi cum ar fi închis odată cu el o întreagă viaţă.

S-a lăsat o clipă de linişte.

Nu ştiam dacă să plec sau să mai stau.

Amicul X a sesizat umbra de tristeţe ce mă învăluise şi a încercat s-o risipească

:— Nu, nu ! Să nu crezi că sînt singur. Să nu crezi că trăiesc numai din amintiri. Să nu crezi că n-am şi cu un suflet lingă mine.

L-am privit cu o licărire de speranţă şi de bucurie.

— Nu, dragul meu, nu sînt singur. Cineva mi-a adus-o, tot dintr-o excursie. Stai s-o vezi. Tocmai trebuie să vină la masă. I-am

pregătit pate de ficăţel... un picioruş de pasăre... o farfurioară cu lăptic !... Hai ! Hai, Pussi ! Pusssiii ! Unde te-ai ascuns, Pussi ? Hai ! Pussilica, ieşi de sub divan. Pussiii ! ! Unde naiba e pisica aia ? !... Uite-o ! Uite la ea ! Pe acoperişul vecinului ! Nu-ţi spuneam eu ? Tineretul de azi... • • • • • • •••••••••

în seara aceea m-am culcat foarte trist. Dar pc urmă m-am binedispus : l-am visat pe amicul X ară- tîndu-mi fotografiile din excursiile lui. în toate pozele era la braţ cu o fată. E drept : se făcea că o cheamă Pussi. Dar era o fată. Mai întîi o fată tînără, apoi mai puţin tînără, pe urmă o femeie care se ţinea încă destul de bine şi, în sfîrşit, o bătrînică zîm- bitoare care-mi arăta, la rîndul ei, albumul lor cu amintiri..

.

Hotărît lucru, turismul, acest nemijlocit contact cu Natura, aie clarul ele a te pune uneori faţă în faţă cu micile şi marile procese ale vieţii.

El, turismul, îţi aminteşte şi îţi demonstrează pe viu, ca să zic aşa, lucruri de care în restul zilelor fie ca uiţi (că doar flecare le are pe ale lui), fie că le afli teoretic şi în orice caz în treacăt, de prin ziare sau de la televizor. E ca şi cum cineva ie-ar trage de mînocă şi ţi-ar striga :

— Stai puţin, stimabile ! Priveşte în jurul tău. în în clipele de pepas, totul, pînă şi micile gângănii şi caută să pricepi şi să te pătrunzi de legile eterne şi nescrise care dirijează şi echilibrează toată această Natură, toată această viaţă.

Iată, de pildă, una din ieşirile noastre ..la iarbă verde" ne-a adus, pe noi trei, într-un loc pitoresc, un luminiş însorit, cu ierburi şi flori crescînd într-o fermecătoare libertate, într-un cuvînt unul clin acele locuri în care omul, pornit spre visare şi spre oarecare filozofie, se simte un atît ele mare şi, în acelaşi timp, un atît de mic fiu al Universului.

Tolăniţi în iarbă, stăteam tăcuţi, uşor toropiţi de soare şi de gustarea ce tocmai o luasem, cînd, deodată ,fiica Universului, nevastă-mca, atentă ca întotdeauna la tot ce se petrece în jurul ei, mi-a alias atenţia asupra uncia clin nenumăratele drame ce se desfăşoară în fiecare clipă, în lumea atît de puţin ştiută, a micilor vietăţi : o gînganie, nu mai mare ca un bob de mazăre, o devora pe alta, încă şi mai mică.

Cu simţul ei do dreptate şi cu aversiunea ei înnăscută faţă de cruzime, brava mea soţie s-a arătat gata să joace rolul unei justiţii imanente şi să strivească fără milă gîngania-agresoare.

Am oprit-o în ultimul moment : – Să nu faci asta ! !

M-a privit din cale afară de surprinsă :

— De ce ? Nu vezi ce face ?

— Văd, cum să nu, dar în clipa asta ele nu fac decît să se supună legilor naturii. Sînt drame care, de fapt, asigură echilibrul ecologic.

— Ce fel de echilibru ?

— E-co-lo-gic. De aceea, nici o vieţuitoare, fie ca dăunătoare, nu trebuie exterminată fără noimă şi fără măsură. (Eram mulţumit că găsisem această doctă formulare, căci la discuţie era atent şi nepotul Universului, puştiul meu).

Nevastă-mca a făcut : aha ! (Ca să arate că o şi ca în temă, pentru ca pînă-una-alta, să nu se strice echilibrul dintre noi).

Şi cu asta credeam că discuţia asupra subiectului, era încheiată.

A lăsat să treacă o oră sau două şi la popasul următor, a exclamat prin surprindere (e una din stratagemele ei, folosită cu predilecţie cînd vrea să afle unde am întîrziat seara) :

-— Foarte interesantă treabă, echilibrul ăsta ecologic.

Intre timp, cu uitasem de întîmplarea din luminiş : – Ce-ţi veni ?

— Vorbesc de povestea cu cele două gîngănii.

— Ah, da, sigur. (Teribil de important mă simţeam că pot susţine din nou această teză). Fiecare specie, cît ar l'i de dăunătoare, e folositoare pentru că se hrăneşte cu alte specii dăunătoare pentru altele. Devorîndu-se unele pe altele, se împiedică să se înmulţească peste măsură şi, în mod indirect, apără alte specii. Echilibru ecologic, ce mai ! Şi am încheiat cu ton de predicator : De aceea omul ocroteşte • toate speciile.

A spus din nou : Aha ! Şi iar am crezut că subiectul se epuizase.

Ajunşi acasă, scara, la culcare, vedeam că ceva nu-i dă linişte. S-a foit ce s-a foit şi m-a întrebat, tot fără nici o introducere :

— Şi tigrul trebuie ocrotit ?

— Desigur. N-ai citit că pc unde trăieşte el s-au luat unele măsuri ?

— Da. Parcă am citit aşa ceva.

Şi a tăcut, deşi simţeam că nu c convinsă intru totul :

— Dar tigrul e un animal rău.

— Da, am admis eu. Nu c chiar cel mai blînd.

; — E şi lacom.

j, – Da. Şi lacom.

[1], A prins curaj :

— E o adevărată fiară. Le ucide şi le mănîncă pînă şi pe bietele căprioare.

— Aşa c, a trebuit să admit din nou.

— De ce le mănîncă ? Tot în baza echilibrului ecologic ?

— Probabil.

— Dar ce, căprioarele sînt şi ele dăunătoare ?

Nu eram foarte sigur, aşa că am răspuns evaziv că n-ar fi exclus ca să aducă şi ele oarecari neajunsuri naturii. Şi că. în orice caz. din moment ce omul e îngrijorat de faptul că s-a împuţinat numărul tigrilor, înseamnă că şi ei joacă un oarecare rol în...

M-a întrerupt :

— Dar elefantul ?

— O, da, şi elefantul. N-ai auzit că vînarea lui e aproape cu desăvîrşire interzisă ?

— Dar el de cine ne apără ?

Ce e drept, nu prea ştiam de cine ne apără elefantul, mai ales că îmi aminteam, destul do vag, că numitul e cam vegetarian ; aşa că am răspuns evaziv :

— Oricum, e folositor.

Şi m-am răstit, crezînd că în felul ăsta curm discuţia :

— N-ai văzut şi tu filme artistice şi documentare, cu elefanţi care-i ajută pe indigeni la transportul trunchiurilor de copaci ?

— Mda. Am văzut. Ai dreptate (scurtă pauză). Şi lupul ? Lupul ce dăunători mănîncă ?

Hotărît lucru, discuţiei trebuia să i se pună punct. Altfel m-aş fi afundat din ce în ce într-un domeniu pe care-l stăpîneam destul de vag. Ştiam foarte puţin cine pe cine devorează cu predilecţie. Meniul fiecărei fiare în parte, iată un lucru despre care ştiam cîte ceva, dar nu destul.

— Dragă, ce să mai lungim vorba ? Fiecare specie are rolul ei precis în cadrul echilibrului ecologic (La naiba ! Cine m-a pus s-o fac pe informatul ?) Şi cu asta, gata. Mi-e somn. Noapte bună.

Desigur, nu-mi puneam mari speranţe în tactica aceasta, lucru care s-a şi adeverit :

— Dar liliacul ?

— Care liliac ?

— Pasărea aceea scîrboasă, care seamănă cu un şoarece. Nu te face că nu ştii despre ce c vorba i liliacul.

— Mă rog. Ce-i cu el ?

— Pe cine şi ce mănîncă ? Ce rol joacă în echilibrul ecologic, scîrnăvia aia ?

Cu asta mi-a dat la cap. Nu mă preocupase pînă atunci niciodată viaţa particulară a liliacului şi nici nu ţineam minte să fi asistat vreodată la o conferinţă pe această temă. Şi acum se părea că încep să trag consecinţele acestei lipse. Privirea cu totul şi cu totul superioară a nevesti-mii îmi arăta clar lucrul ăsta :

— O fi ceva cu echilibrul ăsta, dar cred că există o mulţime de excepţii de care habar n-ai. Cum ar fi liliacul.

Şi s-a culcat trăgînd tăioasa concluzia că altădată aş face mai bine să n-o mai fac pe cultul dacă nu sînt sigur de ce afirm.

În noaptea aceea am visat numai lilieci.

A doua zi do dimineaţă, şi din ambiţie şi din curiozitate, eram hotărî! să clarific tainica problemă.

Cînd am ajuns la serviciu l-am întrebat pe omul de la „Informaţii** (primul cunoscut întîlnit) :

— ‘Neaţa. nea Petrache 1 Matale n-ai .dee ce mănîncă liliacul ?

Mi-a aruncat o privire îngrijora[4]ă :

— Dacă nu vă simţiţi bine (.ui-a observat şi cearcănele) făceţi-vă un bon şi mergeţi la Policlinică.

Am intrat în birou ; cineva mi-a strigat :

— Vezi că te aşteaptă şeful

.Mi-am luat lucrările şi m-am dus. S-a uitat prin ele, s-a declarat mulţumit şi mi-a făcut semn că sînt liber. Pe birou însă, avea o vază cu flori (garoafe, dacă ţin bine minte). Găsisem cum să ajung la subiect :

. – Frumoase flori.

Şeful m-a privit peste ochelari. Credea că plecasem.

— Frumoase flori, dar cred că liliacul ar fi mai frumos. (Noroc că în limba română sînt omonime). Apropo...

Şi-a scos ochelarii şi s-a încruntat :

— Auzi ? Fără apropouri. Dacă vrei să te apreciez, vezi-ţi dc lucru şi atunci nu e nevoie să-mi aduci flori. Nici liliac, nici altceva. Scurt. Şi acum, la treabă.

M-am întors în birou, în momentul în care Alecu îşi desfăcuse pacheţelul cu mîncare şi acum muşca, dus pe gînduri, dintr-un sandviş.

— Mănînci, mănînci ? l-am întrebat, deşi vedeam bine că mănîncă.

A confirmat, dînd din cap, absent. Era. evident, stă- pinit de nu ştiu cc gînd. Dar şi eu urmăream gîndul meu :

— Fiindcă veni vorba (nu ştiu dacă venise intr-adevăr vorba, dar asta nu era prea important, că nici el nu era prea atent la ce spuneam), ai idee cc mănîncă liliacul ?

M-a privit mai mult îndurerat decît surprins :

— Dc asta îmi arde mic acum ? Dacă vrei, pol să-ţi spun pe cine mănîncă lonescu.

— Care lonescu ?

— Contabilul şef.

— Mă rog. Pe cine mănîncă ? (Trebuia să mă prefac interesat dc gusturile gastronomice ale contabilului şef. în felul ăsta speram să ajung unde voiam eu).

— Pc MINE mă mănîncă ! Mă mănîncă de viu. Nu scapă nici un prilej. înţelegi ?

13 – A intrat o glumă pc fereastră

»

Nu înţelegeam, dar asta nu m-a împiedicat să-i spun : Sigur că da.

— Mă mănîncă, dom'le, fiindcă vrea să-l pună în locul meu pe Grigorescu.

— l-auzi ! !

— Dai' nici eu nu o să mă las. O să-l mănînc şi eu pe Grigorescu. îl mănînc de nu se vede. îi găsesc eu **o** chichiţă.

— Nu se face, Alecule.

— Nu ? Dar lonescu de ce mă mănîncă pe mine ?

I-am promis că o să mă interesez de ce. dar că pînă una-alta, pentru mine prima treabă e cu liliacul. Mi-am îndreptat privirea spre Tiberiu. Tibcriu ăsta e şi el un tip special : e gata întotdeauna să-ţi facă rost de orice lucru, de orice natură. Uneori chiar şi de unele ponturi, neştiute de alţii. M-am gîndit că poate, cine ştie ?...

— Ascultă-mă, Tiberiule, ai ceva idei despre lilieci ?

Nu s-a arătat surprins (e pregătit oricînd să răspundă oricăror solicitări).

— Un moment, să văd ce am aici.

Şi a deschis un carneţel.

— Nu. Aici nu am nimic. Dar te servesc neapărat. Nu te las eu. Oamenii trebuie să se ajute între ci.

Şi adăugă, cu glas scăzut :

— Poate că şi eu am nevoie vreodată de tine. Nu se ştie ca pămîntul...

I-am mulţumit pentru bunele sale intenţii şi l-am asigurat că şi eu, oricînd, etc. etc...

La terminarea programului m-am întîlnit la lift cu Protopopescu. De obicei caut să discut cît mai puţin cu el. E cunoscut ca mare specialist în răstălmăcirea vorbelor şi apoi în ducerea lor de la unul la altul (c
upredilecţie spre vîrful de sus al schemei). De data asta însă, gîndeam că, cu toată strădania, n-ar avea cum să dea alt sens faptului că mă interesează ce mănîncă liliecii.

Şi-a aplecat capul cu cîteva grade într-o parte, m-a privit printre gene şi m-a întrebat cu un zîmbet dulceag (ah, zîmbetul său dulceag...) de ce mă interesează problema :

— Nu cumva ţi-ai adus în casă un liliac ? De unde îl ai ? Nu cumva de la grădina zoologică ? Nu cumva intenţionezi să-ţi faci crescătorie ? Şi dacă da, unde îi adăposteşti ? Nu cumva ai o cameră în plus, pe care o deţii în mod abuziv ?

I-am dat cuvîntul de onoare că nu ocup decît suprafaţa locativă înscrisă pe contractul de închiriere, dar că, pur şi simplu, sînt curios să ştiu ce rol joacă această vietate în cadrul echilibrului ecologic.

Şi-a aplecat capul cu încă două-trei grade :

— Ştiam că ai studiile necesare postului pe care îl ocupi. Cum de stai atît de prost cu zoologia ? Nu cumva... ?...

N-am mai stat să ascult ce „nu cumva”'. Simţeam, parcă, lîngă mine, o sinistră fîlfîire de aripi a unui alt liliac. M-am îndepărtat cu viteză maximă.

Acasă, în holul de la intrare, m-am întîlnit cu ma- dam Victoriţa, pensionara de la ,,trei”. Citea cu atenţie lista locatarilor. Cînd am trecut pe lîngă ea, a întrerupt pentru o clipă acea lectură, ca să mă informeze :

— Ştii... soţia dumitale m-a întrebat dacă nu am cumva idee ce mănîncă liliecii.

— Şi ce legătură are asta cu lista locatarilor ? am întrebat cu năduf. (La naiba ! încă puţin şi hrana
acestor scârnăvii va deveni o problemă de cartier, dacă nu chiar de sector).

Vecina, străină de ce-mi umbla mic prin minte, mi-a explicat :

— Probabil că s-a mutat aici, fără să ştiu cu, o familie Liliac. Ce, nu se poate ? Pe unul il cheamă Lupu, pe altul Vulpe... Ăştia or li Liliac. Dacă-i aşa, n-aveţi grijă : pînă diseară aflu eu ce au ăştia la masă. Că mie nu-mi scapă nimic din ce se petrece la vecini.

I-am mulţumit şi ci pentru strădania ce o depunea şi am urcat sus, la mine.

Prînzul s-a desfăşurat în condiţii normale, deşi simţeam că tăcerea în care ne refugiaserăm era încărcată de întrebări, ca norii de electricitate.

După felul trei puştiul s-a dus dincolo să-şi facă lecţiile, iar ncvastă-mea mi-a dat de o parte ziarul ,.Sportul", sub care plănuiam să mă ascund :

— Ei bine ? Ai aflat ceva ?

Am lăsat ochii în jos, vinovat :

— Nimic pînă acum !

A început să siringă farfuriile cu o dîrzenic de parcă ar fi vrut de fapt să mi le arunce în cap :

— Mai bine nu te lansai în toată teoria aia. Acum nu mai am linişte. Am fost pînă la serviciul Personal. Mi-a promis cineva de acolo că întreabă mai sus. Mîine îmi aduce răspunsul.

— Abia mîine ?

— Am şi pentru azi o promisiune de la croitoreasa mea (Gata ! Problema se extindea şi pc ramuri profesionale).

— Ce legătură are croitoreasa cu liliacul ?

— Taci că ştiu eu ce fac ! Bărbatul ei c unul din aceia care colindă prin peşteri. Cum le spune
?— Spcologi.

— Aşa. O să-l întrebe pe el. În sfîrşit, pînă mîine dimineaţă... (şi se uită la ceas) nu mai sînt decît opt ore.

— Pînă mîine dimineaţă ? Aşi. Mai sînt cincisprezece ore bune.
— Da, dar şapte ore dormim şi mai uităm de chestiunea asta. (Speram să aibă dreptate).
Şi în acest moment ne-a întrerupt glasul puştiului, care învăţa cu glas tare în odaia alăturată :
— Despre liliac. (S-a auzit titlul lecţiei, la care noi doi ne-am ţinut respiraţia). Liliacul (latineşte : Ves- pertilio Muiinus) trăieşte în peşteri. Fiind lipsit de vedere, nu are nevoie de lumină. Se orientează foarte bine în întuneric. El se hrăneşte cu... cu... (ce o fi avînd de s-a oprit tocmai acum ?) se hrăneşte cu dăunători, cum ar fi şoarecii. (Aha ! Asta era, care va să zică !) De asemenea mai mănîncă şi păianjeni.
— Şi păianjeni ? Ce drăguţ ! Nu se putu nevastă- mea abţine să exclame, înduioşată. Mi-aş lua un liliac în casă.
Afecţiunea şi duioşia mea se îndreptau înspre băiat :
— Auzi ce inspirat e, să înveţe tocmai acum la zoologie !
M-am repezit în camera alăturată, l-am luat pe puşti de după umeri şi m-am aplecat asupra cărţii să văd cu ochii mei ce auzisem.
Aşi ! Băiatul avea în faţa lui cartea de matematică.
Mare pezevenghi !
1 • • • ♦
Seara ne-am culcat, în sfîrşit, liniştiţi. Dai-, înainte de a adormi, i-am revăzut în gînd pe toţi cei pe car
ei-am întrebat. l-am revăzut pe nea Petrache. pe şef, pe Alecu, pe Tiberiu, pe Protopopescu, pe vecină... Şi m-am întrebat dacă nu cumva, incercînd să aflu cîte ceva despre Vespertilio Murinus, nu-l studiasem de fapt. pe Homo Sapiens.
E clar : interdependent-a dintre ştiinţe nu-i o vorbă goală.
O să mai fac cîte o excursie în mijlocul naturii, poate că mai aflu cîte o latură a unuia, a altuia..
.
M-a oprit intr-o zi pe stradă şi mi-a spus :
— Am auzit că scrii o carte despre sport. Poate îţi vine vreo idee din întîmplarea pe care am trăit-o eu mai demult.
Şi amicul a început să-şi depene mica lui poveste.
— în ziua aceea (şi părea că retrăieşte acele momente) îmi compusesem o figură cit mai fermă. Aproape dură. M-am privit şi în oglindă : faţa mea părea o mască de fier. Eram mulţumit : numai o asemenea înfăţişare, rece şi implacabilă, o să mă ajute să-i aduc la cunoştinţă nevesti-mii, marea şi ireversibila mea hotărîre. Am repetat în gînd şi frazele pe care le voi folosi ; cînd îi voi anunţa hotărîrea mea cea mare, va trebui să fiu clar. Să i-o spun răspicat. Chiar tăios. Doare, dai' e mai bine aşa. E mai cinstit.
Ce, ca n-a fost. în aceşti zece ani. un model de cinste? Da, da. Dacă mă gindeam bine, timp de zece ani a fost ceea ce se cheamă o soţie exemplară. Deci nu ca era vinovată pentru faptul că apăruse „cealaltă". Dar nici eu nu eram vinovat. Este o nenorocire care i se poate întîmpla oricui. Pentru că inimii, se ştie prea bine, nu i se poate porunci. Şi atunci ce să fac ? Să duc o viaţă dublă ? Asta nu ! N-ar fi fost cinstit. Iată de ce socoteam că-i mai bine să-i anunţ hotărârea mea cea maro: despărţirea. Amical şi civilizat. Ba, mai mult, cu voi pleca de acasă şi-i voi lăsa ei toate lucrurile.
Tocmai întorceam pe o fată şi pe alta aceste gîn- durt cînd a intrat şi ea.
O, cît de senină, cît de liniştită şi cît de zîmbitoare era ! De fapt întotdeauna fusese aşa. Dar acum... hm... dacă ar şti ce veste o aşteaptă, sărăcuţa !
Dar nu 1 în nici un caz nu trebuie să mă las pradă înduioşării. Asta n-ar fi deloc bine. N-ar ajuta nimănui. Cum mi-ar sta să fiu cu slab, tocmai cînd trebuie s-o conving pe ea să fie tare ?
Şi-a pus pardesiul în cuier, m-a privit în treacăt şi mi-a spus :
• – Eşti cam agitat. Să ştii : cînd ai stări din astea, calmantele sînt în bufet. Raftul de la mijloc.
Această manifestare a grijii faţă de mine (banală în alte condiţiuni) în împrejurarea aceea a făcut ca dîr- zenia să mi se clatine o clipă.
* Ca să am timp să revin la tonul ce mi-l pregătisem, i-am propus :
— Ce-ar fi să bem o cafea ?
— Da, dragul meu. O fac imediat. (Sărmana ! De unde să ştie că era ultima cafea băută împreună ?)
Am auzit-o spunîndu-mi din bucătărie :
— Cînd ai nevoie de cafea, să ştii, e aici, în sertar.
N-am dat nici o atenţie acestui amănunt, atit de minor şi de depăşit în acele momente.
A venit cu ceştile care-şi împleteau, pentru ultima oară, cum ştiam prea bine, aburul cald şi vag, ca un cinice mut, de regret şi nostalgie.
După prima sorbitură, a insistat, puţin cam prea tipicară : • • .
— Ai reţinut, da ? Cafeaua e în bufet.
Hotărît lucru, trebuia să intru în subiect *.
— Da. Am auzit. Dar eu aş vrea să discutăm despre altele.
— Exact, dragul meu. Acolo sînt şi altele. E şi zahărul, c şi ceaiul de tei, e şi...
Am întrerupt-o cu o mişcare a mîinii. Ce mai! Era timpul să devin clar. Mi-am înăsprit glasul şi i-am spus, răspicat :
— Dragă, e bine să fim tari.
— O, da, ai dreptate. Cînd te simţi slăbit, să ştii : vitamina B c în sertarul de sus. (Teribil cum nu înţelegea unde vroiam să ajung !)
— Draga mea, las-o naibii de vitamina B, pentru că... ci bine, a intervenit ceva nou.
— Ştiu ! Polivitamina. Şi nişte siropuri tonice. Ţi le-am pregătit pe toate.
— Bine, bine, le-am văzut.
— Atunci ce mai vrei să ştii ?
— Draga mea... (Iarăşi ezitam. Şi doar altfel plă- nuisem să-i dau vestea marii mele hotărîri). Draga mea... eu în felul meu sînt un om curat.
— Ştiu. Dacă vrei lucruri curate, lenjerie sau altele, vezi că le găseşti în şifonier. Raftul al doilea.
— Da, e-n regulă, dar,... vezi tu ?... în viaţă, lenjeria e un lucru mic.
— Lucrurile mari sînt în sertarul de jos : cearşafuri, feţe de pernă...
începeam să mă enervez. Cum de mi se păruse pînă atunci că nevastă-mea e o femeie inteligentă şi cu fler ?
Aproape că m-am răstit la ea :
— Bine, dar viaţa nu e făcută numai din cafea, zahăr, perne şi cearşafuri ! în viaţa unui om mai intervin şi altele. A, nu ! Nimeni nu e de vină. Pur şi simplu te trezeşti că intervine ceva... sau cineva, care poate fi o femeie.. Şi cînd vrei să te fereşti, e prea tîrziu. Ceva apare, altceva dispare... înţelegi ?
— Cum să nu înţeleg, dragul meu ? Au mai fost cazuri.
— Păi vezi ? (în sfîrşit, intrasem în subiect).
— Sigur, la o vecină a apărut o femeie de serviciu care pe urmă a dispărut cu un palton şi şase cămăşi de-ale soţului. De aia îţi spun : fii atent. Te ştiu cît de distrat eşti. Şi, fiindcă veni vorba : să nu laşi aragazul deschis. Pe urmă, cînd pleci pe teren, să nu uiţi acasă pijamaua... şi papucii... şi bicarbonatul, că ştii tu... şi să încui bine uşa... şi să nu mai pierzi cheia... să opreşti frigiderul... să nu încui pisica în baie... să ştergi din cînd în cînd praful... să aeriseşti şi, mai ales, să uzi în fiecare seară florile...
Şi s-a oprit.
între noi s-a aşternut o tăcere grea, ca o ceaţă prin care nu mai vedeam şi nu mai înţelegeam nimic. Decît că din această ceaţă se putea ivi ceva... CEVA teribil de surprinzător.
Am întrebat-o cam cu jumătate de glas.
— Stai. Stai puţin. De ce îmi spui tu mie toate astea ?
A făcut o pauză, m-a privit în ochi şi mi s-a adresat cu un ton neaşteptat de grav (aerai ei senin dispăruse cu totul).
— Dragul meu...

— Da, draga mea...
— Tu singur ai spus adineauri că trebuie să fim tari.
— Dar SÎNTEM tari.
— Dragul meu, cred că e bine să ştii unde-i fiecare lucru, pentru că eu plec.
— Da. Mă rog.. Poate că ai treabă.
— Nu. N-ai înţeles. Plec de acasă. Plec definitiv. Te las. dragul meu.
M-am ţinut de masă :
— Ce faci tu ? !
— Mi-ai promis că o să fii tare.
— Ce tare ? Care tare, că într-adevar. nu pricep nimic.
— Ne despărţim, dragul meu.
— Noi doi ? ! (Cred că am strigat prea tare : pisica a sărit speriată, pe şifonier). Cum adică „ne despăr- ţim" ? !
— E hotărîrea mea cea mare. Ştiam că o să fie dureros, dai' e mai cinstit aşa. Chiar tu spuneai : în viaţa unui om pot interveni fel de fel de lucruri. Nu e vina nimănui, şi, drept să-ţi spun, am crezut că tu, cu toată introducerea aceea, nu faci decît să-mi înlesneşti mărturisirea.
— Să-ţi înlesnesc... eu, ţie ? ! Dar mărturisirea e a mea. Adică a fost. Acum se schimbă totul. Adică de ce să se schimbe ? Cum o să pleci ? Tu nu te gîndeşti ? Ce fac eu fără tine ? O să-mi dispară paltonul. O să uit acasă cămăşile. Şi papucii. O să las aragazul des-
chis. O să iau foc. O să deschid fereastra şi o să închid pisica în frigider. Şi florile ? Cine o să mai ude în fiecare seară florile noastre ?
Amicul a făcut o pauză.
Simţeam că retrăieşte acele clipe.
într-un tîrziu l-am întrebat, plin de temeri :
- Şi?
— Ce> S1 ?
— Cine udă, de atunci, florile voastre ? Probabil că te ocupi singur de această treabă. (în mod firesc, m-am oprit la problema udatului florilor : mi se părea, nu ştiu de ce, cea mai importantă).
— Eu ? Aşi. Asta e treaba ei.
— Cum adică ? Dar ea nu... ?
— Ea ? îmi pare rău. Chiar ai crezut ?... Hm. Ne- vastă-mea e femeie serioasă.
— Şi atunci ?
— N-ai priceput ? Totul n-a fost decît un joc. Ce 6 drept, destul do ingenios, cum trebuie să recunoşti. Cînd vor să-şi apere căsnicia găsesc femeile astea nişte metode...
Şi a continuat, privind undeva. în urmă, peste vreme :
— De atunci au trecut ani. Cîteodată ne mai aducem aminte de întîmplare şi rîdem... şi rîdem... De fapt, la drept vorbind, numai ea rîde. Eu mă fac că am treabă. Asta e tot.
Şi iar am tăcut amîndoi.
Ce e drept, povestirea lui mă amuzase şi mă înduioşase în acelaşi timp.
Pe urmă l-am întrebat cam ce legătură ar putea să aibă toate astea cu sportul.
A reflectat o clipă şi mi-a răspuns
:— Lasă. N-am grijă. Legătura o găseşti tu. Eventual poţi să-l parafrazezi pe Napoleon şi să spui, în încheiere, că în dragoste, ca şi în sport, orice tactică e permisă. Sau, pur şi simplu, poţi să spui că uneori, în viaţă, ca şi în sport, eşti în pericol să pierzi totul, exact atunci cînd cinezi că vei cîştiga foarte mult.
Şi amicul a plecat, lăsîndu-mă să aleg una clin aceste două variante.
Ca să fiu mai sigur, eu o să le trec pe amîndouă
.Telegrama
Mi-au spus mie unii, turişti cu experienţă, că nu toate excursiile se desfăşoară, pe întreg parcursul lor, aşa cum le plănuim noi. Ce e drept, toate încep bine şi frumos, dar farmecul lor se mai risipeşte, din te miri ce, spre sfîrşit.
Să nu vă gîndiţi la ploaie sau la alte neajunsuri doar meteorologice. Cauzele care înnourează cîteodată o astfel de plimbare, sînt uneori din cale afară de ciudate şi ele apar în mod cu totul surprinzător, ca ţintele mişcătoare la concursurile de tir.
Poate că n-aş fi crezut asta, dacă nu m-ar fi convins întîmplarea pe care mă pregătesc să v-o spun.
M-am întîlnit, nu de mult, cu vechiul şi bunul meu prieten, Titică.
Părea grăbit şi nu fără motiv :
— Mă duc să mă pregătesc de drum. Mîine plec într-o deplasare de două zile, în oraşul M. Interes de serviciu.
Şi, în clipa următoare, o idee i-a luminat privirea :
— Ce-ar fi să mergi şi tu cu mine ? Plecăm mîine, ne întoarcem poimîine. Eu am treabă doar cîteva ore,
după care sînt al tău. Ar fi şi pentru tine o deconectare. Te plimbi şi tu. oraşul e destul de frumos... Mm ? Ce spui ?
— Ştiu şi eu ? Nu cred că nevastă-mea ar putea să meargă.
— Ei şi ? Mergem singuri. Ca băieţii. Seara mergem cu inginerul şi cu contabilul lor şef, la un local. Au acolo un vin, să mă pomeneşti.
— Da, te cred, i-am spus cu oarecare jenă, dar... ştii... nu pot să iau prea mulţi bani de acasă.
— Nici nu-i nevoie. Oamenii fac cinste.
Şi iată-mă a doua zi în oraşul M.
Pînă la un punct, totul s-a desfăşurat conform programului, anunţînd două zile cum nu se poate mai plăcute : cît timp Titică a fost ocupat cu treburile lui, eu am vizitat oraşul, i-am admirat parcul şi statuile (deci latura turistică, pot spune, a fost îndeplinită integral), seara ne-am dus cu cei de la filială la local, iar vinul era într-adevăr demn de a fi pomenit.
Aici a intervenit însă Neprevăzutul. Acel Neprevăzut evocat la începutul acestor rînduri. Schimbarea a fost mică dar s-a dovedit esenţială pentru cele ce aveau să urmeze : gazdele noastre, de altminteri oameni simpatici, n-au mai făcut cinste, aşa cum figura în programul lui Titică. Motivul abţinerii lor a fost, la rîndul lui, ridicol de mic, aşa cum sînt mai toate cauzele marilor nenorociri : a fost de ajuns ca Titică. în momentul în care cei doi se pregăteau să achite nota, să spună „Vai, dar nu se poate, mă supăr", ca ei să-l ia în serios şi să bage banii la loc, în buzunar.
Prima pornire a lui Titică, în faţa acestei noi situaţii ivite, a fost să-şi dea singur o palmă (am simţit lucrul ăsta şi mi l-a confirmat şi el, mai tîrziu).
A renunţat însă, pentru că ar fi fost o auto-flagelare care n-ar fi rezolvat nimic. Aşa că s-a aplecat spre mine şi mi-a şoptit, discret :
— Dă-mi cit ai la tine.
I-am dat. S-a mai scotocit şi el, cu aceeaşi discreţie şi pînă la urmă a plătit, cu zâmbetul pe buze (poate că era un zîmbet cam albastru, dai* nu era momentul să facem teoria culorilor).
în momentul în care am rămas singuri, primul lucru a fost să ne întoarcem buzunarele pe dos, cu o iuţeală de prestidigitatori. Dar asta n-a folosit prea mult : rămăşiţele reunite ale resurselor noastre materiale nu atingeau decît valoarea UNUI SINGUR bilet de tren. Şi, în plus, modica sumă de un leu şi patru zeci de bani. O clipă ne-am uitat unul la altul, după care am exclamat amîndoi, aproape simultan, ca un mic, dar brav cor pe două voci :
— Acum ce ne facem ? Cu ce plătim biletele de întoarcere ?
Eram, desigur într-o stare euforică (licoarea aceea îşi avea în aceasta, meritul ei) dai' nu de ajuns de temeinică pentru a nu vedea prin ea delicata realitate : nu existau bani decît pentru un singur bilet.
După o îndelungată meditaţie, Titică a observat că, orice ar fi, nu puteam rămîne acolo, în M., ceea ce, de fapt, era de la sine înţeles. Şi că nici nu se punea în discuţie plecarea de acolo, doar a unuia dintre noi, oricare ar fi acela.

Unul din noi, nu mai ştiu precis care, a remarcat că nu există, în cazul nostru, decît două soluţii : ori să ne întoarcem pe jos (propunere care cădea de la sine), ori să cerem nevestelor bani de tren (ceea ce, oricum, era o idee bună, mai ales în absenţa alteia)

.— Bun. Şi cum comunicam cu ele ? Cum le cerem bani ?

— Prin telefon ! a spus Titică, cu capul sus şi bombîndu-şi pieptul, de parcă el ar fi inventat numitul aparat, cu mult înaintea lui Graham Bell. Pui doar o monedă de un leu, faci prefixul, apoi...

I-am întwrupt, cu un gest, explicaţiile tehnice, ca să-i mărturisesc. în mod deschis, că nu pot face asta :

— Mă trece un fior rece cînd mă gîndesc ce ar putea să-mi audă urechile, dacă-i spun ce am păţit. Mai bine sun-o tu, pe nevasta ta.

Mi-a mărturisit, la rîndul lui. că e animat de ace- leaşi temeri.

— Deci ideea cu telefonul se respinge, am tras eu concluzia.

A ţinut să precizeze :

— Se respinge în unanimitate. Nu putem risca o convorbire DIRECTĂ cu ele, cel puţin pînă nu se calmează.

— Bun. Dar atunci ce facem ?

— Să stăm o clipă jos şi să reflectăm.

Ne-am aşezat pe un mic grilaj. Şi, cu toate că vorbele se legau cam anevoie unele de altele (vinul, nepăsător, îşi vedea înainte, dc efectele lui), Titică a vrut să arate că nu-şi pierde cumpătul în nici o situaţie :

— Vasăzică pentru un bilet avem.

— Avem.

— Ne mai trebuie pentru al doilea. Că nu te las aici. Eu tc-am adus, eu te duc înapoi. Că eşti prietenul meu, la bine şi la greu.

Şi m-a sărutat zgomotos.

După această scurtă paranteză de efuziune a redevenit calm

— Citi bani spui că ai în plus ?

Am mai numărat o dată : un leu şi patruzeci de bani.

S-a mai gîndit o clipă, apoi s-a ridicat şi mi-a făcui semn să îl urmez. După cîteva minute eram la Poştă. Ne-am îndreptat spre funcţionara de la primul ghişeu, la celelalte nemaifiind nimeni :

— Bună ziua !

— Bună ziua. Ce doriţi ?

— Am vrea să dăm o telegramă.

— Poftim formularul. Faceţi textul.

Titică a luat, cu un gest cam şovăitor, formularul şi mi l-a întins :

— Ia scrie-l tu. Ţin minte că în şcoală aveai talent la Compunere.

N-am vrut să mă dezmint şi. evocîndu-mi muza, am întocmit următorul text : ..TE ROG TRIMITE BANI. NU MAI AVEM PENTRU TREN. SĂRUTĂRI. TI- TICA". Şi i l-am înapoiat.

L-a citit, a declarat că, în general, e satisfăcut do succinta mea lucrare, dar a propus o mică modificare :

— Nu mă iscăli pe mine. Semneaz-o tu şi trimi- te-i-o nevestei tale. înţelegi...

înţelegeam, cum să nu ? Dar i-am arătat că şi el trebuie să mă înţeleagă pe mine. El „semneaz-o tu", eu „ba tu", pînă'la urmă am convenit să tragem la sorţi. în definitiv, conţinutul era valabil pentru ambele soţii. Fiindcă n-aveam zaruri, am folosit vechea metodă : pum-na-re-ta pum-na-ri, ci-ne o va is-că-li. Zeiţa Fortuna mi-a surîs mie şi a decis s-o trimită el.

Am adăugat, deci, adresa lui (strada Zece mese, numărul Cutare, sectorul Cutare) şi ne-am întors la ghişeu :

— Cît ne-ar costa ?

Funcţionara a numărat cuvintele cu vîrful creionului : 3 lei şi 40 de bani.

— Dar, nu vă supuraţi, cît costă cuvîntul ?

— 20 de bani, vă rog.

Ne-am uitat unul la altul, cu un început de deznădejde. Dacă simţul umorului nu m-ar părăsi în situaţiile grele, aş fi întrebat-o dacă nu există şi telegrame categoria a doua, mai ieftine.

Ne-am retras din nou la masa ce ocupa mijlocul încăperii.

— Ce ne facem, Titică ? Ai auzit ? 20 de bani. Cu cît avem, nu ne putem permite decît şase cuvinte, cu adresă cu tot.

Şi am repetat : – Ce facem ?

— Tăiem adresa.

— Şi cum o găseşte poştaşul, Titică ?

— Treaba lui. Să se descurce, că pentru asta' ia leafă (de unde am dedus că amicul avea asupra mea un mare atu : nu-l părăsea umorul, nici măcar în astfel de situaţii).

Nu puteam să nu-i urmez exemplul şi am propus, ca o primă economie, să scriem adresa pe jumătate.

— Cum, pe jumătate ?

— Tu stai pe strada Zece Mese, nu ? E ! Punem numai cinci mese.

— Dacă-i vorba pe aşa, o trimitem la tine acasă, că tu locuieşti pe strala „Puţul cu apă rece".

— Şi ce avantaj avem din asta ?

— Punem numai „Apă Rece". Asta o să ne mai şi trezească.

Am rîs amîndoi, după care am convenit că e mai bine să fim serioşi :

— Ce tăiem din text, Titică ?

— Ceva ce c de prisos.

— Adică ? ?

— Ia dă-mi hîrlia.

A sludiat-o îndelung şi a decis :

— Tăiem asta cu ..Te rog". Să nu le învăţăm cu ploconeli. • -

— Bine. Am tăiat ..Te rog". Şi propun să mai tăiem şi asta cu ..Trimite bani".

— Cum ? ! Dar asta c esenţialul ! E. ca să zic aşa, miezul problemei.

— Da. dar nu-i nevoie. Dacă ştie că ai plecat în deplasare. îşi închipuie ca de ce-i trimiţi telegrama.

Titică <i sesizat nuanţa critică ascunsă în vorbele mele :

— Acum nu mai căuta şi tu ceartă că şi aşa sîn- tem destul de necăjiţi.

Şi de fapt avea dreptate. I-am cerut scuze.

— Nu face nimic. Ia vezi : fără ,.Te rog" şi fără „bani" cit cosiţi ?

— 2,60.

— Tot e scump. Să mai tăiem ceva-

___ Ce ?

Iar a luat hîrtia şi iar a studiat-o. Cred că niciodată n-a aprofundat în felul ăsta vreo lucrare.

— Taie ..Pentru tren". Ştie ca că n-o să venim cu avionul. Ştie că am rău de înălţime. Şi, pe urmă, orăşelul ăsta nici nu are aeroport.

— Bine. Ş-a tăiat.

— Ia vezi acum : fără ,.pentru tren" cît costă ?

— 2,20.

Titică a prins curaj :

— Ne apropiem, ne apropiem. încă 80 de bani şi sîntem acasă

.I-am spus că ar fi mai înţelept să nu ne bucurăm prea devreme.

— Ai dreptate. Trebuie să mai renunţăm la ceva. A ! Stai ! Taie „Sărutările^ alea de la urmă. Tot nu-i place ei să o sărut cînd sînt băut.

— S-au tăiat şi sărutările. Am ajuns la doi lei.

— Taie semnătura.

— De ce ? Să nu ştie cine o sărută ?
— Distratule ! Ai uitat că ai tăiat sărutările ?
— Ai dreptate.
— Cît mai c pînă la un leu şi 40 de bani ?
— Două cuvinte.
— Taie-le !
— Păi două au mai rămas cu totul.
— Care ? la citeşte.
— „Nu avem”.
— Perfect ! Taie „nu avem”'. Ştie ea că dacă aveam, nu-i cercam.
— Bine. S-a tăiat.
— Ce a rămas ? la s-aud.
— TELEGRAMĂ !
— Şi altceva ?
— Adresa.
— Foarte bine. Nu e prea clar, dar sc descursă ne- vastă-mca. Ştii ce perspicacitate are ? Dezleagă şi cuvinte încrucişate. Şi în felul ăsta e şi convenabil. E drept că dăm pentru telegrama asta ultimii bani din buzunar, dar merită : altfel trebuia să ne facem mutaţia aici. Pun pariu că mîine primim banii.

2 • ■ — w 1^
• » ♦ • • •

Pronosticurile lui Titică s-au adeverit întocmai.

Pînă şi în privinţa vinului : mult timp l-am mai pomenit. Şi nu doar eu : timp de şase luni a fost subiectul preferat al nevesti-sii .Cît despre a mea, nu aşteptaţi nimic : rufele murdare se spală în familie.

Atît pot să vă spun : nu cunosc data exactă cînd o să se încheie discuţia pe marginea acestei „excursii".

Că nevastă-mea, cînd mă ceartă, e ca o şedinţă : ştii cînd începe, dar nu ştii niciodată cînd o să termine..

.T° ı ⁿ ®« n ■
imsmm wtomlm

Literatura de anticipaţie s-a ocupat foarte mult, în ultimul timp, de călătoriile care ne aşteaptă după anul 2000. Atît de mult s-a discutat despre asta, încît am deseori impresia că e cazul să şi începem pregătirile pentru voiajele viitorului. Mărturisesc, dealtfel, că zilele trecute era cît p-aci să depun la O.N.T. (tocmai treceam prin faţa uneia dintre filiale) o cerere pentru o excursie în Constelaţia Andromeda. M-am răzgîndit în ultimul moment, socotind, totuşi, că pentru asta mai am timp. Mai cu seamă că pînă atunci sînt cam ocupat cu problema obţinerii unor locuri pe litoral în plin sezon.

Întîmplarea, însă, m-a făcut să mă întreb cum va arăta turismul de mîine. Sau, mai simplu spus, m-am gîndit la elementul uman (nefiind specialist în materie ştiinţifico-fantastică, nu văd cu ce aş putea îmbogăţi subiectul, pe latura aceasta. Dai' a încerca să mi-l imaginez pe urmaşul nostru într-ale turismului, cu viitoarele lui bucurii şi enervări, cu viitoarele lui ticuri, tabieturi şi deprinderi bune sau rele, ei bine, iată o faţetă a problemei în care, cu voia dumneavoastră, aş cuteza să-mi încerc însuşirile de vizionar).

Să facem deci, împreună, un salt în viitor. Să spunem, un salt de o sută sau chiar de două sute de ani' (la vîrsta de azi a Universului, ce mai contează o diferenţă de o sută de anişori ?).

Iată-ne. deci, în 2080 (sau în 2180) la un oficiu de turism, ghişeul „Excursii inter-planetare”.

Printre cei care stau cuminţi la rînd, un tip a cărui soţie aşteaptă tolănită într-un prea comod fotoliu de lîngă peretele de sticlă.

în sfîrşit, ajunge şi el în faţa funcţionarei care-l întreabă cu o amabilitate tip „secolul 21” :
— Dumneavoastră ?
— Aş dori două locuri pentru Saturn.

Funcţionara consultă computerul, după care zîm- beşte amar dar încurajator :
— Regret. Pentru Saturn nu mai avem nimic. Vă putem oferi în schimb, două bilete pentru Lună.
— Pentru Lună ?

Şi individul, la rîndul său. îşi consultă, din priviri, soţia, ca pe un computer viu. Aceasta strîmbă uşor din nas şi tipul prinde imediat mesajul ei mut :
— Ştiţi... pc Lună am mai fost pînă acum do vreo două-trei ori. De data asta am fi vrut să vedem Saturnul.

Şi adaugă, îndulcindu-şi glasul :
— Poate mai căutaţi. în timp ce, discret, ca să nu observe nimeni, ia de pe birou imul din cele două pachete de ţigări Kent şi îl strecoară în propriul său buzunar.

Fata c vădit mişcată, de această mică dar delicată atenţie (pînă în anul acela, lumea va fi în sfîrşit convinsă de efectele dăunătoare ale fumatului).
— Bine. Să mai caut.

Manevrează din nou computerul şi... surpriză ! Pe micul ecran apar două locuri, absolut ultimele ! !)
pentru excursia pe Saturn (ele unele se vede că în acea vreme, computerele vor fi atît de perfecţionate şi ele sensibile, incit vor înregistra cu promptitudine micile şi delicatele atenţii).
— Plecarea are loc sîmbătă dimineaţa, la orele 8 G.M.T., scara se doarme la un motel-satelit, undo veţi servi şi masa. A doua zi se vizitează inelul, planeta Neptun, Saturnul, unde veţi lua şi masa de prînz, iar întoarcerea, în jurul orei 21. Pentru ca să putem respecta orarul, vă rog să fiţi la Cosmodrom, la orele opt fără un sfert.

Sîmbătă dimineaţa, la ora ce le-a fost recomandată. cei doi se află printre pasagerii carc-şi ocupă locurile în rachetă. Atmosfera c plină de vioiciune şi de bună dispoziţie. Oamenii se salută, se fac schimburi de amabilităţi şi de glume. Şi, cu toate că ora plecării a trecut de cîteva minute, pasagerii se interesează cu mult calm (se pare că stările nervoase vor fi aproape total necunoscute) :
—; De ce nu pornim ?

Ghidul răspunde cu un zîmbet larg :
— Mai aşteptăm doi pasageri. Vă propun să avem răbdare. E abia opt şi zece minute.

Pe la opt şi douăzeci apar şi cei doi înlîrziaţi. Doi tineri. îşi ocupă locurile, cu figuri nevinovate şi senine, de parcă ei ar fi sosit primii.

în sfîrşit, racheta se pune în mişcare, în timp ce ghidul recomandă :
— Vă rugăm să vă legaţi centurile de siguranţă şi, pînă cînd ieşim din straturile dense ale atmosferei, vă rugăm să stingeţi ţigările.

Ca la comandă, se aprind cîteva ţigări, ceea ce, de asemenea, nu enervează pe nimeni (ca şi noi, cei din secolul 20. urmaşii noştri clin secolul 21 vor face
excursii prin galaxie ca să se relaxeze cu orice preţ. Din asta nu-i va putea clinti nimeni şi nimic).

Toată lumea priveşte prin hublouri. Peisajul merită toată atenţia. Pămîntul care se depărtează şi planetele care se apropie din ce în ce, plus meteoriţii care zbui’dă prin spaţii, dau un tot fermecător şi fiecare se felicită în gînd pentru ideea de a se fi înscris la aceasta excursie.

La un moment dat, un copilaş de patru-cinci anişori, arată cu degetul :
— Mămico, ţe e căluţiolul ăla de acolo ?
— Nu-i cărucior, puiule. Ăla-i Carul Mic.
— Da ? Vleau şi eu.

Cîţiva din jur, zîmbesc amuzaţi, iar mama încearcă să-l amăgească cu eterna promisiune fără termen fix :
— Acum nu se poate. Cînd o să mai creşti.

Puştiul se dovedeşte, însă, o adevărată odraslă a secolului 21 :
— Cînd o să clesc n-o să mai vleau Calul Mic. O să vleau Calul Male.

Pasagerii fac haz. Ce nostim ! E o plăcere să ai la drum o asemenea dulceaţă de copil.

Dar dulceaţa de copil, simţindu-se centrul atenţiei, începe să ia cam în serios problema Carului Mic :

— Vleau Calul Mic ! Vleau Calul Mic !

Şi apăsă din ce în ce pe pedala vocii. Un bătrînel îşi cam pierde calmul (de unde se vede că reminiscenţele secolului trecut nu vor dispare cu totul) şi spune ca pentru el, dar destul de tare ca să fie auzit :

— Cum porneşte cineva la un asemenea drum cu un copil de vîrsta asta ? Ce, n-aveau cu cine să-l lase acasă ?

Şi adăugă, privind cu nostalgie, spre nişte vremuri mai îndepărtate :

— Ehe, în secolul trecut nu s-ar fi petrecut aşa ceva. Pe atunci copiii erau altfel educaţi. Li se permiteau doar distracţii şi alte lucruri potrivite vîrstei.

— Şi ce scofală ? intervine tînărul cam pletos şi care a cam întîrziat la plecare. Da, tataie, s-au dus timpurile cînd copiii aflau ce-i aceea astronomie, cibernetică şi altele, abia pe la zece ani.

— Aşa e, întăresc cîteva glasuri.

Şi discuţia, pornită pe făgaşul binefacerilor exploziei informaţionale la vîrste precoce, se luminează din nou. Mai ales că şi puştiul cu pricina se pare că a renunţat. pînă una-alta, la „Calul Mic", aţipind cu degetul în gură,, ceea ce e, totuşi, anacronic pentru secolul în care trăieşte.

Cu un decalaj de douăzeci de minute (întîrzierea de la plecare n-a putut fi recuperată) racheta ajunge la motelul-satelit. Se serveşte masa, de care unii sînt foarte mulţumiţi, iar alţii deloc. Cale de mijloc, în aprecieri, nu găseşte nimeni, ceea ce, iarăşi, este o caracteristică a turismului viitorului.

A doua zi, la ora fixată pentru continuarea călătoriei, pasagerii se adună la fel de voioşi, în racheta care iar îşi întîrzie plecarea : cei doi tineri vin şi de data asta după douăzeci de minute, ocupîndu-şi locurile cu aceeaşi seninătate ca ieri.

După cîtva timp la orizont începe să se deseneze inelul lui Saturn.

Se aud exclamaţii diverse, exteriorizînd toate acelaşi sentiment de admiraţie : – Psst !... Grozav !... Minunat !...

Entuziasmul e general. Doar unul, într-un colţ, pare mai reţinut :

— Eh. asta-i nimic faţă de ce am văzut eu cînd am vizitat galaxia cutare. Sau ce să spun de galaxia cutare ? Ehe !

Şi reuşeşte să trezească în felul acesta atenţia şi chiar uşoara şi nemărturisita invidie a cîtorva pasageri.

în fine, inelul, unul din punctele de atracţie ale traseului, este atins.

Lumea coboară.

Cei mai mulţi fac fotografii, iar femeile, în proporţie de 99,98%, se îmbulzesc în faţa tunetelor cu artizanat. Combinezoane de cosmonaute, brodate cu motive folclorice.

Bărbaţii nu sînt din cale afară de interesaţi nici de articolele expuse,* nici de preţurile lor şi, ca să-şi omoare vremea, trag cu coada ochiului la vizitatoarele clin alte galaxii.

La privirile încărcate de mustrare mută ale soţiilor, bărbaţii explică angelic : – Mă uit şi eu ce şic sînt îmbrăcate. Ceea ce, cu toată tehnicitatea înaltă a femeilor secolului 21, are darul să le deruteze.

Popasul se termină, dar racheta tot nu poate să-şi continue drumul : cei doi tineri lipsesc din nou. în sfîrşit. Se arată şi ei, cu aceeaşi întîrziere de douăzeci de minute, fapt care atrage admiraţia generală pentru constanţa lor.

Obiectivul următor : Neptun. Aici interesul pentru splendorile celeste ca şi pentru documentatele explicaţii ale ghidului, e parcă mai mic : exuberanţa grupului a început să scadă. Iar pe Saturn, (ultima etapă) vioiciunea e atît de mică, îneît lumea se mulţumeşte să ia masa şi să gîndească, cu un aer cam mohorît, la oboseala drumului de întoarcere.

Intr-adevăr, drumul e parcurs într-o linişte întreruptă, din cînd în cînd, de cîte un căscat mai mult sau mai puţin discret. Unii moţăie de-a binelea, indiferenţi la peisaj. Cîte unii îşi golesc sacoşele de hîrtiile acum nefolositoare (în care, la plecare, împachetaser
ăLinele gustări) .şi le aruncă afară, prin hublouri um- pllncl ele hîrlii .şi de cutii goale, straturile dense ale atmosferei terestre. Respectînd legile cosmico, ele se vor roti mult timp în junii globului. Dar excursioniştii nu se gîndesc, la ora asta, decât la duşul care-i aşteaptă acasă.

în felul acesta, frumoasa călătorie de sfîrşit de săp- tămînă, s-a încheiat.

Fără îndoială, trebuie să recunoaştem deschis şi cu curaj : turistul secolului viitor va mai suferi, din păcate, do unele tare ale turistului de azi.

Ce mai încolo-încoace ? Mai avem de luptat, tovarăşi
!

Ce era norma! să se întâmple s-a întîmplat ‘ de cîtva timp urmăresc cu din ce în ce mai multă avidi tate transmisiile sportive televizate. în căutarea lor alerg cu frenezie de pe programul unu pe programul doi, atingînd şi acea măiestrie care mă ajută să ascult, concomitent, şi transmisiile radiofonice similare. Cînd le descopăr, mă arunc asupra lor cu acelaşi nesaţ, cu care şi Polyphem l-ar fi devorat pe Ulisse şi ai săi, dacă i-ar fi dibuit. Iar în ziua cînd m-am trezit gîn- dind că, dacă astfel de emisiuni ar dura chiar şi douăzeci de ore din douăzeci şi patru, le-aş urmări cu aceeaşi neobosită pasiune şi aş fi atît de absorbit de ele, încît n-aş mai vedea, n-aş mai auzi şi nu aş mai
percepe nimic altceva din ce se întîmplă în jurul meu, ei bine, atunci am înţeles că obţinusem acel certificat nescris dar nu mai puţin trainic, de microbist desăvârşit.

O, desigur, pînă aici nu ar fi nimic neobişnuit dacă n-aş fi fost dintotdeauna măcinat de acea meteahnă a exagerărilor. Asta m-a făcut, într-o bună zi, să-mi imaginez următoarea situaţie : după zile, săptămîni, luni, ani întregi de nemişcare în faţa televizorului (pasă-mi-te, se făcea că mi se împlinise visul celor douăzeci de ore de transmisii sportive pe zi), aparatul îmi oferea în sfîrşit una din acele mici pauze îndeobşte cunoscute sub numele de „Defecţiune tehnică'*'.

îmi ridic ochelarii pe frunte, mă frec la ochi (atîţia ani de vizionare neîntreruptă au, totuşi, darul de a-l obosi şi pe un vultur), mă întind, fac cîteva mişcări de dezmorţire, după care mă uit puţin prin jurul meu.

Lingă mine, pe alt fotoliu, un tînăr înalt, spătos şi a cărui figură mi se pare oarecum cunoscută. Tocmai încep să-l caut prin cărările întortocheate ale memoriei. cînd tînărul îmi zîmbeşte afectuos, ca unuia care s-a trezit dintr-un somn lung şi greu şi care trebuie readus la realitatea înconjurătoare, treptat şi cu multă prudenţă : – Bună ziua, tată !

Fac ochii mici : – Cum adică „tată[a] ?

Tînărul continuă să-mi zîmbească indulgent: – Da. Eu sînt băiatul dumitale.

— Vrei să... Vrei să spui că dumneata... Că tu... în sfîrşit, vrei să spui că eşti Dănuţ ?

— întocmai.

Se lăsă o tăcere grea. Gîndul îmi fuge spre acele misterioase cazuri, ce e drept, întîlnite mai mult prin romane sau filme de televiziune, în care impostori abili, şantaj işti de mare clasă, apar în viaţa cîte unui om cumsecade, dîndu-se drept fiii lor, spre a smulge
omului cumsecade cine ştie ce privilegii. Sau poate că, în cazul de faţă sînt nedrept gîndind astfel. Oricum, ca să mai cişti timp, adaug, prudent :

— Cum o să fii tu acela ? De eşti tu acela... Nu, nu, e imposibil ! Dănuţ e un băieţel atitica.

Şi, ca o vagă măsurătoare, arăt cu mina cam la un metru şi zece centimetri de podea.

— Ei, tată, nu ştii ? Anii trec, copiii cresc...

Argumentul acesta, plus un glas, probabil glasul sîngelui, îmi spun că tînărul din faţa mea nu minte.

îl îmbrăţişez cu căldura şi emoţia unuia care-şi revede după douăzeci de ani o rudă de gradul unu. în acest moment, poate pentru ca scena să nu degenereze în melodramă, intră şi o tînără, total necunoscută mie şi care mi se adresează jovial :

— Bună ziua, tată ! Sînt bucuroasă că ţi-ai găsit în sfîrşit timp să revii printre noi ! Era şi timpul să ne cunoaştem personal.

O privesc uluit, intr-un amestec de spaimă şi de bucurie. Nu cumva am şi o fată de care nu ştiam ? Se pare că Dănuţ (nu ştiu dacă la vîrsta şi la gabaritul lui de acum i se mai potriveşte diminutivul) mi-a ghicit gîndul, căci mă linişteşte diplomatic : ,

— Tată, dă-mi voie să ţi-o prezint pe soţia mea.

Nora dumitale, adică. '^

— Nora mea ? Asta-i bună ! Dar cînd te-ai însurat ?

— Acum doi ani.

Glasul mi se acoperă cu un văl de reproş amărui :

— Acum doi ani ? Şi pe mine de ce nu m-aţi invitat la nuntă ?

Dănuţ oftează (sau poate mi se pare mie) :

— Am încercat dar ne-a fost imposibil să te sus- tragem. în seara aceea tocmai se transmitea la televizor finala Campionatului

mondial
.Şi. probabil din dorinţa dc a întări cu martori apusele lui, se adresează nevesti-mii, care tocmai intră :
— Nu-i aşa, mamă ?
Dar femeia aceasta c intr-adevăr ncvastă-mea ? Da, sigur, ea este, deşi îmi dau seama că c la ea ceva schimbat. Dar ce anume ? A, da ! Părul ! Părul ei, altădată colorat divers, o acum de un alb matur.
Un ghimpe mi se strecoară în suflet : nu cumva, între timp, am albit şi eu ? Mi-aduc aminte că dincolo e oglinda. Mă reped cu toată viteza spre unde ştiam că o uşa. Mă izbesc însă dc un zid, ca într-unul din acele filme clin epoca de aur a comediei. îmi revin repede (surpriza e mult mai marc clocit cucuiul do care am făcut rost) şi observ că însăşi casa pare schimbată. Ncvastă-mea, care întotdeauna mi-a ghicit gândurile (în privinţa asta dovedea că nu se schimbase deloc) îmi spune, calmă :
— Ştii... între timp ne-am mutat. Băiatul crescuse şi a fost nevoie de o cameră în plus.
îmi frec fruntea, forţîndu-mi zadarnic memoria : – Ne-am mutat ? Cînd ? Cum ?
— Cînd ? Acum cinci-şase ani. Cum ? Aşa cum se mută de obicei oamenii : transportîndu-ne mobila şi toate celelalte dintr-un loc în altul.
încerc un regret şi o reparaţie tîrzie :
— Se pare că aţi muncit, nu glumă.
— Mm... Mai greu a fost cu tine. Nu ne-a fost prea uşor să te transportăm cu fotoliu cu tot, ducând concomitent şi televizorul, pentru ca să nu pierzi meciul din ziua aceea.
Mă simt ameninţat de o nouă clipă de tăcere, de data asta cu un pronunţat caracter de jenă. Ca un fel de salvare sonoră, stânjenitorul moment e întrerupt de un scâncet de copil mic, care străbate clin camera cealaltă. Ncvastă-mea mă informează prompt :
J5 – A intrat o "hună pc fereastr
ă— Ştii, avem pentru tine o surpriză : între timp ai devenit bunic. Şi îndreptând spic tînăra pereche o privire plină de căldură : – Au un băiat de şase luni, o frumuseţe. Poţi să fii mîndru : îţi seamănă leit. Ce mai ? E întreg bunicu-său.
După care are grijă să adauge : – Numai că e ceva mai atent la ce se petrece în jurul lui.
Ca să trec mai repede peste ascuţişul satirei ascunse în vorbele eh cer să-mi văd imediat nepotul. Mi se aduce un pachet alb. clin care apare un căpşor nedefinit, în care se poate recunoaşte oricare din noi patru. Inclusiv cu.
Cu pachetul viu pe genunchi, iau din nou loc în faţa televizorului, căci defecţiunea tehnică se re- mediasc şi legătura cu stadionul se restabilise. În gind, însă, îmi iau angajamentul ca, clin cînd în cînd. să mai arunc cîte o privire în jurul meu. Altfel, absorbit ca pînă acum, s-ar putea ca. la viitoarea ..Defecţiune tehnică" să mă trezesc că ţin pe genunchi un ditamai flăcău do cincisprezece sau chiar douăzeci de ani...
Căci copii cresc, nici nu ştii cînd
.
Să mai exagerăm odată
Iată-mă, deci, ajuns şi la capătul acestei prea scurte, prea sumare plimbări prin lumea atît de plină de farmec, de tinereţe şi de neprevăzut a sportului. A sportului nostru cel de toate mileniile şi, mai ales, cel de toate zilele. A sportului căruia, ca să-i culeg, de-a lungul acestei călătorii, cîte una din minunate- le-i roade, am riscat, de bună voie şi nesilit de nimeni, să mă dau din cînd în cînd în spectacol, aşa cum poate a şi reieşit din paginile care se încheie aici.
Acum, după toate aceste povestiră şi confesiuni, reale ca un vînat sau pline de scorneli, ca ale unui vînător, mă aflu, aidoma, altora care s-au aventurat pe drumuri mai mult sau mai puţin asemănătoare, mă aflu, zic, în faţa acelei mari porţi pe care sus, cu litere uriaşe, scrie SOSIRE, iar jos, cu litere ceva
mai mici, se poale cili acea ultimă, adîncă, supremă şi. dacii e cazul, filozofică întrebare : EI ŞI ?
Ei şi ? va întreba, ele asemenea, cîte un cititor. Carc-i concluzia ? Ce să desprindem şi cu ce să ră- mînem acum, după ce am curăţat de exagerări, toate aceste povestiri şi confesiuni ? (Fiindcă, nu mă îndoiesc. aţi ştiut să le curăţati de înfloriturі, aşa cum primul om a învăţat să înlăture coaja, uneori spinoasă, alteori amară, cîte o dată înşelătoare şi de cele mai multe ori inutilă, a fructului, pînă ce a rămas miezul, miezul bun din care pînă astăzi şi de astăzi pînă cine ştie cînd a muşcat şi va muşca mereu, cu nepotolită sete, aflînd în el, de fiecare dată, dulceaţa, parfumul, hrana şi adevărul).
Dinspre partea asta. deci, nu-mi fac griji. Ar mai rămîne treaba cu tragerea concluziilor. O. desigur, pentru coi care din comoditate (oh, şi cil am pledat împotriva comodităţii. în toate aceste pagini !) aşteaptă ca tot eu să găsesc, în locul lor. răspunsul la acel „Ei şi ?”. aş putea, cum se mai obişnuieşte, să lansez şi să închei cu un slogan concluziv şi la subiect. De exemplu :
STADIONUL VA AŞTEAPTĂ ! (cam neconvingător)
- IMEDIAT, PE STADION ! ! (cam imperativ. Ca în multe alte cazuri, efectul ar putea fi contrar)
PRIN MIŞCARE, LA FLORILE SĂNĂTĂŢII (cam botanic)
NUMAI PRIN MIŞCARE. LA ÎNSENINARE! (cam meteorologic, dacă nu chiar cam confuz)
SPORTUL TE-AR CĂLI UŞOR. APARAT RESPIRATOR ! (cam anatomic) sau :
CINE-I BUN LA ALERGĂRI FUGE DE-ORICE SUPĂRĂRI ! (cam hazardat)
Dar adevăratul neajuns al oricăruia dintre sloganurile ele mai sus este că ar putea (fiindcă aşa e omul nostru) să-l irite pe cititor !
— Ce-mi dai mic concluzia, aşa. de-a dreptul, mură în gură ? Serveşte-mi-o mai subtil, mai pe ocolite, că nu sini prost. Pînă la urmă o înţeleg cu.
— Bine. S-a făcut. Dar pentru asta, dragă cititorule. va trebui să-mi dai voie să mai exagerez o dată, în definitiv, dumneata ai vrut-o.
Imaginează-ţi. deci, că ne aflăm la o aniversare : e ziua dumitale de naştere (după cum observi, ai devenit subiect. Pentru asta nu trebuie nici să te superi, nici să te împăunezi : n-ai idee ce uşor poţi să ajungi azi subiect de discuţie...). împlineşti 110 (una sută zece) ani. Pregătiri, masă mare şi o sumedenie de musafiri. fii. nepoţi şi strănepoţi. Vin pe rînd, ţinînd la spate dar cu intenţia vădită ca să le remarce toţi, pachete mai mari sau mai mici : cadourile. Le depun cu modestie de ocazie, în braţele primitoare ale soţiei. (A, nu. să nu-şi facă griji : în ciuda celor una sută zece ani ai dumitale. ea se menţine tînără sau, în cel mai rău caz. neschimbată).
În exclamaţiile do surpriză şi de bucurie ale asistenţei care se măreşte treptat, dintre hîrtii. foiţe şi cutii cochete, apar la lumina zilei darurile, unul mai potrivit ca altul. (Să nu uiţi nici un moment de vîrsta dumitale venerabilă, din această ultimă povestire cu < xagerări). Astfel, pe masă se adună un mic. dar foarte practic bazar : două aparate auditive (dacă vrei, unul poate să fie din import), patru perechi papuci de casă, dintre care două îmblănite, trei perechi ciorapi de lînă, trei căciulite de casă, o cuvertură de pus pe genunchi
„pentru cinci moşul va moţăi în fotoliul-balansoar", o pernă electrică şi, în sfîrşit, două coli cu abţibil- duri.
— M-am gîndit că, la vîrsta lui, s-ar putea ca asta să-l amuze, se scuză zîmbind, cel cu ideea.
în sfîrşit, se trece peste obişnuitul „să le stăpî- nească sănătos, cît mai mulţi ani de acum încolo" (cam formală urare, în cazul de faţă, gândesc unii) şi este adus tortul cu cele una sută zece lumînările. Un nepot contabil are curiozitatea să le numere (da, sînt 110) şi abia acum cînd, conform obiceiului, trebuie ca dumneata să sufli în ele ca să le stingi, lumea observă că. de fapt, nu eşti acolo.
Eşti strigat, eşti căutat prin toate camerele şi toate dependinţele (cînd spun „în toate", o spun în cel mai strict înţeles al cuvîntului) dar dumneata nu eşti nicăieri.
Unul din musafiri remarcă oarecum supărat şi nu fără temei :
— Ar fi putut să ne onoreze cu prezenţa, barem pînă la opt seara, cînd, înţelegem, trebuie să se culce că nu rezistă. Dar pînă atunci...
Şi lasă fraza neterminată ca să facă loc unor şuşoteli generale, pe această temă. Deodată, însă, o stră- nepoţică aruncă o vorbă, aşa, în treacăt :
— Dar dacă i s-a întâmplat ceva ?
Şuşotelile încetează brusc, ca nişte bir fel’ ia intrarea şefului:

— Ce putea să i se întâmple ?

— Ştiu şi eu ? Orice e posibil. Nu uitaţi : o o vârstă la care unii nu ştiu întotdeauna ce fac. Dacă, de exemplu, a plecat de acasă fără să fie observat şi cînd a vrut să treacă strada... înţelegeţi... cu mersul lui.

Un fior trece prin asistenţă ca o Variantă rece a curentului Golfstream (care, se ştie, c un curent cald). Petrecerea capătă încet, dar sigur, caracter de tristă ceremonie, pregătire sumbră a altei triste ceremonii, la care acum se gîndeşte fiecare. încearcă să se con- solczo şi să se îmbărbăteze unii pe alţii, cu frazele tip, care nu ajută niciodată la nimic :

— Dch ! Asta-i omul: trăieşte, se agita, se consumă pentru toate nimicurile şi deodată, pac !

— Ce să-i faci ? Pe toţi ne aşteaptă asta.

— Da, da. Aşa e. Barem de-am apuca şi noi virsta lui...

Şi, exact cînd frazele tip sînt epuizate (altele, pentru astfel de situaţii, nu există) uşa se deschide brusc şi dumneata, cel regretat prematur, apari obosit, dar bine dispus.

Eşti prevăzut cu o barbă lungă, albă, cu toate ridurile de rigoare, mă rog. ca la 110 ani. dai* îmbrăcat în trening şi cu o minge sub braţ.

— Ce-i cu tine ? Unde ai fost ? se interesează nevasta dumitale, cu aceeaşi curiozitate din tinereţe.

— Am avut meci, îi răspunzi, nud curajos ca altădată (cu vremea, tc-ai mai călit şi dumneata). Ştii bine că fac parte din echipa Oficiului de Pensii.

— Azi ai fi putut renunţa, remarcă ca, arătîndu-ţi cu un gest, grupul care te aştepta.

— Mi-a fost imposibil. Nu puteam să-i las. Oamenii contează pe mine.

Musafirii, care cred numai pe sfert, sau nici atît, argumentul cu meciul (unii chiar îşi dau coate, lucru care te cam enervează) încearcă să readucă discuţia pe un făgaş normal :

— Nu-i nimic, tăticule, bunicule, străbuniculc şi stră-străbunicule. Sper că ai jucat bine şi ai marcat şi un gol.

— Două ! precizezi dumneata (alte coate, pline de

— Bravo ! Acum hai să te sărbătorim. Dar mai 5n- tîi iată darurile noastre. Sperăm ca ele să îmbine plăcutul cu utilul.

Priveşti, mîngîindu-ţi, gînditor şi nemulţumit, barba lungă şi albă, căciuliţele de casă, ciorapii de lină, papucii îmblăniţi şi toate celelalte.

Se aşterne o tăcere jenantă care, însă, nu te impresionează deloc :

— Eu mi-aş fi dorit o minge, o rachetă de tenis, nişte pantofi de atletism, un disc...

— Am acasă un disc cu Bonny M, o face pe glumeţul un nepot, sportiv şi el (la lupte libere şi gre- co-romane).

— Pe naiba ! Eu vorbeam despre un disc din acela pentru aruncarea discului.

— Aaa ! ! o face el acum, pe lămuritul. Şi eu care îţi adusesem perna electrică, zicînd că o să-ţi fie mai de folos.

Asta te supără definitiv. Ca să-i dai o lecţie, îl prinzi, mai în glumă, mai în serios, într-un simplu Nelson (specialitatea lui) şi îl imobilizezi în tuş, cu perna electrică sub el, în loc de saltea.

Lumea aplaudă. Asta, fireşte, te îmbunează, aşa că propui:

— Acum să luăm o gustare.

Şi cu o reuşită săritură în lungime (la numai un centimetru de recordul mondial de sală) îţi ocupi Jo-
cui ele cinste din capul mesei. Musafirii, încă uluilide ce văd. aplaudă din nou, apoi îşi aduc aminte :

— Tortul ! Unde e tortul ? Tortul cu cele 110 luminări !

Soţia apare în prag, ţinîndu-l ca pe un trofeu. Ar vrea să-l aşeze pe masă dar dumneata, cu aparatul respirator fortificat de atîţia ani de educaţie fizică, stingi dintr-o suflare, toate luminările, de la o distanţă de cinci metri şi zece centimetri, la doi centi-metri de recordul mondial de suflat în tort.

N-ai timp să te bucuri prea mult de această realizare, căci nevasta îţi face un semn discret : – Am uitat să umplu capsulele pentru sifoane.

înţelegi aluzia şi, ca să nu pierzi timpul, sări de pe scaun, te agăţi de lampă, te balansezi de două-trei ori ca să iei elan, faci un salt, ajungi prin fereastră direct pe balcon şi de aici cobori zece etaje pe burlan, gest care ar putea fi interpretat ca o satiră la adresa filmelor de capă şi spadă. Dar nu ai timp de aşa ceva. Alergi pînă la centrul de sifoane şi te întorci reali- zînd un preţios 11,2 pe suta de metri.

De admiraţie şi uimire, doi musafiri cad leşinaţi. îi trezeşti după metoda clasică, prin cîteva palme sonore şi tinereşti. Buna dispoziţie se reinstaurează.

începe dansul. Le inviţi pe rînd, pe cele douăsprezece femei de toate vârstele, aflate la fala locului. Imprimînd dansului un ritm infernal, şase partenere, lipsite de suflu, cad ca muştele. Alte cinci abandonează, iar a dousprezecea, ca să nu ajungă în nici una din aceste penibile situaţii, pleacă pretextând o migrenă subită. O conduci, totuşi, pînă la autobuz, din- tr-o simplă dar vînjoasă mişcare din umăr dai la o parte şase tineri nemanioraţi care se înghesuiau iară

rost, o urci în mijlocul de transport în comun, la întoarcere găseşti timp să ajuţi unei tinere (80 de ani, clar dumneata, nu uita, ai 110) să ducă peste drum un geamantan (96 kg), apoi te grăbeşti spre casă, unde aştepţi vizita unui strănepot al lui Ţopescu. care vrea să-ţi ia, cu prilejul aniversării d urnit ale, un interviu
• pentru televiziune, pe tema : ..Cum am reurit să-mi păstrez vigoarea pînă la adinei bătrineţe^.

Ca să nu-l faci să te aştepte, renunţi la serviciile ascensorului, şi ca să te mai dezmorţeşti puţin. îi strigi nevestei, de jos. din stradă, să-ţi arunce prăjina clin fibre de sticlă. Ţi-o aruncă, o prinzi, iţi ici un elan de cîţiva paşi, le înalţi şi. cu o bună detentă, zbori pînă pe balcon, doborînd astfel, cu opt etaje, vechiul record mondial de săritură cu prăjina. în casă, soţia te informează că reporterul şi-a contramandat vizita : şi-a găsit pentru tema lui, alt interlocutor, la fel de vioi.

— Dacă e la fel de vioi, de ce l-a prefera pe acela ? întrebi contrariat.

— Fiindcă celălalt arc 115 ani.

Calm, animat de un adevărat spirit sportiv, te gîn- deşti că, poate, peste cîţiva ani o să-ţi iei revanşa ; apoi îţi bei laptele, te uiţi La emisiunea sport şi te culci liniştit. E ora 21.

Ţi-ai petrecut cum nu se poate mai bine aniversarea zilei de naştere.

Aşa cum era vorba încă de la început (şi cu îmi ţin cuvîntul) nu oblig pe nimeni să creadă TOATE cele povestite. Stă în puterea cititorului să cureţe de exa
-gerări întâmplările ele mai sus. Şi, nu mă îndoiesc, a ştiut să le cureţe de înfloriturі, aşa cum primul om a învăţat să înlăture-coaja, uneori spinoasă, alteori amară, cîteodată înşelătoare şi de cele mai multe ori inutilă, a fructului, pînă ce a rămas miezul bun, din care pînă astăzi şi de astăzi pînă cine ştie cînd, a muşcat şi va muşca mereu, cu nepotolită sete, aflînd în el, do fiecare dată, dulceaţa, parfumul, hrana şi adevărul...

CUPRINS

Ce a ieşit din cuvîntul meu introductiv 5
După patruzeci de ani *11*
Gimnastica mea de dimineaţă *24*
Vivat excursiile ! *29*
Despre discul de ambreiaj, bujii şi altele... *34*
Trei şi cu balonul, patru *40*
Statisticienii *50*
Viata privită de pe patine *54*
în ajutorul schiorilor începători *60*
Mcns sana în corpore etc... *66*

Spiritul de echipă *81*
Soţul campioanei *88*
Cine merge cu Vangheluţă ? *93*
Fixul *99*
Ferpleiştii *106*
Gambitul lui Mache *111*
Cile ceva despre navigaţia solitară *117*
Scurta mea trecere prin gazetăria sportivă *128*
Hercule şi taurul lui Poseidon *134*
Robinson I şi Robinson II *141*
Jucătorul de rezervă *151*
Turismul şi arta improvizaţiei *156*
Scurtă întilnire *162*
Un om cumsecade *16*
*8*Dialog nocturn *173*
Senzaţionalele mele aventu < 278
Amintiri, amintiri... *182*
Echilibrul ecologic *188*
Hotă iirea cea mare *199*
Telegrama *206*
Truismul viitorului *215*
Televizorul nostru, stăpânul nostru
Să mai exagerăm o dată *22*
*7*Rccuctor; FLORENTIN POPESCU
Tehnoredactor: MHAI CARCIOG
Bun *de tipar ; 25.06.1980 Colt dc tipar: 14,75.*
Comandă nr. 1%
Combinatul Poligrafic „Casa Scîntell*
Bucureşti. – Plata Scîntell nr. 1 Republica Socialistă Români
a